

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr.25 (234)

TORONTO, Ontario, 1954 m. birželio (June) mėn. 24 d.

Kaina 10¢

The Lights of
Homeland

Lithuanian Weekly

Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of CanadaAuthorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRASTIS

Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija

941 Dundas St. W., Toronto

TURIME DAUG KĄ PASAKYTI

Išvija tebėra gyvas organizmas tol, kol tebegyvena savo tautos dvasia, kol kartu su visa savo tauta kencia ir džiaugiasi. Ypač tautos nelaimių dienomis didelę yra išvijos misija — gyvenant savos tautos papročiais, liudyti pasauliui jos skriaudas ir teisybę šaukti. Ir mūsų gyvenimo visos pastangos yra ta kryptimi rikiuojamos. Jaučiamės jaučiai gyvenimą tvarkydami pagal lietuviškuosius papročius, jaučiamės atliekanti savo pareigą, kai pasauliui liudijame didžiąją savo tautos skriaudą, kai iškeliame ją ištikusią neteisybę.

Ir artėjančio Kanados lietuvių katalikų kongreso proga išskyla mintis, kad tikrai daug mes turime pasakyti pasauliui — ir kaip lietuviai ir kaip katalikai. Marijos metų kongreso prasmė nėra vien malda — vien šaukiamasis Aušgausiojo pagalbos kenciančiai tautai ir saviesiems. Žemiškoji jo prasmė glūdi mūsų pareigoje liudyti, pasakyti kitiems teisybę apie savąją tautą ir Tylinciją Bažnyčią.

Pasaulis ir svetima tauta mūsų kaimynai nedaug težino ir apie mus ir apie mūsų tėvų kraštą. Kaip katalikai katalikams turime priminti, kad Lietuva yra toliausiai ir rytus įsiterpus Europos katalikiškosios kultūros forpostas, ištisus šimtmečius atlikęs didelę tokios tvirtovės vaidmenį. Katalikiškos Europos kultūra su didžiuoju dabarties bandymu pirmiausiai susidūrė Lietuvoje. Bandymas vyksta. Mes tvirtai tikime, kad Lietuva atlaikys. Tikime, nes Lietuva amžių kely daug pergyveno, bet nepalūžo, savąją tyrą dvasią išlaikė nepažeistą. Išlaikys ji ir šį bandymą. Tačiau mūsų šventa pareiga dirbti, kad pasaulis šią didžiąją kovą žinotų ir, jei ir nepadėtų, tai nors simpatijos jai jaustų. Pasaulio spaudoje mes dažnai pastebime kitų kraštų sprespaudos paminėjimų ir graudėname, kodėl taip mažai apie Lietuvos skriaudą tēršama. Graudėname neužtenka. Mes patys turime tai iškelti! Pasaulis turi sužinoti, kas ištiko Lietuvą. O jis juk dar nežino nei vieno lietuviško kankinio! Pav. buvo daug rašoma apie įvairių tautų vyskupų suėmimus bei kalinimus, bet retai kas tegirdėjo apie Lietuvos vyskupų kankinimus, apie uždarytas, sokių salėmis ir sandėliais paverstas, bažnyčias, apie sv. Kazimiero palaikų pašalinimą iš Vilniaus miesto, apie sušaudytus pakelių kryžius ir t.t. ir t.t. Pasauliui juk dar tebėra nežinomi nei Rainių, nei kitų kankinimų bei žudynių vietų vardai...

Niekas to neiškels, jei nepasirūpinsime tuo mes išviviai bei tremtiniai.

Šita pareiga liudyti savo tautos kančią ir šaukti teisybę, verčia mus visur ten, kur gauname progos tai daryti. Pirmą kartą Kanados lietuvių katalikų ruošia masines manifestacijas Marijos metų kongreso vardu. Mūsų visų pareiga būti ten, kad tos manifestacijos išeitų kuo įspūdingiausios, kad būtų pastebėtos, kad kenciančios prispaustos Lietuvos vardas kuo garsiau nuskambėtų, kad ji įsigytų kuo daugiau simpatijų bei bičiulių. Mes tiek daug turime pasakyti. Akmenys pradės šaukti, jei mes tylėsime... A. Š.

LENKIJOS IŠEIVIŲ KOVA DĖL VALDŽIOS

PREZIDENTAS A. ZALESKIS PASILIEKA PAREIGOSE.
VILNIETIS MACKIEVICZ — PREMIJERAS.

Lenkų žinių agentūra PAT birž. 9 d. paskelbė prez. A. Zaleskio pranešimą, kad jis ir toliau pasilieka prezidentu. Lenkų išvijos, kaip matyti iš jų spaudos ir susirinkimų, kilo susijaudinimas. Buvo laukiama, kad prez. A. Zaleskis paskirs savo pėdinį gen. Sosnkovski, kuris vedė ilgą derybą su polit. partijomis ir pasiekė, kad pagaliau buvo pasirašytas vad. "vienybės aktas". Birž. 9 d. baigėsi prez. A. Zaleskio kadencija (7 mt.). Ir buvo laukiama jo atsistatdinimo, juoba, kad jis 1953 m. gegužės 16 d. viešai buvo pažadėjęs pasitraukti. Dabar ji šį savo nusistatymą pakeitė, pasilikio naujai kadencijai, nes, kaip pats sako, negalys pasitraukti "spaudimui atmosferoje, grasančiui su naikinti Lenkijos valstybę išvijos. Jeigu esu verčiamas daryti tokį sprendimą, tai dėlto, kad siekiu išlaikyti teisingą Lenkijos valstybės nepriklausomybę ir konstitucijos neliečiamybę, kuri remiasi jos tolydumas bei lenkiškosios politikos savarankumo išsaugojimas".

Šį prezidento A. Zaleskio poelgį lenkų išvijų spauda aštriai kritikuoja. Jungtinė partijų komisija, parengusi vienybės aktą, paskelbė pareiškimą, kad jis ir toliau visiškai pasitikiinti gen. Sosnkovski ir peikianti A. Zaleskio poelgį, vadindama jį "lengvaplėdišku". Montrealyje, nuo kur netoli gyvena gen. S., laukiama jo viešo pareiškimio. Krizė yra gili. Gen. Anders bando ieškoti kompromiso. Buvo manoma, kad jis busias paskirtas prezidentu, jei gen. Sosnkowski kandidata liktų nepriimta. Pasirodo, buvo statomos

Slaptos derybos dėl Triesto

Londone vyko slaptos derybos dėl Triesto. JAV ambasadorius Vienoje L. Thompson drauge su anglų žinovais ilgokai darbavosi, kad įtikintų Tito delegaciją dėl Triesto srities padalinimo. Po išsų mėnesių slaptų derybų Tito vyrai pagaliau sutiko su JAV ir D. Britanijos planu, pateiktu 1953 m. spalio mėn. Jie tik išsuderėjo nežymias sienas pataisais (apie mylia) savo naudai. Atsisakydami Triesto uosto, Tito delegatai norėjo, kad JAV jiems pastatytų naują uostą, galbūt Antivari prie Albanijos sienos, kuris būtų ypač svarbus karo atveju su Rusija. JAV betgi nesu-

tiko su šiuo pasiūlymu ir pažadėjo jugoslavams lengvatų Triesto uoste, kuris galutinai atitektų italams. Pats uostas su sritimi A, kurią dabar valdo amerikiečiai ir anglai, turi 280.000 gyventojų. Pagal planą, šį sritis atitektų Italijai, kuri apie derybas su Tito nebuvo informuota. Tikslai, kai buvo susitarta su pirmuoju, pranešta italų ambasadoriui Manlio Brosio Londone, kuris išskrido Romon neva į gimnaites vestuves. Iš tikrųjų jo uždavins — painformuoti savo vyriausybę apie Triesto derybas. Yra vilčių, kad bus susitarta ir su Italija, nors derybos gali užtrukti.

DARBO PERSPEKTYVOS KANADOJE

KRIZĖ. MAŽINS ATEIVIŲ SKAIČIŲ? NUMATOMI PAGERĖJIMAI

Bedarbių skaičius Kanadoje šiemet prašoko pusę milijono. Pastaruoju metu nedarbas padidėjo kaikiuriose vietose laikinai sutabdzius darbus didžiosioms įmonėms. Darbininkų unijos tuo susirūpinę. Vienas jų atstovų (Jadoin) Tarpt. Darbo Organizacijos konferencijoje Zenevoje pareiškė, kad nedarbo klausimas Kanadoje aštrės; unijos esą kreipėsi į vyriausybę, reikalaujamos sumažinti ateivių skaičių, kol darbo pareikalavimas vėl sunormalės. Kitaip nauji ateiviai, esą, tik didina bedarbių eiles. Vyriausybė tuo reikalau esanti susirūpinusi, ir, jo nuomone, turėtų įsileisti tik kvalifikuotus darbininkus, reikalingus pramonei.

Panašiai yra pareiškę ir konservatorių partijos pirmininkas G. Hees. Jo nuomone, sekančią žiemą bedarbių skaičius toli prašoks 500.000, jei padėtis nepasikeis. Jisai kritikavo vyriausybę, kad ji nieko nedaranti nedarbių pašalinti. Gaminii įvežimas iš Vokietijos, Japonijos ir kt. kraštų tiek padidėjęs, kad vietiniai gaminiai nebekali išlaikyti kainų konkurencijos. Be to, dėl jų brangumo sunku juos parduoti ir kitur. Dėlto jisai siūlo: pereiti prie naujos rūšies gaminių, patobulinti gamybos metodus, atpiginti gaminius nuimant 10% valst. mokesčių, mokėti bedarbiams apdraudą ir tada, kai jų kreditai yra išsibaigę, jeigu neranda darbo. Tai esą reikia padaryti tuojau, nes žmonės turi gyventi ir negali laukti kol parlamentas pradės tai svarstyti.

Kanados Darbo Kongresas, turįs apie 375.000 narių, per savo vykdomuosius organus praėjusią savaitę, irgi daro spaudimą vyriausybei, siūlydamas:

1. Naujus viešuosius darbus.
2. Plėsti privačių namų statybą su feder. vyriausybės parama.
3. Atidėti namų išpirkimo mokesčius tiems, kurie neturi arba tik iš dalies turi darbo.
4. Padidinti apdraudos išmokėjimus ir duoti juos tiems, kurie šiuo metu jų negali gauti.
5. Organizuoti visuomenės paramą, neišskiriant federacinės ir savivaldybinės pagalbos.

Darbo Kongresas nemano, kad būklė yra aliarmojuanti, nors ji nesanti tokia gera, kaip sako kai kurie vyriausybės pareigūnai.

Iš vyriausybės pusės pareiškama daugiau optimizmo. Prekybos min. C. D. Howe konstatavo parlamentė, kad bedarbių skaičius sumažėjo balandžio mėnesio pabaigoje ir per pirmasias dvi savaites gegužės mėn. Jis taip pat peržvelgė naujausią statistiką Darbo ministerijos, nors ir neminėjo detalių. Pagal gegužės 19 d. statistiką, buvo 549.028 bedarbiai (bal. 15 d. data). Statistikos biuras iš savo pusės paskelbė, kad bal. 17 d. buvo 303.000 bedarbių. Min. Howe nuomone, pasireiškęs ūkinė krizė JAV ir Kanadoj, būrusi lengva. Ji sumažinusi pramonės gamybą 10%, o visą gamybą apskritai — 3%. Ši krizė susvelnėjusi JAV dėl naujai atsiradusių popierio ir celulozės pramonės galimybių ir dėl pagyvenėjusių statybos. Kanada praėjusią savaitę eks-

portuoti į JAV švino, vario ir cinko.

Daugiau vilčių ateičiai duoda Kanados Darbo ministerijos projektuojamas Sv. Lauryno kanalas, kurio kasimo darbai atsisiaš 300.000.000 ir pareikalausią apie 25.000 darbininkų. Jau atliekami paruošiamieji darbai, ir manoma, kad jie bus vykdomi pilnu tempu ateinantį pavasarį. Be to, Ontario prov. ir Niujorko valst. drauge statydins hidroelektrinę jėgainę už \$600.000.000. Darbai prasidėsia šią vasarą. Feder. vyriausybė yra numaciusi taip pat išleisti \$120.000.000 kanalo statybai prie Lachine (Montrealyje) ir siūlo Quebeco prov. vyriausybei ta proga statydinti ten hidroelektrinę jėgainę 1.200.000 a. jėgų galingumo.

Minėtini ir General Motors of Canada užsimojimai. CS žiniomis, si bendrovė numatanti padidinti savo įmones Oshawoj ir St. Catharines, Ont. Projektas kainuosiąs 100 mil. dolerių. Ateinantį rudenį busia atidaryti dar nauji dideli pastatai (22 ir 17,5 akrų plote). Tuo būdu automobilų gamyba pakilsianti 25%. Dabar Kanadoje viešas automobilis tenka 6,5 asmenims (JAV — 4). Kadangi gyventojų skaičius sparčiai auga, didės ir automobilų pareikalavimas — mano William A. Wecker, bendrovės pirmininkas, ir tikisi nuo rudens gaminti po 1350 automobilių per dieną.

Svetimšaliai prancūzų legijone

SLAPTAI ORGANIZUOJAMI VOKIEČIAI INDOKINIJON

Prancūzija, pasinaudodama okupacinės pajėgos padėtimi, eme organizuoti vokiečių jaunuosius į svetimšalių legijoną, nepaisydama oficialių Fed. Vokiečių Respublikos draudžiančių įstatymų. Pastebėjusi šį faktą, Vak. Vokietijos vyriausybė emė si propagandos prieš pranc. legijoną. Buvo atspausda daug brošiūrų, plakatų, kurie išdalinti įmonėse, mokyklose, atbėgėlių stovyklose ir t.t., ypač Ruhro srities miestuose ir Kolbenez, Landau bei Kehl, kur yra įrengti

naujųjų priėmimo punktai. Legijono agentai yra patys vokiečiai, prancūzų pasamdyti už 500 DM. mėn. ir už kiekvieną naująją dar gauna atskirą sumą. Įsiraše legijonai, naujokai lėktuvais gabenami Prancūzijon arba dar Vokietijoje aprenjami prancūzų karių uniformomis ir tuo būdu pergabenami per sieną. Vokiečių įstajogs yra bėjęs višas tai sukludytai. Atvykę į Strasburgą ir Metz (Prancūzijoje), vokiečiai naujokai parengiami kelionei į S. Afriką, kur apmokomi, o iš ten — Indokinijon. Vokiečių žiniomis, Indokinijoje yra krite jų legionierii apie 25.000, o išviso jų ten esą apie 120.000. Britų karin. žinovo Liddell Hart sūnus, prieš metus lankęs Indokiniją, tvirtina ten iš 100.000 svetimšalių radęs apie 80.000 vokiečių.

Kancel. Adenaueris grasino imtis griežtų priemonių sustabdyti slaptam verbavimui, bet iki šiol to dar nepadarė. Užtat įvairios vokiečių organizacijos emėsi sustiprintos akcijos.

Britai lenkiasi komunistinei Kinijai

Pekine ką tik pasirodė leidinys anglų k. "A Guide to New China" (Foreign Language Press). Jame, be kitko, įdėtas sąrašas visų diplomatinii atstovų prie komunistinės Kinijos vyriausybės. D. Britanijos atstovas visai neminimas, nors jis (chargė d'affaires titulu) gyvena Pekine nuo 1950 m. sausio 6 d. Manoma, kad britų diplomatinė misija ten laikoma tikrai "negotiating agency", nors minėtas vadovas nieko apie tai nesako. Yra žinoma, kad chargė d'affaires paprastai turi teisę palaikyti ryšį su užsienio reikalų ministerija atstovaujamaame krašte, bet neturi teisės būti priimtu paties užsienio r. ministerio. D. Britanija, pripažindama komunistinį Mao Tse Tungo valdymą, norėjo pasiųsti savo ambasadorių, bet pradėtos derybos nutrūko po 6 mėn. Mat, Mao užsirašė labai daug: kom. Kinijos pripažinimo iš viso Commonwealth pusės, priėmimo į Jungt. Tautas ir Saugumo Tarybą, santykių nutraukimo su Čiangkaišeko vyriausybė Formozoje. Britanija savo chargė d'affaires neatšaukė, nors Pekinas į Londoną nepasiuntė jokio diplomatinio atstovo. Dar daugiau, Mao "savanoriai" šaudė Korejoje anglų, kanadiečių, aus-

tralų ir kt. kareivius, konfiskavo daugybę anglų firmų ypač Sanchajuje, bet Britanija nė negalvoja atšaukti savo atstovo. Savo kolonijoje Hong - Konge Britanija leido ir tebeleidžia oficialiai platinti gatvės komunistinius spaudinius. Siekdama rinkti savo gaminiams Kinijoje, Britanija pakėlė daug pažeminimo. Pastaruoju metu Britų užsienii r. min. pranešė, kad Mao Tse Tungas teikėsi padaryti malonę — sutiko atsiųsti į Londoną savo diplomatinę misiją. Tai buvo sutarta Zenevos konferencijoje Edeno ir Cu-Een-Lai. Šis mostas dar nereiškia, kad abi šalys netrukus užmegs pilnus diplomatinis santykius, nei kad kom. Kinija bus Jungt. Tautų nariu. "Laimėjimą" pranešė parlamentui pats Sir W. Churchillis.

— Vašingtonas. — McCarthy bylos triukšmingieji apklausinėjimai pasibaigė. Senatorius Potter pareiškė, kad abiejų šalių liulijimai parodė abiejų kaltumą: McCarthy su savo bendradarbiais ieškojęs privilegijų, kareivii G. D. Shine, o kariuomenė siekiusi trukdyti McCarthy komunistinę medžioklę. Senato anketos pakomisė dar nepadarė sprendimo.

Savaitės įvykiai

Gvatemaloje prasidėjo sukilimas. Neramumai buvo prasidėję jau anksčiau, kai prokomunistinė vyriausybė emė siausti prieš nepalankiuosius vyriausybę. Buvo manyta, kad Gvatemalos klausimas bus sutvarkytas P. Amerikos valstybių konferencijoje. Ten buvo numatyta organizuoti penkių valstybių kontrolės komisiją, kuri tikrintų laivų judėjimą Gvatemalon ir tuo būdu užkirstų kelią ginklų gabenimui. Staiga pasklido žinios, kad išlaisvinimo armija (antikomunistinė), vadovaujama aviacijos pulk. Carlos Castillo Armas įsiveržė Gvatemalon iš Honduro pusės. Pagal pirmuosius pranešimus sukilėliai užėmė uotus Puerto Barrios ir San Jose. Turi lėktuvų ir sunkiųjų ginklų. Tikisi, kad gvatemalėliai, priešingi Arbenzo vyriausybė prisijungs prie sukilimo, ir prokomunistinis režimas bemanant subyrės. Tuo tarpu vyriausybiniškai ginasi prieš sukilėlius. Taip pat jų prokomunistinė vyriausybė kreipėsi į JT Saugumo Tarybą, prašydama pagalbos ir netiesioginiai kaltindama kaimynines valstybes ir JAV.

Siūlymas paversti tą reikalą tarpamerikinei sąjungai, Rusijos buvo vetuotas. Nutarta kviesti kariaujančius baigti kraujo liejimą.

Dar prieš sukilimą JAV emėsi griežtų priemonių suvaldyti Gvatemalą: paprasė suinteresuotas valstybes leisti kontroliuoti visus įtartinus laivus, galingius patekti Gvatemalon. Taip pat buvo prašytos visos sąjunginės valstybės uždrausti ginklų gabenimą iš savo kraštų. D. Britanija pasirodė palanki antrai prašymui, daliai, bet nesutiko leisti kitiems savo laivų taikos metu, nors pasidžėję bendradarbiauti pati kontroliuodama ir net konfiskuodama ginklų siuntas į Gvatemalos uostus.

Nesėkmingoji Zeneva
Nei diplomatų kantrybė, nei prakaitas neįstengė išpamioti Korėjos problemos — ji grįžta JT. Septynių savaikių posėdžiai — vieši ir slapti — parodė, kad konferencijos stalias nesėkminis — už kovos lauką. Užsisparys komunistiniai blokai, nesutinkant, kad rinkimų priežiūros komisijoje dalyvaui JT valstybės kaip kariauvosios, buvo nuspręsta pasitarimus nutraukti.

Dar tebesidžiauja Indokinijos konferencija, nors ir jos dienos galbūt suskaitytos. Jau bukiečių žiniomis, Indokinijoje yra krite jų legionierii apie 25.000, o išviso jų ten esą apie 120.000. Britų karin. žinovo Liddell Hart sūnus, prieš metus lankęs Indokiniją, tvirtina ten iš 100.000 svetimšalių radęs apie 80.000 vokiečių.

Kancel. Adenaueris grasino imtis griežtų priemonių sustabdyti slaptam verbavimui, bet iki šiol to dar nepadarė. Užtat įvairios vokiečių organizacijos emėsi sustiprintos akcijos.

Kancel. Adenaueris grasino imtis griežtų priemonių sustabdyti slaptam verbavimui, bet iki šiol to dar nepadarė. Užtat įvairios vokiečių organizacijos emėsi sustiprintos akcijos.

KAIP APGINKLUOS VAKARŲ VOKIETIJĄ?

VAK. VOKIETIJOS KARIUOMENĖ AR VOKIEČIŲ LEGIJONAI?

Pastaruoju laiku, Prancūzijai ir Italijai neratifikuojant Europos Gynybos Bendruomenės sutarties, anglų ir amerikiečių politikų akys nukrypo Vokietijos link. Ypač susirūpinimo rodo D. Britanijos dabartinė vyriausybė, nes pavojaus atveju iš rytų, višas šiaurinė Vokietijos lyguma su aerodromais ir raketinės artillerijos įrengimais lengvai gali atitekti sovietams. Dabartinės S. Atlanto karinės pajėgos dar nėra pakankamai stiprios toms pozicijoms išlaikyti. Be to, karinis ir politinis Prancūzijos silpnumas pastato pavojun visą Vak. Europos gynybos sistemą. Šie motyvai verčia anglus ir amerikie-

čius apginkluoti Vokietiją. Churchillis su Edenu birželio 25 d. lankydamiės Vašingtone pas prez. Eisenhowerį, be kitko svarstys ir šią problemą. Kol dar nevelu, siekiama išlaikyti kancel. Adenauerio vyriausybę, duodant kraštui suverenumą ir vienokią ar kitokią karinę pagą, kuri atstvertų Ryt. Vokietijos sovietų organizuotą armiją. Šito nepasiekus, Adenauerio vyriausybė, kaip numatyta, būtų pakeista kita, kuri siektų Vokietijos suvienijimo ir neutralumo. Tokios linijos atstovų Vak. Vokietijoje netrūksta, juoba, kad kancel. Adenauerio pastangos rasti kalbą su Prancūzija iki šiol liko nesėkmingos. Šitokios raizgios politinės būklės akivaizdą ir norima nedelsiant leisti Vak. Vokietijai organizuoti arba tautinę armiją, arba legijoną, kurio statusas galėtų būti lengviau sutartas. Žinant Prancūzijos priešinimąsi Vokietijos apginklavimui ir Britanijos darbiečių partijos irgi neigiamą nusistatymą (pareikštą jų met. konferencijoj pereiną rudenį), galima laukti, kad Vokietijai apginkluoti bus rasta forma. Šis klausimas netrukus turėtų paaiškėti, nes atsakingi britų politikai šiuo metu yra nusiteikę įjungti galimai greičiau Vak. Vokietiją Europos gynyimo sistemon.

**Kanados Lietuvių, Katalikų, Kongresas Marijos garbei liepos 3-4 dienomis
Toronte ir Hamiltone.**

DALYVAUJA:

Jo Eminencija Kardinolas James C. McGUIGAN,
Jo Ekscelencija Vysk. J. F. RYAN,
Jo Ekscelencija Vysk. Dr. V. BRIZGYS,

Jo Prakilnybė Prel. M. KRUPAVICIUS,
Jo Prakilnybė Prel. Pr. JURAS,
ir daug kitų žymių asmenų.

Kanados Lietuvių Katalikų Veikimo Centro Valdyba.

MALONIAI KVIEČIAM DALYVAUTI VISI LIETUVIAI KATALIKAI.

Tėviškės Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRASTIS
Redaguoją Dr. A. Sapoką ir Dr. Pr. Goidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kitur: metams \$4.50, pusmečiui \$2.50
Įmokėjė nemaziau \$10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Telef.: EM. 3-4265

GENOCIDAS IR MES

Šiandieną komunistinis genocidas — masinis žudymas vykdomas visu žiaurumu. Tais bestialiais komunistų darbais susirūpinusios visos tautos, ypač tos, kurių kamienas tiesioginiai to genocido yra paliestas.

Mūsų maža lietuvių tauta nuo komunistinio genocido žiauriai nukentėjo ir kenčia. Šimtais tūkstančių mūsų tautiečių išžudyta, išvežta į vergų stovyklas.

Likusiai pavergtoje tėvynėje taip pat gyvena vergų sąlygose. Jei didelės tautos rūpinasi savęs apsaugojimu, išlaikymu, tai tuo labiau tas turėtų rūpėti mažoms tautos. Kalbėdami apie genocido pavojų mūsų tautai, turėtume pažvelgti ir į tai, ar kartais mes patys neprisidedame prie mūsų tautos sumenkėjimo, išnykimo. Štai keli veiksniai, kurie, kad ir netiesioginiai, prisideda prie mūsų tautos menkėjimo:

sumenkėjusios šeimos, susizavėjimas svetimais blizgučiais, netiesioginė parama komunistams, girtuokliavimas.

Kai mūsų protėviai buvo giliai religingi, jie augino gausias šeimas. Tos gausios šeimos buvo ir lietuvių tvirtovės aušo laikų rusiškose prispaudoje. Tų protėvių atgarsis mes matome dar ir šiandieną. Š. Amerikos kontinento senųjų ateivių tarpe. Jie pristatė bažnyčią, parapijinį mokyklą. Jie gausiai aukoję mūsų tautos reikalus.

Naujoji karta, ar ji būtų gimusi Š. Amerikos kontinento, ar atvykusi kaip karo pabėgėliai, tuo pasigirti negali. Gausių lietuvių šeimų matome labai mažai. Priešingai. Matome daug šeimų, kurios augina tik vieną vaiką.

O kiek šeimų, kurios nieko neaugina? Kiek šeimų, kurios suirusios, išsiskyrusios? Kiek šeimų, kurios atsisako dar negimusių šeimų narių? Tokios šeimos, ypač pastarosios, prisideda prie mūsų tautos sumenkėjimo. Tik gausiose ir stipriose lietuvių šeimose gali išaugti nauji ir stiprūs mūsų tautos nariai.

Kad tėvynėje susidariusius didelius mūsų tautos nuostolius galima nors dalinai išlyginti gyvenant ir svetur, mums rodo gražus olandų išeivių — būrų pavyzdys. 1898 m. anglai, plėsdami savo imperiją, užpuolė ramius olandus išeivius P. Afrikoje. Nelygioje, beveik trijų metų, kovoje, olandai pralaimėjo. Tie olandų išeiviai buvo geri katalikai. Jie augino gausias, susipratusias šeimas. Po 50 metų, iš keiliolikos tūkstančių olandų šeimų, P. Afrikoje išaugo milijoninė olandų kolonija. Šiandieną P. Afrikos valdžios viršūnėje stovi olandas Malanas. Ar nevertėtų ir mums, nuo tautos kamieno atskirtiems, pasiekti tų olandų pavyzdį, kad šiek tiek išlyginti mūsų tautos susidariusius nuostolius dėl komunistinio genocido.

Antras veiksnys — mūsų tautiečių susizavėjimas svetimais blizgučiais ir paniekinimas savo tautos brangenybių. Yra tautiečių, kurie ne tik patys atskyla nuo mūsų tautos kamieno, bet dažnai patraukia su savimi ir daugiau silpnų lietuvių. Kiek šiandieną tautiečių dėl bizonio išsizada savo lietuviško vardo ir pavardės. Jei taip daro tėvai, taip darys ir jų vaikai. Lietuvis, kurs neretina lietuviškų brangenybių, niekadės dėl jų nesistie-

los ir už jas nekovo. Lietuvis be lietuviškos sielos mūsų tautai yra žuvis. Kad lietuvis greit susizavi svetimais blizgučiais — nustausta, ką pastebėjo kairurie pasaulio istorikai, pastebėjo ir mūsų tautos pranašas Maironis. Jis jau tada sakė tautos silpnuoliams:

Lietuvis daug išsizadės,
Tautos, kalbos net pavardės...

Kaip kartais vaikai gali, kad jų tėvai jiems tų brangenybių neperdavė, rodo kad ir šis pavyzdys: 1946 m., eidamas Oberstorfio gatvę (kalnų kurortas Pietų Vokietijoje), prie vieno kiemo vartelių pamaciau lentelę su užrašu: "Major Prusaitis". Supratau, kad tai lietuvis, JAV armijos karininkas. Su juo turėjau progos pasikalbėti. Jis lietuviškai besuprato atskirus žodžius. Labai galėjo, kad tėvai jo neišmokė savo tėvų kalbos. Jis labai brangina savo gražią lietuvišką pavardę ir jos niekada neišiešė į anglišką. Jis mato, kad nemokėjimas savo tėvų kalbos, yra žingsnis į šalį nuo savo tautos, yra dvasinis lietuvių žuvimas. Ir tikrai. Dvasiniai žuvę lietuvis yra lygus lenkui, rusui, vokiečiui ar kitam svetimtaučii. Jam sava tauta neberūpi.

Kad ir netiesioginė parama komunistams, yra prisidėjimas prie mūsų tautos genocido. O ar mažai yra nesusipratusių tautiečių, kurie perka komunistų krautuvę, valgo jų valgyklose ir net lanko jų slapta svaigalų pardavimo vietas (bootleger). Komunistai gi iš jų surinktą pinigais remia komunizmą, kurs žudo mūsų tautą. Yra tautiečių, kurie paremia komunistus ir moraliai. Komunistas yra mūsų tėvų, brolių, seserų žudikas. Komunistas yra komunistas, ar jis gyvena Sovietų Sąjungoje, Amerikoje ar kur kitur. Paremti komunistą moraliai, tuo pačiu paremti mūsų tautos žudymą. Ar gali taip daryti padorus lietuvis? Bet, deja, tokių yra.

Moralinis komunistų rėmimas yra rėmimas ir mūsų tautos genocido, yra išėjimas prieš mūsų tautą.

Girtuokliavimas yra taip pat mūsų tautos genocido pagalbininkas. Girtuokliai dažnai nesukuria šeimų ir tuo pačiu neduoda tautai jokio prieauglio. O jei ir sukuria šeimas, tai jos dažniausiai esti pačiusios. Girtuokliai kartais prieina prie to, kad virsta valkatomis ir miršta gatvėje. Tokia savotiška sąvadybė prisideda prie mūsų tautos žudymo, prie mūsų tautos genocido.

Šitie keli pavyzdžiai rodo, kad mes labai pergyvename komunistinį genocidą, bet nepastebime toje srityje savo klaidų.

J. Vildūnas.

Žinoma...

PUIKESNIO
SKONIO!

Orange
Crush

Dir. A. Giedraitis apie Vasario 16 gimnazija.

Vasario 16 gimnazija jau nuo šių metų sausio 8 d. Rennhofo rūmuose, kuriuos laikome savais, nors nėra jie dar visai savi.

Krašto Valdyba deda visas pastangas, kad rūmai su sklypu būtų išpirkti ir galutinai įteisinti. Tikimės, kad, mūsų tautiečiams padedant artimiausioje ateityje ir pasiseks tai padaryti.

Kaip atrodo ši vieta ir namai, jau kurį laiką ką pagyvenus? Galima visai samprotuoti.

Pirmiausia žiūrėkime mūsų vaikų, šios gimnazijos mokinių: kokios sąlygos jiems čia gyventi, mokyti, lavintis, auklėtis. Rūmuose yra patogumų, bet per mažą vietos. Bendrabutyje mokiniai sukimšti, miega daugiausia dviaukštėse lovose, sunku gražiai susitvarkyti ir ką veikti. Dėl mažumo vietos gali nukentėti ir silpnųjų sveikatingumas, ypač žiemos metu, kai nevisada įmanoma atidaryti langus.

Mokyti dvi klases rūmuose visai geros, barakuose nepatogios, kad lentinės ir plonos sienos, nors vietos gana. Trūksta tinkamos patalpos įvairiems kultūriniais parengimams, kūno kultūrai, sportui. (Kūno kultūrai ir sportui aikštės ruošiamos — tik laiko ir lėšų klausimas). Trūksta vietos mokslo priemonėms: bibliotekai, gamtos mokslų kabinetams ir kt.

Didelis minusas, kad ši vieta toli nuo didesnių miestų. Šalia nėra menkas kaimas ir aplinkui (už 5-7 km.) maži miestukai. Ko šviesesnį ir gražesnį mokiniams netenka čia pamatyti. Artimiausias didelis miestelis Mannheimas (už 18 km.) sunkiai pasiekiamas, nes per šalį nėra nei tramvajai, nei autobusai, nors prie pat gimnazijos namų susibėga penki keliai, ir triukšmo labai daug. Kultūrinio požiūriu menko kaimo artumas negali

mokiniam daryti teigiamos įtakos, o tautiniu požiūriu — tik trukdymas.

Zemės sklypas didelis (4,5 ha), parkas gražus, nors smarkiai apnaikintas. Ši vieta Neckaro ir Rheino slėnyje, ir tai bene viena iš slėniausių, dėl to negalima būtų pasakyti, kad čia labai sausa. Arti nėra švaraus tekančio vandens. Pro šalį tekančiuose kanalėliuose vanduo užterštas. Reikėtų mąstyti baseino savo pačių žemėje.

O kaip mokytojai? Vienas gyvena Weinheim mieste (už 10 km.), trys gimnazijos namuose (mergaitių ir berniukų bendrabutyje vedėjai, direktoriaus), o kiti visi čia pat Hüttenfeldo kaime. Geresniausias patalpas ūkininkai, žinoma, pasiūlo sau, o nuomoja atliekamas, prastenes, ir tai už gerą kainą. Kaimo mokytojai labai skursta. Tenka pasakyti, kad čia ir maitos produktai brangesni, o miestai, kaip jau sakytą, sunkiai pasiekiami.

Būtų idealu, kad apie gimnaziją susikurtų lietuviška kolonija.

Bendravimas su savo tautiečiais labai teigiamai atsilieptų ir tautinį mokinių susipratimą, susidarytų tam tikro šeimyniško jaukumo. Per tautinius minėjimus ir kaikiurios kultūrinis parengimas mokiniai pat pat nesijaučia vieni, o turėtų saviškių žiūrovų, kurių buvimas skatintų mokinius labiau stengtis ir gražiai rodytis. Apie tokią koloniją prie gimnazijos kadaise svajojo šviesesnieji mūsų žmonės ir, berods, pati Kr. Valdyba.

Iš augščiau mano pasakytų žodžių gali susidaryti nekoks įspūdis apie naująją gimnazijos vietą. Bet nesakau, kad nieko negalima būtų pagerinti. Pirmiausia reikia išpirkti namus su žemės sklypu. Reikia praplėsti

patalpas, kad laisviau galima būtų paskirstyti bendrabutyje mokinius, ištaisyti kitus pasigendamus įrengimus. Ištaisyti mokytojų tinkamus butus. Išrūpinti priemonas susisiekimą su miestais — Weinheimu ir Mannheimu. Dabar, tiesa, jau numatomas pašto autobusas iš Lampertsa. Arti nėra švaraus tekančio vandens. Pro šalį tekančiuose kanalėliuose vanduo užterštas. Reikėtų mąstyti baseino savo pačių žemėje.

O kokios perspektyvos gimnazijai ir toliau egzistuoti? Kaip ilgai ir kokių pagrindų ji galės laikytis?

Klausimas labai sunkus. Pirmutinį kuklų išlaikymą jai suteikė jos steigėjas PLB Vokietijos Kr. Valdyba. Paskui pradėjo eiti ir pagalbą Amerikos lietuviai, BALFas, VLIKas. Toliau pradėjo steigti gimnazijos rėmėjai būreliai visuose laisvuose kraštuose, kur tik yra lietuvių. Dabar gimnazija ir laikosi iš tų būrelių stipriai BALFui ir atskiriems tautiečiams paremiant. O padeda ir tokios organizacijos, kaip NC WC, Caritas, Sveicarijos Raudonasis Kryžius, Evang. Hilfswerk ir kt. Žinoma, tos antraeilės paramos nėra didelės; visos gimnazijos išlaikymo pagrindas yra rėmėjų būreliai. Bet ar ilgai to galima tikėtis? Ar visada taip galės būti?

Krašto Valdyba ir pati gimnazija rūpinasi ko veikiau gauti gimnazijai Vokietijų valdžios pripažinimą. Gavus pripažinimą, galima bus tikėtis ir valdžios paramos, o tada ir gimnazijos išlaikymas kitoks pasidarytų. Kad pripažinimo galima tikėtis, yra šviesių vilčių. Tik reikia dar kantrybės ir pasivertimo mums patiems.

Kokie dar gimnazijos rūpesčiai?

Aprūpinami kuru ir šaudmenimis. Tačiau visi lėktuvai priklauso skirtingiems daliniams. Dugelis lakūnų turėjo dar mažą patyrimo. Tarp jų nebebuvo nė vieno dalinio vado.

Atrodė, kad amerikoni pulk Sveinfurto šratinių gulių dirbtuves. Bombonešiai dideliu augštyje praskrido ir pietų rytus. Tik pagalvojus, kad mano lėktuvas nebetinka skridimui, paima mane pyktis. Pagaliau nusprendžiau vis vien skristi. Neklausydams inspektoriaus perspėjimo, liepiau paruošti jį skridimui. Sušaukiau nusileidusius lakūnus ir prašiau klausyti mano komandos.

Pakilome 3 v.v. dideliu ištisinio daliniu. Amerikonai jau buvo pasukę namų link. Tikėjomės padaryti jiems nemažą žalą. Reikėjo saugoti lėktuvą lyg kreipę kiaušinių. Greit pasiekėme 22 tūkst. pėdų augštį.

Priešais mus atsiranda lėktuvų dalinis susidedas iš maždaug 250 tvirtovių. Pamažu mes pasivejome juos. Siūniui vieną pasukui kitą savo lėktuvus puoliman. Pats liekuosi užpakalyje dalinio ir pasirenku taikiniu vieną tvirtovę iš kairės ir šiek tiek žemiau pagrindinių jėgų. Penkių šimtų pėdų nuotolyje trumpomis serijomis paleidžiu ugnį.

Amerikonų gynyba atsako. Kulipkų pėdsakai skrido nepatogiai arti galvos. Priprasti per ly karoliai darosi tankesni ir tankesni. Pagaliau to prakeikto metalo atsiranda per daug.

Esu nepatogio padėtyje turėdamas skristi paskui tirštą priešų dalinį kelias minutes ir negalėdamas imtis jokių apsaugojimo judesių. Su baimės stebiu sklytą sparną.

Staiga mano vargšas lėktuvas visas pakliūva į ugnies krušą. Pasklinda degančio parako kvapas. Lėktuvo variklis dar vis atrodė dirba tvarkingai. Susirėčiau už jo. Prisiartinęs iki 300 pėdų šaltai nusitaukau į savo auką.

Wemf! Pataikė! ir maniškio lie-menį. Garsas duslesnis negu ir sparnas ar variklis. Mano paties šūviai turi geras pasekmes. Jančių lėktuvas jau liepnose bekrūtas iš formacijos ir kairę. Keturi parašiuoti pakimba ore.

Tuo pat momentu mano lėktuvas pataikomas iš eilės kelių kar-tus. Skamba lyg kas būtų išpylęs maišą bulvių ant tuščios statinės kurioje aš sėdžiu. Liepsnos p.sipila iš variklio ir bando pasiekti mane. Dūmai ašaroja akis ir trūkina gerklę.

Vadinasi, jie pačiuo pagaliau mane!

Kruvina skerdykla! Atstumiui šoninius kabinos langus, kad išeitų dūmai. Uodega p.sukli lėktuvą trirstėja. Karšta alyva teka srovele iš variklio per sparno sujungimą. Dideliu ratu į kairę pasitraukiu nuo

Labai reikia lietuviškų vadovėlių. Lietuviška gimnazija neįmanoma be lietuviškų vadovėlių, deja, jų daug trūksta. Išleisti — neišsprendžiamas lėšų klausimas. Išleisti įsigyti taip pat nelengva, nes tie Amerikoje, reikia pirkti už dolerius, brangiai mokant ir už persiuntimą. Išleisti žadėjo gimnazijos bičiuliai mokytojai Amerikoje. Labai laukiam.

Reikia ir kitų mokslo priemonių: fizikos, chemijos, biologijos mokslams, kūno kultūrai, muzikai. Reikėtų paveikslų, kuriais galima būtų pavaizduoti Lietuvos gyvenimą. Tam kvietini mūsų dailininkai, deja, reikia sąlygų, reikia lėšų.

Psitaiko sunkumų ir su mokytojais. Anais metais ilgą laiką trūko lietuvių kalbos ir literatūros mokytojų. Išieškota po visą Vakarų Vokietiją, po Angliją ir Ameriką — prieš pusę metų su-tiko vienas, baigęs studijas čia pat vokiečių universitete. Šiem-toks pat aštrus reikalas ieš-kant vokiečių ir anglų kalbų mo-kytojų. Lietuvių negalima gauti. Vokiečių kalbai laikinai pakvies-ta viena Karaliaučiaus un-ta baigusi vokiečių. Anglų kalbai taip pat ieškomas tarp vokiečių ar anglų, nes lietuvių nesiseka gauti.

Tenka išgirsti balsų, kad gimnazija jau per gerai turinti. Rėmėjų būrelių esą daugiau nekaip mokinių. Šiuo metu, tiesa, daugiau: R. būrelis 216, o mokinių 176, dar trys neatvykę (iš Berlyno ir Venezuelos). Tačiau R. būreliai nevisi veikūs: kai kurie labai atsiliekę, vieni kiti jau ir netesės. Trūkumas papildomas iš tų viršaus esančių būrelių ir įvairių kitų aukų ir pašalpų. Visi gimnazijos rėmėjai, visi tautiečiai ir toliau prašomi padėti gimnazijai. Reikėtų pamatyti, kiek daug čia gražaus jaunimo, norinčio mokytis, šviestis lietuviškoje gimnazijoje, o paskui pasitar-Lietuvai.

Kartais užduodamas ir dar vienas klausimas: kaip ilgai ši gimnazija bus reikalinga? Ar ilgai pakaks jai prikaugio? Dabar Vak. Vokietijoje esama

apie 8000 lietuvių. Dalis jų dar išemigruosianti — geriausiai at-veju apie 3000-5000 turėtų likti. Tada mokyklinio amžiaus vaikų reikėtų skaityti apie 400. Iš jų pusė liktų vietose — pradžios ir kitoms mokykloms, kita pusė — 200 vaikų tektų gimnazijai. Toks skaičius ilgai galėtų pasi-laikyti.

Tačiau negalima čia aplenk-ti vienos pastabos. Kad ir kažin kaip norėtume, tam tikra dalis lietuvių savaime netaus per mišrias vedybas ar dėl kitų prie-žastų, tai minėtąjį skaičių dar tektų sumažinti bent 10%. O kad gimnazijos prieaukus būtų tik-resnis, reikia ypatingą dėmesį kreipti į vargo mokyklas visuose Vakarų Vokietijos kraštuose. Labai palaikytina ir gimnazijos paruošiamoji klasė su visu ket-verių metų kursu.

Gimnazija dabar, kaip girdėti, turi gerą vardą. Bet to dar nega-na. Reikia, kad ji būtų ir vilio-janti, o ne tik jaunimui, bet ir tėvams. Viena iš tokių priemo-nių būtų dar mašinraščio ir ste-nografijos pamokos. Gimnazija paruoštų dalį jaunimo praktišk-am ir labai naudingam darbui įvairiose įstaigose, kai nenorėtų ar negalėtų toliau eiti augš-tųjų mokslų. Tokios pamokos praėjusiais metais mokytojų ta-rybos ir buvo nutartos, tik dėl lėšų stokos iki šiol nepradėtos. Tačiau jos neužmirštos, ir ieško-ma būdų, kaip galima būtų veiki-au įgyvendinti naudingą nu-tarimą.

Kaip traktuojami Vasario 16 gimnazijos mokiniai kitų mokyklose, jei taip pasitaiko?

Pasitaiko, ir, kiek mums žino-ma, niekur nebuvo numazinti. Abiturientai priimti studijuoja vokiečių un-tuose. O gimnazija dar vis stiprėja ir auga.

Vasario 16 gimnazija suvaidins nemažą vaidmenį tautinei kul-tūrai išlaikyti ir ugdyti. To pat reikėtų siekti ir per vargo mo-kyklas. Šiuo metu kiekviena Tautos kultūrą gaivanti jėga labai brangintina. Abu minėtieji kūriniai — Vasario 16 gimnazi-ja ir vargo mokyklos — visomis jėgomis palaikytini. ELTA.

BAVARIJOS MERGAITĖ SEKMADIENĮ

Štai matome jauną Bavarijos mergaitę savo geriausiame sekmadienio apdare. Ji nešioja šviesių spalvų ilgą medvilnės suknelę, padarytą iš paprastos baltos medžiagos, o jos pečius dengia graži skara iš šilko su ilgais kutais. Iš tos pačios medžiagos ir tos pačios spalvos padaryta jos priekaitė. Virš suknelės ji nešioja gražią juodą liemenę, stipriai suvarstytą.

Mūsų jaunoji mergaitė nešioja kietą iš juodos odos skrybėlę, papuoštą auksos spalvos raišteliais. Prie suknelės nešiojamos baltos kojines ir paprasti juodi batai su sidabriniais raišteliais.

Pasitarnaudamas visuomenei šį straipsnį spausdina

BRADING'S
BRADING BREWERIES LIMITED
Ottawa and Windsor
Tariama BREDINGS

Vasarvietė atostogoms.

Atostogaudami savaitgaliais atsilankykite į "MERCURY LODGE" prie Simcoe ežero. Randasi gražioji vieta, 1 mylia į šiaurę nuo Keswick, Ont.,

109 Orchard Beach.
Telef. Roches Point 184 M.
Savininkas Pr. Krilavičius.

MARGIS VAISTINĖ

JONAS V. MARGIS — vaistininkas
19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.)

Receptams naujiems ar seniems — tik paskambink ar parašyk — mes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visame mieste Veltu. Taip pat turime: trejos devynėms, ramūnėlių, Celsiaus termometrų, foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odelono, vitaminių ir tt.

TELEFONAS MU. 9543
VALANDOS 9 a.m. — 9 p.m.

DARBO TURĖTŲ UŽTEKTI VISIEMS

ST. BEJŪNAS

Dėl paskut. pusmetė vis plačiau pasireiškiančių ūkinio nerovio ir nedarbo, kuris JAV buvo pakilęs iki 8%, o Kanadoje 12% visų dirbančiųjų, tiek spauda, tiek ir vyriausybės organai atsiliepia gana raminančiai. Anot jų, automobilis, tiesa, nebevažiuoja 100 mylių ir val. greičiu, bet jei jis daro 92 (ar 88) mylias — vistiek dar jo greitis labai didelis (o eiliniams žiūrovui — beveik nėra skirtingo). Visa bėda tame ir yra, kad eiliniai — daug kur nemato skirtumo, jų akimis gamybos „tik“ 1/10 sumažinimas — nieko nereikia, kai tikrovėje tuo — keli milijonai turi prarasti darbą, o tokio paieškant šitoje darbovietėse iš šių naujų tik pasiūlyti, kaip, mat, tada juk ir ten, bendru principu, atleidžiamas 10% senų darbininkų (gi apie naujų samdymą, tuo pačiu laiku, negali būti nei kalbos). Jei „poilsio“ periodas užtesia ilgiau, gi bedarbio pašalpa po kelių mėnesių išsisemima, nelaimingasis darbo ieškotojas tampa panašus į keleivį, kuris į joki traukinį negali prisistiepti, kai tie, vienas po kito, praeina perplūdyti. Slenka savaitės, mėnesiai, ekonominę krizę seka politinis nepasitenkinimas. Jei krastio vyriausybė laiku griebtųsi viešųjų darbų programos (kelių, ligoninių, mokyklų statybos), tuo padėtų tam besiplečiančiam grybui tašką ir užkirstų dirvą penktosios kolonos eiliui priaugliui. Tarpe kita ko, pačių kraštutinių atvejų, jei nebebutų randama išeitis, kodėl negalėtų būti trumpinama darbo laikas — visiems dirbantiems, proporcingai, užuot jų dalį išmestant visai „per laivo bortą“? Juk tikrai, teoretiskai galėtų būti pasiūlyta ta priemonė — trumpinti darbo laiką dirbantiems (tuo sutaupt, tartum jo fondą bedarbiams) ir tai, proporcingai bedarbių %, pav. šiuo metu 12%, kas sudarytų visiems darbo savaitę 33 val. (nebe 40), tuo būdu, „ir avis liktų sveika ir vilkas sotus“. Bedarbių 12% vėl galėtų grįžti ir darbovietėse, o tie laimieji, kurie tebeturėtų pastovų darbą, ne taip jau žiauriai nukentėtų nuo šios mažos chirurginės operacijos, gi toliau reikalingas blogėjant vėl galėtų būti problema lopa, kaip tas pasakų švarkas, į rankovių sąskaitą — pritrūpintant jas.

Sitai, žinoma, nebūtų visai išganingas vaistas nedarbo gydymui (jei galėtų būti išrasta geresnis), prie jo dar grįšime šio str. pabaigoje. Bet dabar priename pagrindinį klausimą, kiek gamyba gali smukti žemyn krizės metu, kur ta riba?

Mūsų žmonės, iš prigimties daugiau ir pocija linkę, nemėgsta skaičių kalbos. Jie, be abejo, mano, kad depresija yra — 100% nedarbas, gi jei šiandien gamybos kritimas tesudaro apie 12%, vadinasi iki depresijos dar toliamas kelias? Deja, taip nėra. Daugelis nustebs išgirde, kad, pav. didžioji JAV depresija savo viršūnėje 1933 m. nesudarė daugiau 25% (vadinasi 75% gamybos ėjo normaliai), nors su bankais, prekyba ir draudimo įmone bendroji biznio smukimo kreivė siekė vos 56% normos.

Ne poeto, o gydytojo uždavinys spresti, ko laukina iš organizmo, kurio visas ketvirtadalis padengtas baisia votimi! Kai 75% darbininkų dirbo, uždaigėsi „nepasiekiamaisiais gerais laikais“, kai kurie, po senovei, net su viršvalandžiais, įstikinė, kad „geram žmogui — visada ir visur užteks darbo, o tik tinginiai, ar apsileidęliai nedirba (išrinkta)“, tuo tarpu gi 12.800.000 nelaimingųjų, visai ne dėl savo kaltės netekę darbo, eile metu (nebe mėnesių), nežinojo iš ko gyventi, lyg tie Dievo paukščiai, kurie kurie „nei sėja, nei piauna“ — badavo, mito pigiom liekanom,

iškraustyti iš butų, statėsi sau „Hooverio vilas“ (palapinės, bei barakėlius) priemiesčių pakraščiuose, kai kas net nakvojo po čiuos, prek. vagonuose, nekurentuose sandėliuose. Kai Herb. Hooveris, JAV prezidentas, ramino, „dar minučiukė! — gerbūvis čia pat, už kampo“ — statistika parodė, deja, truputį kitaip, nes ir po 6 metų, vadinasi 1939 m. pradžioje dar vis buvo 9.500.000 bedarbių ir tik II Pasauliniui karui išjudinus ginklų gamybą ir tie „sūnus palaidūnai“ pasirodė geri, padorūš sau duonos pelnytojai, įrodydami, kas tikrovėje buvo kalta (tik — ne jie).

Kodėl ši ekonominė krizė (depresija) ar ji — staigi, kaip kokia paklydusi žvaigždė, kometa, kurios kelių iš anksto niekas nežino, neapskaičiuoja? Dovanokite, tai, tur būt, tie, kurie laikraščius neima ir rankas, ar teskaito vakaruskas bei pobūvius teaprašinėjančią „gettoniją“, šiaip gi bet koki rimtesni laikraščiai tam nesigali vietos. Bendrai, apie depresiją tomiai prirašyti, čia tenka aiškinti sutraukiant painių reiškinį į trumpą, grubiai škičuotą paveikslą.

Depresija neišvengiamai kartojasi žmonijos istorijoje keliolikos (ligi 25 metų) periodais, pakaitomis su būmu (ekon. klestėjimu), kaip jūroje atoslūgis po potvynio. Čia nieko neaukto, staiga ar netikėto negali būti, tai — paprastas, iš anksto prisimintinas pasikartojimas tos įvykių grandinės, kuri eina bangomis, neintrūkstamai: grįžta, praeina ir vėl grįžta (jokiu būdu ne be ryšio su karu bei ginklavimo reikišiniais) ir kartosis, kol gyvyos kapitalistinis, vad. „privačios iniciatyvos“ ūkis, laukias užleisti savo eilę modernesniai — planuojamam tautos ūkiui, kurį jei ir ne diriguoti, tai bent kai kuriais punktais kontroliuoti turėtų imtis patį krašto vyriausybė. Depresija, kaip mes ją matome, gaunasi kaip rezultatas, kai rinka tampa — persotinta prekiomis, dėl to jų tolesnė gamyba turi būti sumažinta, ar net laikinai sustabdyta, nes sunku jas bėdaryti, net už savikainą. Pristabdant fabrikus, atsiranda milijonai bedarbių, kurie stengdamiesi pigiau išsiversti, apkarpo savo išlaidas, kas nuslegia žemyn ir kit. šakų gamybą. Žodžiu, depresija plečiasi platyn ir gilyn, kaip užkrečiama liga. Besibaimindama dėl ateities publika vis labiau susispaudžia „juodai dienai“ ir mažiau beperka. Nukenčia alaus biznis, tekstilė, siuvyklos ir visa prabanginė pramonė, jau paccioje pradžioje. Spauda ir viešieji organai, kad išvengs panikos didejimo, atsisotą prieš nedekingą, bet neišvengiamą uždavinį — piešti rožinėm spalvom ateitį, mažinti nedarbo grėsmę ir t.t., žodžiu, bet kokia kaina numarinti visuomenę, kad būtų atstatytas pasitikėjimas ir žmonės daugiau pirtų, nes kasdieninio vartojimo prekių gamyba sudaro nevisai nereikšmingą %. Iš to bus labiau suprantama pav. St. Laurento, Kanados min. pirminko pareiškimai spaudai nedarbo reikalu, kuris — „nesas toks jau blogas, bet — juo blogiau, juo daugiau apie tai bus kalbama“. Tikrovėje, esama pavojaus, kad tokioje atmosferoje patį vyriausybę gali prarasti orientaciją ir musdama į išpūstą optimizmą, gali laiku nesurinkti reikiamų žinių apie padėties rimtumą.

Nedarbas 1954 m. pavasarį išsiplėtė į 570.000 reg. bedarbių sumą, augščiausią nuo pat 1939 m., prie kurios neužmirština, pag. „MacLean's“ pridėti nematę 100.000 iš ūkiškų rajonų, bei smulkių vietovių, kur nėra Darbo įstatų ir nevedama bedarbių registracijos. Naujų imigrantų pagal 1954 m. schemą turi būti dar 160.000, taigi išeitų 3000 kas savaitę, tai — dar labiau ap sunkins bedarbių problemą, kai kuriuose rajonuose jau gana aštrią.

Aprūpinimas bedarbių bent dalinai darbu per visuotiną darbavandų trumpinimą darbovietėse atsisotą juo labiau į nepalankią šviesą, nors mažose įmonėse, bendrai, sunkiau duodasi įgyvendinti. Kalbant apie gamybos kritimą bei apie depresiją, neužmirština, kad net tos pačios šakos įmonės (pav. rūbų siuvyklos, pieno fabrikai) nevienodai nukentė krizę — kai silpnės kone hermetiškos užsidaro, gi pačios stipriosios dar dirba net viršvalandžius, dėl to bendru gamybos pranašavimu nesinaudotina — akiai. Atskiri kraštai, ar provincijos nevienai laiku ir nevienodai nukentė krizę. Šiuo metu JAV darbo fronte už Kanadą stipriai laikosi ir nors ten bedarbių % daug mažesnis, atsargoje turima viešųjų darbų planas, kurio kažkodėl, deja, ypač kratosi išdidi liberalų valdžia Otavoje. 1955 m. pavasariu JAV laukia pramonės atsigavimas, nors mažo. Biznio pasisukimai ir gerėjimo puse, nors nestiprų, ekonom. spauda bando pavaiduoti sekantią lentelę išreiškiant bilijonais dolerių numatomą ar jau išleidž. gamybą metų ketvirčiais, pradedant 1953 m. II ketvirčiu: \$371.4; \$356.1; \$352.3; \$356.6; \$362.8.

Taigi priimtina domėn, kad gamybos smukimas, nežiūrint prasidedančios vasaros, dar 3-4 mėn. eis — žemyn, kol rugsejo mėn. pasieks apacią ir tada vėl labai palengva augstyn, nors 1953 m. lygio nebesieks. Reikia pasakyti, kad ši provizoriška lentelė a) neapima karo rizikos Indokinijoje ir kitur (o tokia — yra); b) išleidžia iš akių kitas depresijos priežastis (potvynius, epidemijas, žemės drejėjimus), c) perprodukciją, vis didėjančią

užjūrio kraštuose, pav. Benelux (Belgijos, Olandijos, Luksemburgo) gamyba jau trečdaliu prašoko prieškarinę ir dar vis eina pirmyn; Vokietijos gamyba — 140% lyginant su prieškarine, gi Japonijos — 144%, kai tuo tarpu pati pasaulinė rinka — gerokai susiaurėjo, dideliems plotams patekus už gelež. uždangos. Anglo-saksai ne tik daugiau nusileisti nebegali, bet anksčiau ar vėliau turės „pasilgti“ savo senųjų rinkų, atitekusių priešui ir taip būtinų jų egzistencijai. Naujųjų laikų istorijoje daugiausia karų kaip tik yra buvę dėl rinkų, dabartinis nelygus rinkų pasiskirstymas neišvengiamai veda į dar vieną (net jei tam nebūtų ir kitų priežasčių), būtent, anglosaksų ir sovietų imperijos žūtibūtine dvikova; d) tiesa, dabar bandoma ta susiaurėjusią rinką pagilinti Colombo ir kit. planais šelpiant atsilikusias, daugiausia, Azijos tautas, kad prauktų kaip pajėgus JAV prekių pirkėjai, bet tai dar — ilgų metų reikalas, kai tuotarpu lenktynės eina depresijos naudai didesniais suoliais; e) masinių bei technikos tobulėjimas veda vis prie didesnio nedarbo, kai mašina vis labiau išstumia žmogų iš pramonės darboviečių, gi šiandien pasaulis išstatomas akystai su technikos revoliucija — įkinkimu atominės energijos civil. prekių gamybai ir kuri — nebe už kalnų.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Bet apie tai — atskirai.

KOMUNIZMO PAVOJUS VISAM PASAULIUI

Šiuo metu Vakarų pasaulis bukštėja dėl raudonųjų sekmės Indokinijoje. Ir deja, visdėlio ji šiol neranda formulės sustarimui, kaip tos raudonųjų sekmės išvengti arba ją nors sumažinti. Nekalbū čia apie sustarimą su pačiais raudonaisiais, bet (o, likimo ironija!) gi patys vakariečiai tarpusavy nebesustarai kaip ir kur raudoniesiems kelią pastoti...

Jeigu taip bus trepinėjama vietoj ir toliau, greitai gali būti šaukštai po pietų. Su Indokini ja bus baigta, o raudonieji žygiuos kur nors kitur. Galimas daiktas, kad jie suintensyvins savo raudonąją kovą kurioj nors ir Europos valstybėje, pasakytume, kad ir bent kurio Šiaurės Atlanto Pakto nario teritorijoje. Na, pav., kad ir tokioj Italijoj... Neseniai teko skaityti ilgoką J. E. Belliave straipsnį Toronto „Star“ dienraštyje apie Italijos raudonuosius ir, deja, tas straipsnis — nedžiuginantis. Autoriaus išvedžiojimai — tiesiog tragiški, baisūs.

Esa, raudonieji Italijoj kaskart vis stiprėja ir, ko gero, gali būti nebetoli tas laikas, kada jie pačius paims krašto valdžią ir savo rankas. Jeigu tas pusiasalis patektų raudonųjų kontrolėn, Atlanto Pakto valstybių gynimosi kortos būtų visiškai sumaišytos. Nors dabartinis Italijos premjeras Mario Scelba yra itin energingas, apskrus ir gabus politikas, tačiau ir raudonųjų vadas — Togliatti nesnaudžia. Jis veikia labai gudriais metodais, skelbdamas Italijos tamsiajai liaudžiai, jog komunizmas, anaipolt, nesikeis ir jų religinius reikalus, tik trokštąs pagerinti jų gyvenimo sąlygas...

Italijos raudonųjų bosio politika jau senokai vedama taip gudriai, kad to krašto komunistai niekad nėra puolę nei katalikų bažnyčios, nei religijos. Tuos reiškinius Italijos raudonieji visada geriau nutyli.

Rezultate to teigiama, jog paskutiniųjų balsavimų metu už komunistus balsavę krikštytų katalikais 1.626.957, daugiau negu pirmesniuose balsavimuose. 10.000.000 „katalikų - komunistų“

— Londonas. — Po kelių metų svyravimo D. Britanija sutiko bendradarbiauti su Europos suvienytos anglies ir plieno pramonės komisija.

— Montrealis. — Čia įvyko tarpt. psichologų kongresas. Dr. Vidkeer Jarl (Oslo) savo referate pareiškė, kad miestų gyventojai yra inteligentingesni už provincijos miestelių gyventojus, o pastarieji — už ūkininkus ir žvejus. Geriau yra miestuose, kur yra įvairios rūšies pramonė. Kur tėra vienos rūšies pramonė, inteligentingumas yra žemas.

užjūrio kraštuose, pav. Benelux (Belgijos, Olandijos, Luksemburgo) gamyba jau trečdaliu prašoko prieškarinę ir dar vis eina pirmyn; Vokietijos gamyba — 140% lyginant su prieškarine, gi Japonijos — 144%, kai tuo tarpu pati pasaulinė rinka — gerokai susiaurėjo, dideliems plotams patekus už gelež. uždangos. Anglo-saksai ne tik daugiau nusileisti nebegali, bet anksčiau ar vėliau turės „pasilgti“ savo senųjų rinkų, atitekusių priešui ir taip būtinų jų egzistencijai. Naujųjų laikų istorijoje daugiausia karų kaip tik yra buvę dėl rinkų, dabartinis nelygus rinkų pasiskirstymas neišvengiamai veda į dar vieną (net jei tam nebūtų ir kitų priežasčių), būtent, anglosaksų ir sovietų imperijos žūtibūtine dvikova; d) tiesa, dabar bandoma ta susiaurėjusią rinką pagilinti Colombo ir kit. planais šelpiant atsilikusias, daugiausia, Azijos tautas, kad prauktų kaip pajėgus JAV prekių pirkėjai, bet tai dar — ilgų metų reikalas, kai tuotarpu lenktynės eina depresijos naudai didesniais suoliais; e) masinių bei technikos tobulėjimas veda vis prie didesnio nedarbo, kai mašina vis labiau išstumia žmogų iš pramonės darboviečių, gi šiandien pasaulis išstatomas akystai su technikos revoliucija — įkinkimu atominės energijos civil. prekių gamybai ir kuri — nebe už kalnų.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Bet apie tai — atskirai.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Bet apie tai — atskirai.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

Chalk River, Ont., atom. laboratorijų daviniais elektros gamybai atomų Kanada bus pasirušiusi pritaikyti — panaudoti artimiausiu 3-4 metų bėgy, JAV, manoma, pradėsianti anksčiau. Tai „atpalaiduotų“ anglių kasyklą ir naftos pramonę — vis didėjančiu laipsniu, o taip pat ir nemažą juose dirbančių žmonių. Jei sakoma, kad garo pritaikymas pramonėje 19 amž. sudarė pirmąją technikos revoliuciją, tai ši antroji — žada daug pakęsti pasaulio veidą, ne tik atnešant daug palengvinimo, bet ir naujų problemų.

LIETUVIŲ SPAUDA — MŪSŲ GYVENIMO ATSPINDIS

Šiam rašiniui parašyti progą sudarė anadien grupelės suinteresuotųjų diskusijos mūsų spaudos klausimais. Netrukus įvairių pasisakymų, vieni labai užstojo mūsų spaudą, glostė ją, kiti negailėjo ir vieno kito aštresnio žodžio. Besikalbančiųjų būrelis buvo veik visų pakraipų laikraščių skaitytojai, tai mintys buvo gan plačios ir visapusiškos. Užtat būtų nedovanotina klaida vienos kitos nuomonės neperduoti višumai.

Idomu, kad bediskutuojančių dauguma labai stipriai pasisakė už mūsų laikraščiuose įvedimą pakankamai plataus ir didelio laisvės redakcijai skyriaus. Sako, didžiosios anglų kalba spaudos pavyzdžiu, mūsų laikraščiai be reikalo vengia ar mano nebūsiąnt pakankamo susidomėjimo tokiu nauju skyriumi. Juk reikia tik pasekti didžiųjų leidinių tuos laisvės redakcijoms. Čia gausis skaitytojai visiškai laisvai pareikšti savo nuomonę apie tilpusius tame laikraštyje straipsnius ar nuotraukas, nurodo ko pageidauti, čia rasi netik morkų ar burokėlių kainų kilimo ar kritimo klausimus, bet įvairias nuomones krašto politikos, ekonomijos ir kultūros klausimais. Be abejo, vieni tų pasisakymų yra visiškai verti dėmesio, kiti skystoki ar net linksni, bet niekas negalės nuneigti, kad jie redakcijai sudaro neįkainojamas vertes patarnavimą. Taip, patarnavimą, nes padeda orientuotis, ko skaitytojas nori, kokio jo pasiūlymai, ką galvoja, kuo gyvena ir ko tikisi tas eilinis visuomenės narys, tikrasis liaudies balsas. Lietuvių atveju, atrodo, toks skyrius būtų naudingas ir tuo, kad juo galėtų naudotis ne tik pati redakcija, bet ir kitos mūsų organizacijos ar net ir politinės institucijos, nes jos žinotų, ką tautiečiai galvoja, ko pageidauja. Tai būtų tarsi nuolatinė ir nesibaigianti anketa. Tiesa, rei-

kis, negu bent vienas kuris nors iš demokratinių laikraščių, darbininkų unijos — komunistų sąstos ir jų vadovaujamoms. Taigi, Italijos raudonieji — ne taip kaip Prancūzijos — dauguma veda dvidevę politiką. Jie ir „meldžiasi“ ir balsuoja už komunistus. Gi Prancūzijos komunistai — veda kovą ir prieš Bažnyčią.

Užklausti Italijos eiliniai raudonieji (žinoma, iš tamsiųjų masių), kodėl jie taip daro, nesvyruodami atsako: „Kad Italijos komunizmas yra visiškai kitoks, negu kitų kraštų komunizmas“. Žinovų teigimu, jeigu Italija pakliūtų raudonųjų valdyman, Atlanto Pakto valstybių sudarytoji gynybos nuo raudonųjų sistema visiškai paitų, o sudėti bilijonai dolerių — neuieži niekais. Europa galėtų būti nebeapginama.

Italijai kritus, Jugoslavijai ir Graikijai atsidurtų Sovietų sferos, Prancūzija greitai būtų priversta pasiskelbti „neutralia“, o Vak. Vokietijai — jau beliktų iieškoti susitarimo su... Malenkovu...

Šiuo metu, esa, Italijos komunistai turi tik vieną vienintelį tikslą: kuo daugiau suverbuoti raudonųjų karių ir simpatikų, kurie atiduotų savo balsus už raudonuosius. Tam jie nesigaili nei lėšų, nei darbo. Italijos komunistų metinis biudžetas siekia \$50.000.000. Tai didelė suma. Iš kur jie tuos pinigus gauna, jų „paslaptis“. Jų organas — komunistinis laikraštis „L'Unita“ esąs daugiausiai prenumeratorių tu-

atsisakytų aukoti gali kiekvienas, bet atsisakymas alks-tancio nepasotins ir nuogo nepridengs.

Ar tai sutapimu, o gal ir sąmoningai, populiariusis JAV-į Kongreso narys Alvy M. Bentley savo pirmąją viešą pasirodymą Detroit, o kartu ir svarbią kalbą užsienių politikos reikalais, pasirinko ne kur kitur, bet to miesto lietuvių, latvių ir estų bendrai suruoštame baisiojo birželio minėjime. A. M. Bentley yra tas pats Kongreso narys, kuris buvo sunkiausiai ir pavojingiausiai sužeistas Porto Rico išsišokėlių, garsiųjų šaudymų metu Amerikos Kongreso rūmuose. Ilgai kovojęs su mirtimi, ir jo paties žodžiais tarant, tik Dangaus palaimai leidis galėjęs vėl grįžti į sveikųjų tarpą, kongr. Bentley, nors dar jaunas, bet jau spėjęs pelnytį ir žymesniųjų politikų dėmesį, lygiai sudomines ir savo partijos (respublikonų)

Atsisakytų aukoti gali kiekvienas, bet atsisakymas alks-tancio nepasotins ir nuogo nepridengs.

Atsisakytų aukoti gali kiekvienas, bet atsisakymas alks-tancio nepasotins ir nuogo nepridengs.

Atsisakytų aukoti gali kiekvienas, bet atsisakymas alks-tancio nepasotins ir nuogo nepridengs.

Atsisakytų aukoti gali kiekvienas, bet atsisakymas alks-tancio nepasotins ir nuogo nepridengs.

kėtų sutikti, kad mūsų žmonės gal nebūtų iškart tiek rangūs, kad tuoj savo nuomone viešai reikštų, bet, laikui bėgant, įprastų ir prie tos „naujosės“. Anometo žymus mūsų publicistas V. Kudirka, kuris tiek sielojosi visais lietuviškais reikalais, yra pareiškęs, kad mūsų visų pareigą žinoti, kur lietuvis verkią ir kur džiaugiasi, kur jam vargėlis graso, kur nepritekliai supa. Atrodytų, kad siūlomas „laisvų“ skyrius tikrai būtų pats geriausias visų mūsų išsklaidytų tautiečių nuotaukų veidrodis, tikrasis mūsų gyvenimo atspindis („T2“ redakcija keliais atvejais bandė kviesti rašyti laiškus, tačiau vaisių kaip ir nebuvo, deja. Mes visdėlio tebetikim, kad norinčių rašyti visdėlio atsirastų Red.).

Dar buvo kalbėta ir apie spaudoje neretai pastebimą, savotišką redakcijų pataikumą bendradarbiams. Štai, išsprogo burbulas Indokinijoje, pasiektos paliaubos Korėjoje, paaiškėjo ginklų afera Guatemaloje, tuoj ir pasipila įvairių autorių įvairiais būdais ir kelias gautos informacijos apie tuos minėtus kraštus. Niekas nieko naujo nepasako, daugiau ar mažiau tą patį kartoją tik į kitus žodžius įvilkęs, bet redakcijos visų rašinius deda, kitų gal ir atprumpintus, bet nei vieno šalin nenumeta. Įvyko koks vaidinimas, sakysime Cikagoje, pakankamai jau po premjeros aprašytas, išdiskutuotas, bet, tą patį vaidinimą, svečiuosna pasikvietę čekagiečius, stato kuri kita lietuvių kolonija. Ir vėl pasipila ilgiausieji rašiniai, „kritika“, vėl nuo pradžių iki pabaigos duodamas veikalo turinys, vertinimai veikėjai. Ar reikia to? O, visos redakcijos, kaip paprastai, vis skundžiasi vietos stoka laikraščiuose. Ar tuo atveju nebūtų užtekę eilinis ir paprastos korespondencijos, įvykių paminėjimo?

Gavo pilos ir patys bendradarbiai, kolonijų korespondentai. Barti jie už neretu atveju tikrai perdėtą ir persaldų savosios vietovės įvykių aprašymą. Vaidinimai ir dekoracijos geriausi, socialistai garsiausi, paskaitininkai aiskiausi ir visa toji mišrainė, kaip jau praktikoje nekartą pasitvirtino, gerokai persidėta, perdėta. Kritikuojami ir vertinami kultūriniai įvykiai kaip tik tie, kurie toje srityje nėra pakankamai kompetentingi, pajėgūs. Drąsa ne visuomet kalnus nuverčia.

Pr. Alšėnas.

Atsisakytų aukoti gali kiekvienas, bet atsisakymas alks-tancio nepasotins ir nuogo nepridengs.

Atsisakytų aukoti gali kiekvienas, bet atsisakymas alks-tancio nepasotins ir nuogo nepridengs.

Atsisakytų auk

Pavergtoje tėvynėje

Griauna vienkiemius Lygiagrečiai su ūkininkų žemių suklektyvinimu buvo varomas ir vienkiemių trobesių kolchozinimas. Trobesiai buvo ardami ir vežami į užplanuotą kolchozo centrą, vadinamąją "gyvenvietę", visai nesiklausiant jų savininkų. Tačiau, nepaisant bolševikų agitacijos ir žiaurių pastangų, toks prievartos vykdymas vienkiemių kėlimas nesisekė. Kaip dabar aiškėja iš vyr. statybos kolchozuose valdybos viršininko Variakovo pranešimo per Vilniaus radiją, tik daugiau kaip 2000 kolchozininkų trobesių buvo perkelti į tokius rusiško tipo centrus. Dabar esą, kaip oficialiai skelbiama, apie 7000 naujų pareiškimų trobesiams kelti. Atrodo, kad ligi šio daugumas ūkininkų dar tebegyvena senose vienkiemių trobesiuose.

Nors jie ir gyvena ten, bet jų gyvenimasis buvo suvaržytas, nes trobesius, kaip ir žemę, valdė visokie kolchozo viršininkai, nu-statydami, kas, kur, kokioje troboje ir kiek žmonių turi gyventi. Tačiau bent iš paviršiaus pažūrėti atrodo, jog Lietuvos kolchozininkai dar vis tebeturi šioji tokį savarankišką gyvenimą, o Lietuvos kolchozai labai skiriasi nuo "plačiosios tėvynės" kolchozų. Šitas dalykas bolševikams kaip tik ir nepatinka. Todėl jie dabar užsimojo paspartinti vienkiemių ardymą. Toks ardymas siemiet pradėtas plačia agitacija. Norima įkalti kolchozininkams, kad jie patys trobesius keltų į užplanuotas vietas. Keliantiems trobesius žadamos paskolos ir kitokios lengvatų, kaip traktoristai iš MTS, kurie gali iš karto visą namą, lyg kokį kopūstą, pervežti į kitą vietą, žadama paskolų po 4000 rb. Žadama ir daugiau lengvatų — pav. kitų kolchozininkų pagalba darbu, miško medžiaga, plytomis ir kt.

"Aktivistai" ir toliau siunčiami į Čkalovo, Karagandos ir kt. sritis. Kiti turi vykti prie Citos, Magadano, Krasnojarsko ir kt. Deportacijos vykdomos ir kitais tituluais. Lietuvoj štai dabar iškabinči skelbimai, kad prie vykd. komitetų spec. įgaliotinių sudaryti "darbininkų telkimo organizaciniai biurai". Juos prižiūri prie Ministerių Tarybos veikianči Darbininkų Telkimo Organizacinė valdyba, kuri "telkia darbininkus miško paruošimo darbams Leningrado, Kirovo ir Volgorsko srityse, taip pat staty-

bos darbams Leningrado, Krasnoje Selo" ir kt. vietovėse. Šiuo metu okup. Lietuvoje iškilmingai minima rusų komp. Glinkos 150 gimtadienis ir Čechovo mirties 50 metinės. J. Juozeliūno baletą "Ant marių kranto" įtraukė į savo repertuarą ir latvių teatras.

Okup. Lietuvoje stinga net ir lituanistų. Balandžio 6 d. "Tiesa" išdėjo Vilniaus rektoriaus skelbimą, kuriame siūloma užimti visa eilė katedrų vedėjų, profesorių, docentų, vyresniųjų dėstytojų ar asistentų vietų. Tarp jų siūloma užimti lietuvių kalbos katedros vedėjo, lietuvių k. profesorius, vieną lietuvių k. docento, 4 lietuvių k. vyresniųjų dėstytojų ir 2 asistentų vietas. Matyti, senieji likę lituanistai niekaip neįstengia lietuvių kalbos priderinti prie stalinizmo reikalavimų. Prie pridėtinu dokumentu reikalaujama "kadru įskaitos asmens lapo", "charakteristikos iš darbo vietos" ir panašių mokslo pajėgumui įrodyti "dokumentų".

LTSR Augščiausios Tarybos V-jį sesiją, Bieliausko pirmininkaujama, nutarė LTSR augščiausio teismo nariais išrinkti VI. Deksnį, J. Žvirblį ir M. Čackį. Augščiausiajam teismui pavesta visų Lietuvos komunistinių teismų darbo priežiūra. Tuo reikalu įsakas buvo paskelbtas gegužės 29 d. Toliau taryba patvirtino Ministerių Tarybos pirmininko pavaduotojais E. Ozarskio ir J. Laurinaičio paskyrimus. Sesija taip pat patvirtino AT prezidiumo įsaką dėl ministeriais paskyrimo: St. Pupeikio — švietimo ministeriu, St. Pilipavičiaus — platus vartojimo pramoninių prekių, S. E. Bilevičiaus — maisto prekių pramonės, St. Jankevičiaus — automobilų transporto ir plentų, G. Molotoko — statybinių medžiagų pramonės, P. Kuncino — tarybinių ūkių, A. Gailevičiaus — vidaus reikalų, V. Kurio — miško pramonės, V. Mickevičiaus — žuvių pramonės, K. Kairio — mėsos ir pieno produktų pramonės, K. Liaudžio — valstybės saugumo komiteto prie LTSR Ministerių Tarybos pirmininko paskyrimo. Tuo reikalu J. Paleckio ir Naujelojo parašytas įsakas buvo paskelbtas Vilniuje š. m. gegužės 29 d. Au-

HAMILTON, Ont

Antikomunistinė lietuvių, estų ir latvių demonstracija, minint baisųjį birželį, šįmet įvyko birželio 13 d. Ši gedulinga suaktyvė pradėta pamaldomis Aušros Vartų parapijos bažnyčioje 10 val., o po jų — 12 val. trijų Pabaltijo tautų pareigingiausi nariai (jų šįmet jau buvo žymiai mažiau negu pernai) su reikšmingais plakatais išsirikio eisenai.

Gore Park prie Nežinomam Kanados kareiviui paminklo sudėti vainikai ir visas iškilmingas minėjimas baigtas oficialia ir koncertine dailimi Royal Connaught saleje.

Lietuvių, norį vasaroti A. Šimkevičiaus gražioje vasarvietėje "Glen Echo Lodge" Lake Muskoka, 130 mylių nuo Hamiltono, vietas prašomi rezervuoti iš anksto per Tautos Fondo Hamiltono skyrių. A. Šimkevičius, kaip šio skyriaus v-bos narys, paskyrė 10% TF nuo bruto pajamų iš tų asmenų, kurie jo vasarvietėje užsisakys vietas per Hamiltono TF skyrių.

Smulkesnių informacijų teirautis pas St. Bakšį, tel. JA. 9-4662 nuo 5 iki 6 v. v. kasdien arba rašyti jam šiuo adresu: 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont.

Sezono atidarymas birželio 26 d. ir trunka iki rugsėjo 30 d. Sk. St.

Klaidos atitaisymas Sudarydami TFA Kanadoje Hamiltono sk. leidžiamam metraščiui aukotojų sąrašus, per neapsižiūrėjimą praleidome p. Kazio Barono pavardę.

Ši klaida ypač nemaloni, nes buvo neįrašytas vienas stambesniųjų aukotojų, paaukojęs TF per Hamiltono skyrių trijų metų bėgyje \$11.

Apgailestaudami tokią nemaloną klaidą Poną Baroną nuširdžiai atsiprašome.

St. Bakšys ir P. Lesevičius.

ESTAS DAKTARAS
VANCOUVERIJE, B.C.
ERIK LINNOLT

atidaro bedrosios praktikos ir medicinos biurą

2847 W. 4th Ave.

Telef. BAYview 1240

Kalbama švediškai ir vokiškai

LTSR augščiausios tarybos sesija

tomobilų transporto ir plentų ministerija buvo įsteigta 1953 m. lapkričio 24 d., žuvių pramonės ministerija, mėsos ir pieno produktų pramonės ministerija — 1954 m. gegužės 11 d. Tą pačią dieną buvo pertvarkyta miško ir popieriaus pramonės ministerija ir prie Ministerių Tarybos įsteigtas valstybinis saugumo komitetas. Prie sąjunginių — respublikinių priklausančių ministerijos: automobilų transporto ir plentų, finansų, gynybos, kultūros, maisto prekių pramonės, mėsos ir pieno produktų pramonės, miško pramonės, platus vartojimo pramoninių prekių, prekybos, statybinių medžiagų pramonės, sveikatos apsaugos, tarybinių ūkių, teisingumo, užsienio reikalų, valstybės kontrolės, vidaus reikalų, žemės ūkio, žuvių pramonės; prie respublikinių LTSR ministerijų priklausio šios: komunalinio ūkio, socialinio aprūpinimo, statybos, švietimo, vietinės ir kuro pramonės.

Besovietinant ir berusinant Lietuvą, reikia visokių rusiškų pakeitimų atžymėti ir okupantų sudaryto LTSR konstitucijoj. Tai gegužės 29 d. AT aktu ir buvo padaryta. Patvirtintas ne tik 1953 m. rugpjūčio 22 d.

įsakas dėl LTSR Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių sričių panaikinimo, bet reikalingi pakeitimai atžymėti ir pagrindiniame sovietiniame įstatyme. Vietoj sričių — pagal bolševikinę tvarką — įvesti rajonai. "Respublikinės priklausomybės miestais" laikomi Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys, Naujoji Vilnia, Palanga ir Druskininkai.

Duodamas ataskaita A. Tarybai, finansų ministeris Drobnyš pažymėjo, kad 1953 m. LTSR biudžetas "pagal pajamas įvykdė 1.591.249.000 rb. sumai", o pagal išlaidas — 1.572.300.000", o šių metų biudžetas buvo patvirtintas 1.740.762.000. Anot Drobniš, dabartinis darbo našumo lygis yra nepakankamas. Statybinių medžiagų pramonės ministerijos 81% įmonių neįvykdė "savikainės sumažinimo užduotį ir 54% įmonių darbo našumo planų". Pav. 1953 m. tik Eidukevičiaus vardo kombinat kailių žaliavų nuostoliai sudarė 4 mil. rb. Statybinių medžiagų pramonės įmonės "nepateikė laudžių ūkiui 18 mil. plytų, be to, išleido apie 8 mil. netinkamų plytų". Jau kelinti metai iš eilės kritikuojama "nepatenkinama žuvių pramonės ministerijos ūkinė veikla". Pereitais metais žuvių sugavimo planas įvykdytas tik 58%. Daugelis vietinės ir kuro pramonės ministerijos įmonių ir pramonės kombinatų neįvykdė gamybos planų. Ir prekybinių organizacijų darbe yra rimtų trūkumų, taip pat pasitaiko "valstybinio turto išieškojimo ir grobstymo faktų"...

OAKVILLE, Ont.

Cia yra antrasis Fordo Co Kanadoje automobilų fabrikas, kuris, dirbdamas dviem pamainom, pagamina 550 automobilių į dieną. Šiuo metu jo gamyba staiga sušlubavo ir birželio 8-15 d. net 2700 darbininkų paleista vienai savaitei "nenumatytų atostogų", o 850 — neribotam laikui.

Pirmasis Fordo fabrikas Windsor, nors to miesto taryba nedelsdama telegrafavo Otavos vyriausybei "susirūpinti aliarmuojančiai didėjančiu nedarbu krašte" tepaleido 250 neribotam laikui, o 3700 — vienai savaitei (iš 7000 dirbančiųjų). Kompanijos prezidentas Mr. Sales savo raporte viešai apgailestauja dėl tokių priemonių, kurių tekę prieiti dėl sumažėjusio pardavimo. 1953 m. visoje Kanadoje parduota 335.000 keleiv. automobilių, gi šiais 1954 m. nenumatoma parduoti daugiau kaip 250.000 dėl to tenkai mažinti gamybą 15% — 45.000 automobilių mažiau.

Sunkvežiminių 1953 m. Kanadoje parduota 100.000, šiemet gi numatoma daugiau parduoti kaip 70.000 taip gamyba mažinama net 30.000 arba 30%.

Šiaip jau, pasak jo, Fordo gaminiai Kanados rinkoje darą geresnę pažangą negu bet kurios kitos automobilų firmos ir net populiariau Chevroleto Toronto ir Montreale rinkose turįs paklausa 1 prieš 2 Fordo naudai. Labai apgailestautina, kad šiam mažam miestely atsirado net 850 naujų bedarbių. CIO unijos siūlo Fordo Co Kanadoje sumažinti kainas ir gynybos pelną sąskaitai, kuris 1953 m. siekė 20 milijonų dolerių (abiejose Kanados skyriuose, o Otavos valdžia turėtų paleisti žemyn dalį taksų.

Buvo planuojama apie Fordo fabriką pastatyti darbininkams 2500 namukų, ilgamečiui išsimokėjimui, bet ši statyba kažkodėl vis dar neišįsijudina plačiau ir jei taip eis toliau, tai gal tik dirbančiųjų vaikai tesulauks plano įgyvendinimo. Neaišku, ar tai turi ryšio su bendru ekonominiu atoslūgiu aplink? Kor.

SUDBURY Ont.

Mokslo metų užbaiga Tumo vaizganto vardo šeštad. mokykloje įvyko paskutinią gegužės šeštadienį, su bealkoholiniais gėrimais ir užkandžiais. Pirmąją mokinių buvo pripažinti Violeta Jasiūnaitė, kuriai, kaip dovana buvo įteikta lietuviška knyga. Vasaros metu numatoma padaryti daugiau iškilų su mokiniais, o gal pavyks ir trumpalaikę stovyklę suorganizuoti.

Išvežtųjų minėjimas šįmet buvo atžymėtas birželio 13 d. ypatingomis pamaldomis ir progai pritaikyti pamokslus. — Kun. dr. J. Zeliausko ir kun. A. Sabaliausko apsilankymą paminėjo vietinis dienraštis "The Sudbury Daily Star" ir idėję nuotrauką. Tą patį paveikslą su paaiškinimais perdavė ir Sudbury televizijos stotis.

EDMONTON, Alta.

Pirmoji Albertos lietuvių vasaros stovykla

Norėdami duoti Albertos lietuvių vaikams progos praleisti keletą vasaros dienų gražioje gamtoje ir lietuviškoje aplinkoje, pasiryžome suorganizuoti pirmąją lietuvių vasaros stovyklą, suprasdami tą didelę naudą, kurią stovyklavimas atneš mūsų jaunųjų kūnui ir reikšmę jų lietuviškos dvasios ugdyme.

Vietas: CYO Camp (Catholic Youth Organization Camp) prie Gull Lake ežero. Vaziuoti Calgary Highway iki Lacombe, 11 mylių ir vakarus iki Bentley miestelio, toliau kelias keletą mylių vingiuojasi į šiaurę iki ežero pakrantės. Nuo Bentley pakelėse strėlės su CYO užrašu lydi iki pat stovyklos, kuri susideda iš vieno didelio pastato, 6 kabinų, virtuvės ir t.t. Prie pat stovyklos randasi gražus p.p. Norvilų ūkis, kurio malonūs šeimininkai sutiko globoti ir aprūpinti maistu stovyklautojus.

Dėl įvairių priežasčių stovyklavimo laikas turės būti nuo birželio 26 d., šeštadienio, iki liepos 2 d., penktadienio. Mokyklose vaikų mokymas, atrodo, pasibaigs birželio 25 d. Kiekvienam atveju, paprašius, mokytojai vaikams stovyklavimui išleis.

Stovyklautojai: Stovyklos tikslas yra sutraukti ne tik Edmontono, bet ypatingai kitų Albertos vietovių lietuvių vaikus. Pirmimai berniukai ir mergaitės nuo 7 iki 18 metų amžiaus. Bus galima stovykloje dalyvauti ir suaugusiems, su sąlyga tačiau prisitaikyti prie bendros stovyklos tvarkos.

Stovyklai vadovaus kun. B. Jurskas su tam tikslui parinktu suaugusių personalu. Stovyklos vadovybė turės pareigą ir atsakomybę tinkamai vaikus prižiū-

rėti, o stovyklautojai turės klausyti vadovybės įsakymų.

Minėta stovykla randasi labai gerame stovyje, aprūpinta lovomis, čiužiniais, vandeniu ir elektros šviesa.

Mokėstis įskaitant valgi: \$10 vaikams; \$15 suaugusiems. Gausioms ir neturtingoms šeimoms bus duodama lengvatų.

Visos kitos smulkios informacijos apie kelionę, reikalingus stovyklavimui daiktus ir t.t. bus suteiktas tiems, kurie žodžiu ar raštu praneš norą stovykloje dalyvauti, o toks pranešimas yra reikalingas kaip galima greičiau. Rašyti: Rev. B. Jurskas, 10044 — 113 Str. Edmonton, Alta.

Pirmasis piknikas pas Elk Point apylinkėse lietuviams. Į žiemų rytus nuo Edmontono gyvena apie 40 lietuvių: Vaitkūnai, Augulis, Tamošiūnas, Adomaičiai, Andrulevičiai, 3 Kondrotų šeimos, Lukševičiai, Joneliūnai, Mrs. Moe šeima, Apanavičienė, Samuolis. Jie visi, pasiilę lietuvių, lauks mūsų liepos 10 ir 11 dienomis.

Kurie galės išvažiuoti šeštadienį, liepos 10 d., visi ras nakvynę pas tos apylinkės lietuvius. Kiti galės išvažiuoti anksčiau sekmadienio rytą.

Lietuviškos pamaldos bus laikomos Elk Point bažnyčioje 11 val. ryto. Po pamaldų vašės ir šokiai prie žavingo ežerėlio.

VIENYBĖJE GALYBĖ

Taupyk Lietuviškame Kredito Kooperatyve "PARAMA".

Indėlių opdrausti. Augstos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto. Tel. KE. 3027. Darbo valandos penktadieniais 7-9 val. vak. Šeštadieniais nuo 11 iki 1 val. p.p.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBES

ALRK Federacijos kongresas šaukiamas spalio 8-10 d.d. Cleveland, Ohio. Ten ruošimo komitetui vadovauja prof. A. Damušis.

LRK Susivienijimo Am. Seimas šaukiamas Čikagoje birželio 28-30 ir liepos 1 d.d. Ta proga Justice Parke įvyks dainų šventė.

Detroito oficialiai baigėsi vietos Inžinierių Dr-jos ruoštieji braižbos kursai, vykę Western augst. mokyklos patalpose. Teoretiniam kai kurių žinių papildymui, kursantai dar renkasi Sv. Antano parap. mokykloje, kur paskaitos skaitomos du kart savaitėje.

Detroito lietuviai visu rimtu ruošiasi dideliui vajui — norima pasistatyti savo nuosavus namus su didele sale. Pirmieji skaičiavimai rodo, kad norimi namai turėtų kaštuoti maždaug \$100.000. Nemaži nedarbo reiškiniai tame automobilių pramonės mieste visą projektą gali kiek sulėtinti.

PRANCŪZIJA

Europos Liet. Bendruomenių valdybų pirmininkų konferencija numatyta liepos 11-12 d.d. Paryžiuje. Jos tikslas aptarti aktualiosius lietuvių bendruomenių reikalus. Konferenciją šaukia ELB Genr. Sekretoriatas.

Mulhouse apylinkė yra ypatingai gerai susiorganizuoti, pajėgia varyti lietuvišką propagandą net vietinės spaudos skiltyse.

Strasburgo apylinkė įsisteigė balandžio 11 d. Ją sudaro visi Bas-Rhin departamente gyvena lietuviai. Liet. Sąjungos valdyba pasiūlė eiti ir apylinkės valdybos pareigas. Valdybą sudaro: pirm. — kun. J. Krivickas, sekretorius — Br. Kiktanas, izdin. — M. Didrugis ir valdybos narė Diktanienė. Revizijos komisiją: J. Cerniauskas, A. Abromavičius

— p. Gudelevičiai pakrikštijo savo pirmgimį Antano - Juozo vardais.

Saleziečiai kasyklų mieste. Kun. dr. J. Zeliauskas, lietuvių saleziečių gimnazijos direktorius Ilijoje ir kun. A. Sabaliauskas, buvęs paskutiniu laiku Veneculos lietuvių kapelionas, susitiko Sudbury pas kun. A. Sabą gimnazijos rėmimo reikalams aptarti. Cia per Sekmines įvyko svečių pagerbtuvės ir ta proga įsisteigė dar vienas būrelis saleziečių gimnazijai remti ir gausiai aukojio sudburiečiai kavutės metu pravestoj rinkliavoje. Tuo būdu dabar, palyginti, negausioji lietuvių kolonijoj veikia keturi būreliai. Du būreliai Vasario 16 gimnazijai ir du būreliai Saleziečių gimnazijai remti.

Kun. A. Sabaliauskas jau daugiau į Veneculą negrįš, bet liksis JAV ir organizuos gimnazijos šelpimui lėšas. Sudburiečiai.

Derybos dėl darbo sąlygų. Jau virš dviejų mėnesių tęsiasi nikelio pramonės darbininkų unijos ir kompanijos derybos dėl atnaujinimo sutarties begėmiesiems metams. Jau buvo 8 posėdžiai ir nei vienu klausimu nesutarta. Kompanija atsisako patenkinti unijos reikalavimus. Ji dargi reikalauja, kad unija atsiskaitytų kaikiurių turimų teisių. Nori gauti teisę darbe susiežidusius darbininkus, dar galutinai nepasiekusius, pagal reikalą skirti į betkokį darbą su žemesniu atlyginimu. Be to, naujus darbininkus pirmus tris mėnesius laidoyti be unijos globos. Unijai už protestavus, kompanija sutiko šiuos du savo reikalavimus ištraukti iš derybų dienotvarkės, pareikšdama, kad ji daranti nuolaidas, tad ir unija turinti daryti nuolaidų. Unijos atstovai atsakė, kad jos reikalavimai nėra dideli ir kompanijai nuostolių nesudarys, nes vien per praeitus vienus

ir J. Skvarčienė.

Nord apylinkės valdybą sudaro: pirm. M. Gaudėšienė, vicep. K. Jonaitis, izdin. K. Petrikas. Revizijos komisiją: Aleksandra- vičienė ir Niebroj. Petrikai jau ruošiasi emigruoti į Ameriką.

Villerupto apylinkės valdybą sudaro: pirm. A. Rugienis, vicep. Šumskis, kasin. O. Stelmokienė; Rev. komisiją: J. Dženkaitis ir O. Valaitienė.

Paryžiuje emigracijos reikalais lankėsi p. Vesialkos — jaunavedžiai. Vesialka vedė Villerupto lietuvių Valaitę. Jie jau gavo vizas į Ameriką ir greitai išvyks. Taip pat lankėsi Prapolenienė ir Stelmokienė su sūnumi.

Calvados apylinkės perrinkta nauja valdyba: J. Cerniauskas, M. Dambrauskas ir Ambrasas.

Nilvange apylinkės valdybą sudaro: J. Jaknevičienė, V. Mikielis ir Vaitkūnaitis. Iš svetimšalių legiono yra grįžęs Karla Kazys ir laukiamas Kuprinskas Juozas. Ten susibūręs šaunių legionierių būrys.

Rouen-Havre apylinkės seniūno pareigoms išrinkta Gečaitė-Peruche, o jos pavaduotoju Vidžiūnas.

metus kompanija padarė gryo pelno 54 milijonus dolerių. O šiais metais per pirmus 3 mėn. \$16.500.000. Be to, unija reikalauja, kad būtų mokama sveikatos netekusiems, o sulaukus 60 metų senatvės pensijos, taipgi geresnės apsaugos darbininkams nuo susižeidimų ir užmušimų.

Kompanijos yra įsteigtas fondas pašalpoms - pensijoms. 1928 metais, paskiriant tan fondan \$1.000.000 iš bendrų įplaukų, kai dalis buvo atskaityta iš darbininkų algų tuo laiku jiems nežinant. Tas milijonas buvo investuotas į kompanijos sėrus. Per 26 mt. tas fondas, kylant sėrams, taip pat padidėjo, kad jau siekia \$50.000.000, kaip kompanijos susirinkime išaiskino unijos direktorius. Kompanija yra labai šykšti mokėti darbininkams pensijas, ypač praileity, kol darbininkai dar neturėjo savo unijos. Ji pasistengdavo sveikatos netekusius arba baigiančius sulaukti 65 m., kurie turėtų teisę gauti nors ir mažą senatvės pensiją, atnešti neva už koki nusikaltimą. Tokiu būdu tas fondas ir išaugo.

Kompanija unijos reikalavimus atmeta ir pažadėjo pridėti po 1 centą valandai popietinei pamainai, o visiems - boseliams po 3c valandai. Tokį kompanijos pasiūlymą unijos atstovai ir bendras narių susirinkimas vienbalsiai atmetė. Po to kompanija pasiūlė bendrai visiems atlyginimą pakelti porą centų. Unijos narių susirinkimas ir ši pasiūlyma atmetė, kartu pagrąsindamas imtis griežtesnių priemonių — darbo sulėtinimo ar streiko.

Senoji sutartis buvo prastata 2 savaitėms, duodant kompanijai laiko apsispręsti, o apie derybų nesekmingumą unija pranešė darbo ministeriui, kuris abi pusės pakvietė birželio 10 d. į Torontą nesustatimams išlyginti. Ir ten nepasiektas susitarimo. Darbo ministeris pasiūlė pailginti seną sutartį dar porai savaitių, pažadėdamas tuojaus pasiūti ir Sudbury deryboms toliau vesti savo tarpininką.

Sugrįžus unijos atstovams iš Toronto ir apie posėdį pranešus unijos narių susirinkimui, sutikta pailginti sutartį ir laukti ministerijos tarpininko. Unijos vadovybė kartu pranešė, kad bus tuojaus pradėta registruoti darbininkų šeimos prisiruošimui prie streiko, jei nebus geruoju susitarta. Darbininkai gali spausiti kompaniją sulėtindami darbą, kas jau trukdo įvykdyti sutartį su JAV vyriausybe dėl pristatymo nustatyto kiekio nikelio.

Unijos narys.

Kanadiečių mandagumas

Jau nuo Elzbietos laikų, kai mandagus jūreivis ir tyrinėtojas Sir Walter Raleigh patiesė savo fraką, kad jo valdovė nesusipurvintų kojų, moterys laukia iš savo vyrų mandagumo.

Šiandien vyrai nenešioja frakų ir būtų skaitoma virš mandagumo, jei kuris vyras taip darytų savo žmonai ar sužadėtinei... bet ir šiais laikais dar yra užsilikusių pa-pročių iš anų laikų.

Džentelmenas padeda atsisėsti moteriai pietų metu, kai ji sėdasi kėdėn, padeda atsisėsti į automobilį, padeda užsivilkti ir nusivilkti jai paltą. Tai skaitoma kasdienišku mandagumu net šiandien, kai šių laikų moterys pasidarė nepriklausomos, nelyginant su anų laikų moterimis, jos mieliai naudojasi savo vyrų mandagiais patarnavimais.

Mandagumas turėtų būti vykdomas namuose ne tik viešose vietose.

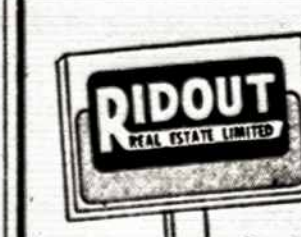
Mandagumas turėtų reikštis kasdieniniame mūsų gyvenime, kai mes sutinkame vienas kitą.

Mandagumas turėtų būti mūsų gyvenimo dėsni.

Vietą šiam skelbimui skiria

Labatt's
BREWERS SINCE 1832

JOHN LABATT LIMITED

Visais nekilnojamo turto pirkimo bei pardavimo reikalais kreipkitės į didžiausios Kanadoje REAL ESTATE įstaigos atstovus HAMILTONE

A. Pranckevičius

Visokeriopas informacijas suteiks namų problemose ir patars.

Skambinkite ar užsikite į įstaigą

913 Main St. E., Hamilton, Tel. LI. 9-4121

RIDOUT
REAL ESTATE LIMITED

OFFICES: Toronto - Hamilton - London - Sarnia - Kitchener - Peterborough - Windsor - Richmond Hill - Woodstock - Guelph.

VYTAUTAS KASTYTIS

Akmeninis dangus

SIAURES dangus pilnas didelių sidabrinių žvaigždžių. Gelsvai žalsva pašvaiste mirguliuoja debesų properšose — keičia savo bėrimą pavaldai, juda, lyg palšas jautis ganytųsi dangaus pakopose. Šalta... Žiemos speigas čiupinėja Antononio veidą, glostydamas pasmakrėje paširpusius plaukus... Keista šiaurės naktis, netokia kaip Lietuvoje, nors žvaigždės virš Antononio galvos tos pačios: yra ir Grigo Ratai ir Vakarinė, ir Paukščių Takas šviečia...

Antononis šaltio nejaučia. Pilnas pilvas ir jaunas kraujas nepasiduoda šalčiui. Atsisėgęs palta, rankas susikišęs į kišenes, Antononis monotoniškai žingsniais mina kelią. Galva užversta į dangų. Akys klaidžioja žvaigždynuose. Jam malonu stebėti žvaigždes. Rodos, visą naktį galėtų eiti nesustodamas, nepavargdamas, nelėtinamas monotoniškų žingsnių sniege girgždančios muzikos, bet sprandas įskausta, ir akys nuo įtempto stebėjimo pradeda ašaroti, be to, ir kelias pasibaigia, atsimušęs į aukso kasyklų keltą bokštą. Antononis nuleidžia galvą. Žiūri tiesiai, į priekį, kur dangaus fone iškyla augsti kasyklų pastatai. Iš tolo jie jam primena bažnyčią, tik iš bažnyčios skambėdavo varpo aidas, liedavosi iškilminga vargonų muzika, o čia girdėti kurtus niekada nenutrūkstantis dundėjimas: sunkios didelės garnos mala akmenis, atgabusius iš žemės gelmių. Kąkur giliai giliai, po jo kojomis, naktinė paimama prakaituoja akmeniniame karste, nematydamas dangaus žvaigždžių. Deimantiniai gražiai sunkiai sminga į aukso priemaišomis nuskaidrintą baltąjį granitą. Dinamitas plėšo akmens gyslas. Suprakaitavę aukso ieškotojai pila atskalus į vagonėlius. Stumia keltą linkui. Keltininkai jas gabena į malūną. Taip per dienų dienas, per naktų naktis skamba nenutrūkstantis aukso kasyklų perpuomobile... Niekada nepabaigiama simfonija... Vanduo... Dulkes... Prakitais... Ir baimė... Baimė...

Keltas, kaip degtukų dėžutė, sminga gilyn ir gilyn į juodą klaurymę. Šeši vyrai mažoje dėžutėje — prisipaudo prie vienas kito: du kanadiečiai purvinais kombizonais ir keturi lietuviai naujutėlį aprangą. Kanadiečiai seni kasyklų darbininkai. Jie kalbasi, juokauja, rūko cigaretes. Antononis tyli. Tyli ir Klemensas Juodka, jo bendro likimo draugas...

Gyvenimas keistas ir nesuprantamas. Su Klemensu Juodka Antononis susipažino prieš septynerius metus, kada, baigęs Mokytojų Seminariją, buvo paskirtas į Kemionių kaimą mokytojauti. Autobusų stotyje jį pasitiko Juodka.

— Ponulis, tur būt, būsi naujas mūsų mokytojas?
— Taip, Juozas Antononis...
— Mano namuose yra mokykla. Tėvų komitetas išsiuntė naujo mokytojo parvežti...

Antononis pirmą kartą paspaudė kietą ūkininko Juodkos ranką. Abu tylėdami pakrovė lagaminus į vežimą. Juodka pliaukšterėjo botagu, ir arklis tiesiu vieškeliu leidosi per mišką Kemionių linkui...

Iki pat antrosios bolševikų okupacijos Antononis gyveno Juodkos namuose. Mokė Kemionių kaimo vaikus skaityti, rašyti, stengėsi supažindinti juos su didinga Lietuvos praeitimi ir skiepijo viltį, kad okupanto mindoma tėviškos žemelės susilauks giedresnių dienų. Per tą laiką spėjo pamilti Juodką kaip savo tikrą tėvą. Tik bolševikų patrankomos antrą kartą pradėjus rezonuoti Kemionių laukuose, Antononis vėl paspaudė kietą Juodkos ranką ir pasitraukė toliau į vakarus. Lipdamas ant dviračio, paskutinį kartą žvilgterėjo į Juodkos veidą. Veide atsispindėjo kietas pasiryžimas.

— Reikės, tur būt, ir man, vežimą pasikrovis, ir vakarus pajudėti. Su bolševikais nėra gyvenimo. Atims žemę ir mus pačius, vienas Dievas žino, kur išgabens...

Nei jis, nei Juodka tada neprašė, kad jiems po ketverių metų bus lemta susitikti Kanados aukso kasyklose, degtukų dėžutės pavaldai kelti leistis į juodas svetimas žemės gelmes... Iš tikrųjų, gyvenimas keistas ir nesuprantamas...

Keltas klesteri ir sustoja. Keltininkas pradaro duris. Prie jų akis — didelė uoloje įskalta salė, nušviesta gelsva elektros šviesa. Muzzino kombinzo atstovas išlipa iš keltos. Moja pirštu Antononiui su Juodka pasekti jo pavyzdžiu. Antononis išlipa pirmas. Paskui jį išsiritę placiapetis Juodka. Keltininkas uždaro keltos duris. Už sekundės keltos jau nebėra. Vietoje jo dunkso juoda klaurymė...

Antononis mėgina juokauti. Po kojomis juntamas tvirtas pagrindas truputį pataiso prastą gerą nuotaiką:

— Atvažiuom, tėvai!...
Juodka taipogi šypteri:
— Taigi, atvažiuom ir pragarą dugną...

Abudu, kaip susitarę, apsižvalgo aplinkui. Akmeninės lubos augštos, neparasmyštos jokiomis lentomis. Elektros šviesa veikia raminančiai. Pasieniuose sukratus storių rastių krūvos.

Kanadietis užsirišo cigaretę. Degdamas degtuką, žiūri į naujų veidus, stebi, kokių išpūdį jiems padarė kasyklų pogrindis, o gal prisimena tuos laikus, kada ir jis pirmąkart nusileido į kasyklas. Paskui aiškina, kad čia tik keltos prieangis. Kasyklos esančios toliau.

Išsitiesia ilgas kaip gyvatė koridorius. Elektros šviesa keltos prieangyje blykšta, ir juos užlieja amžina naktis. Keista toji naktis, netokia kaip žemės paviršiu — gal todėl, kad čia niekada dienos nebūna. Naktis, nepažįstanti dienos... Naktis, turinti savyje tai, ko labiausiai troškė kiekvienas žmogus — amžinumą...

Ant šalmų pritvirtintos lemputės meta siaurą gelsvą šviesos liežuvių. Po kojomis vingiuoja vandeniu apsemti geležinkelio bėgiai. Vietomis koridoriaus sienos paramstyto storais balkiais, suskeldėjusios, aprūkusios dulkių ir dinamito dūmų slougsnis.

Dešimt minučių jie eina centriniu koridoriu, kol pasiekia kryžkelę. Muzzino kombinzo atstovas sustoja ties kopėčiomis. Kopėčios veda tiesiai į lubas ir dingsta naujoje skyklėje. Visi trys kopėja kopėčiomis. Anga siaura. Antononis pralenda lengvai, o Juodkos pečiai kliuva į drėgnus akmenis, kuriais į žemutinį koridorių pamažu čiuurlena vanduo. Kopėčių anga išsineria į kitą koridorių. Vėl tvirtas pagrindas po kojomis.

Juodka, uždušęs lipdamas kopėčiomis, nusiskundžia:
— Niekada nemaniau, kad kada nors gyvam teks į žemę lįsti...
— Ir aš nepagalvojau net ir Dantę gimnazijos suole skaitydamas.

— Kokį Dantę?
— Italų rašytoją, kurs gyvas būdamas, pragarą aprašė.
— ...
— Vaizduotėje sukūrė ir dar eilėmis apdainavo.
— Tokia ten ir vaizduotė, įėjusį jo nieko daugiau nebėra tik pragaras. Geriau būtų apie Dangų parašęs...

Pokalbis nutrūksta. Koridoriaus gale akmenyje įskalta tuščia bažnyčia — lemputės nepajėgia lubų apšviesti. Po kojomis priversta aprūkusius akmenų. Kelias stąstė. Gaunasi išpūdis lyg koptumei ir augstą augstą Biliūno "Laimės Ziburio" ieškoti.

Iš tuščios bažnyčios vėl išsineria siauras koridorius. Begalinės erdvės iluzija dinga. Antononis su Juodka vėl pasijunta siaurame nebylių akmenų kalėjime: akmenys po kojomis, akmenys iš šonų ir virš galvos. Lemputės apšviečia geležinkelio bėgius. Ant bėgių stovi vagonėlis, pastumtas po skyle akmeninėje sienoje. Iš skyklės kyšo aplaužytos lentos paširpusiais šonais. Arčiau priejė, jie pamato lentinį lovį, užtvirtą dviem lentom. Už lentų baltuoja susigrūdę, viens ant kito sulipę akmenų kalnai.

Kelionė baigta. Muzzino kombinzo atstovas parodo kaip atsargiai pakelti anų dviejų lentų, užtvėrusių akmenis kelią, kraštą. Akmens dundėjimas ima risti į vagonėlį, kol pagaliau suklauva skyklėje ir iš vietos nebejudą. Tada muzzino kombinzo atstovas paima lauztuvą. Jis skiria vieną akmenį nuo kito. Akmenų sunkioji masė vėl pajuda. Vagonėlis pilnas. Lentomis užsklendžiamas kelias akmenimis. Visi trys stumia vagonėlį tuščiosios bažnyčios linkui. Bėgiai pasibaigia. Bendromis jėgomis jie pakelia vieną vagonėlio galą ir visus akmenis išverčia į juodą (Nukelta 7 psl.)

Knyga ir kaikurie kultūros istorijos klausimai

Prof. V. Biržiška, Senųjų lietuviškų knygų istorija, I dalis, Chicago, Chicago Literary Association, Chicago, Copyright by Author, 208 psl.

Jau ne nuo šiandien knyga yra tautos kultūros rodyklis. Mūsų, de, dar ne visai teisti, kaip neiširta ir visa mūsų kultūros istorija. Dėl to ir mūsų pirmąjį mokslininkų bibliografai bei lietuviškos knygos istorikui prof. V. Biržiškai, didelę savo amžiaus dalį praleidusiam vien po senąsias knygas besirašiusiam, tikrai ne lengva apvaldyti visus klausimus, kurie ryšys su tuo iškyla. Jam pačiam tenka išsiaiškinti ir daugybę šaltinių problemų, ne vien tik pačias knygas liečiančiasias.

Prof. Vc. B. su knygos istorija čia jau ne pirmą kartą pasirodo. Pagindą šitam darbui sudarė "Liet. knygų istorijos bruožai" (1930), papildant 20 metų tyrinėjimo išvadomis. Daugeliu atveju čia viskas pakeista arba papildyta. Tik ten buvo pasiekta naujesnių laikų, o čia sustojama maždaug ties 18 amž. pradžia, tolimesnį tiesinį paliekant II daliai, dėl kurios, de, net ir autorius žodyje nieko nepasakytą. Matyt, nebeturėta vilčių tą dalį greitai išspausdinti, kad čia net vardų rodyklė prikerta. O labai ir labai gaila, nes tokių kruopščių mokslinių darbų mes vargu ar greit besulauksime. Ir jei kada pagaliau atsistotų ant kojų Lit. Institutas šio darbo tolimesnį spausdinimas, beabejo, būtų vienas iš pirmųjų jo uždavinių.

Pačioje pradžioje autorius apžvelgia lietuviškųjų knygų tyrinėjimų raidą (11-31 psl.); II skyr. kalba apie rankraštinės knygas Lietuvoje (32-38), III sk. išaiškina tariamojo senovės lietuvių rašto paiminavą (39-52), IV sk. išdėsto senovinių liet. knygų ir kitų kultūros turtų likimą (53-63), V sk. kalba apie seniausius lietuviškųjų raštų ieškojimus (64-70), IV sk. aptariami prūsų kalbos paminklai (71-82), VII — pirmosios lietuviškos protestantų knygos (Mažosios Lietuvos 83-94), VIII — liet. protestantų giesmynai (95-126), IX — Sv. Rašto vertimas (127-158) ir pagaliau X sk. — seniausios liet. katalikų knygos XVI-XVII a. (159-197). Atseit, antrajai, o gal ir tolimesnėms dalims paliktas X skyriaus tęsinys, kalviniškoji raštija nuo pat pradžios, Mažosios Lietuvos raštija nuo XVI a. galo, spastuvių istorija ir, gal būt, eilė kitų problemų.

Kaip visi prof. Vc. B. darbai, taip ir šis pasižymi ypatingu suminėtų faktų gaumumu. Paliesta daugybė leidinių bei su jais susijusių klausimų, kuriems išsiaiškinti ir išvadoms padaryti, kaip su reikiu, priverčiama faktų ir tai dažnai tokių, kokių literatūroje dar nebuvo. Gaila tik tai, kad tremties sąlygos pasirodė veikalas negalėjo būti aprūpintas moksliniu aparatu ir, jei kada kam teks su tais pačiais klausimais vėl susidurti, ne visada bus aišku, iš kur kas paimta, kaip galima toliau aiškintis lygiagrečiai išskylančius klausimus.

Kaip visi prof. Vc. B. darbai, taip ir šis pasižymi ypatingu suminėtų faktų gaumumu. Paliesta daugybė leidinių bei su jais susijusių klausimų, kuriems išsiaiškinti ir išvadoms padaryti, kaip su reikiu, priverčiama faktų ir tai dažnai tokių, kokių literatūroje dar nebuvo. Gaila tik tai, kad tremties sąlygos pasirodė veikalas negalėjo būti aprūpintas moksliniu aparatu ir, jei kada kam teks su tais pačiais klausimais vėl susidurti, ne visada bus aišku, iš kur kas paimta, kaip galima toliau aiškintis lygiagrečiai išskylančius klausimus.

Prof. V. B. studija iš esmės yra bibliografinė. Kitokių kultūros istorijos problemų jis nekelia ir nesvarsto. Tačiau prabėgomis, ypač skyrių pradžioje, kur problema įstatoma į laikotarpio rėmus, pasisako dėl visos eilės klausimų. Dažniausiai jie autoriaus darbai yra šaliniai, tad smulkiau nenagrinėjami, pasisakymai neparemti. Tačiau tai yra klausimai, kurie labiausiai parūsta eiliniams skaitytojams, kurie brangina savo tautos praeitį, tai yra klausimai, kurie paliečiami periodinėje spaudoje, kurie patenka į vadovėlius ir t.t. Gaila, jie mūsų istorinėje literatūroje tebėra veik neliesti, tad pravartų juos nors ir čia kiek smulkiau paliesti.

Skyriuje apie rankraštinės knygas, prof. B. beabejo teisingai sako, kad pačioje Lietuvoje knygų buvo mažai, tačiau "mažai" yra sąlyginė sąvoka ir ar nebūtų buvę tiksliau teigimą susilpninti. Ir visur ano meto pasaulyje ne taip jau daug buvo nurašinėjama, išskyrus tam tikrus centrus, kuriuose tuo buvo verčiamasi. Mes juk žinome, kad Lietuvoje jau nuo 14 a. galo buvo mokėlių, tad buvo ir kokių vadovėlių, kurie greičiausiai čia pat būdavo nurašomi. Bažnyčios reikalams knygų taip pat beabejo buvo nurašoma, nes pirkti buvo labai brangu. Pagaliau juk žinome ir originalinių knygų Lietuvoje parašytų — pav. Lietuvos metraščių. Lietuvių iš Romos kilimo "istorija" greičiausiai taip pat buvo atskirai užrašyta. Kad mažai kas teikiu, nenuostabu, juk mes neturime išlikusio nei vieno nede-gusio pastato iš laikų prieš spaudos atsiradimą. Net valstybinių dokumentų originalų juk neišliko nei vieno.

Idomus yra klausimas ar Daukša-Sirvydas arba Canis-jaus katekizmo vertėjas buvo pirmieji, kurie pradėjo versti ir lietuvių kalba katalikiškus tikybinius raštus ar tik pirmieji, kurie pradėjo spausdinti? Prof. B. kategoriškai tvirtina, kad be Joga-lis išverstų lietuviškųjų poterių nebuvę jokių bažnytinių lietuviškųjų tekstų (159 psl.) Katalikų pamaldų žymiausioji dalis būdavo atliekama lotynų kalba, evangelijų skaitymų arba visai nebūdavo arba lenkiškai, nes iki pat 16 a. antrosios pusės žymiausia dalis kunigų būvė atejūnai iš Lenkijos, o pačioje Lietuvoje iki jėzuitų nebuvė net nei vienos dvasinės seminarijos kunigams ruošti. Tik į augstąsias bažnyčios vietas vos teuztekdavė tų, kurie vykdavė į Krokuvos akademiją teologinių studijų. Jų vos teuztekdavė vyskupų, pralotų, kanaaninkų vietoms. Ir šių tarpan dar daug atejūnų patekdavė. Kunigų daugelyje vietų visai nebūdavo, tad 16 a. daug kur Zemaičiuose atgimusi pagonija. Ir protestantizmui plisti daug padėjusios Mažosios Liet. jų pradėtos leisti liet. knygos. Tai ir išsukę lietuviška katalikiška raštija (159-161).

Čia paliestas labai platus ir jautrus klausimas, kuris betgi sukelia daug ir didelių abejonių.

Pirmiausia katalikybės padėtis yra apibūdinta pagal 16 a. pabaigą šaltinių. Tai buvo liudni laikai, bet šaltinių dar labiau sutirštinti, nes tie šaltiniai yra savotiški memorandumai, kurių tikslas įrodyti, kad jėzuitų įsikūrimas yra būtinas ir kad kuo greičiau reikia griebtis rimtų priemonių. Kiekvieno atveju lygiai taip apibūdinti visus 200 metų nuo Kat. Bažnyčios organizacijos susikūrimo vargu ar tiksliu.

Anų laikų Bažnyčia, žinoma, kitaip atrodė, negu šiandien. Prof. B. sako, kad kunigai būvė lenkai ir tik kapituole išmokslinti lietuviai tesėdėję. Bet mes žinome dar blogiau. Kaip tik 16 amž. vidury, kurių šaltiniais paremta apibūdinimą prof. B. pritaiko visiems 200 metų, Vilniaus kapituole iš 12 narių ne tik teologų, bet ir kunigų buvo vos 2. Mat, narius skirdavo did. kuni-

gaikštis, o vietos buvo surištos su dvarais, tad priskirdavo visokių perėjimų. Teologinės studijos tam nebuvo būtinos. Ne retas buvo atvejis, kad keliolika metų "kanauninkas" vykdavo į tolimus kraštus studijuoti, bet didesnę dalis pasitenkindavo gautais dvarais.

Lenkų klebonų buvo daug nuo pat pradžios. Tačiau, praėjus misionariniam periodui, klebonai reikė tik valdyti fundatoriaus parapijai paskirtą dvarą ar kelis kaimus bei imti pelną. O pastoracijai buvo vikarai. Beabejo jie turimi galvoje, kai bažnyčių fundatoriai savo aktuose rašo, kad prie bažnyčios visada turi būti vienas kunigas, mokas lietuviškai. Daugumas šitų vikarų beabejo buvo vietos kilmės žmonės (tai buvo skardžios vietelės), kurių dalis lenkiškai galėjo ne nemokėti, o lotyniškai greičiausiai tik paskaitė nesuprasdami. Priekaištai, kad Lietuvoje iki jėzuitų laikų nebuvo dvasi-

nių seminarijų, yra tik nesu-spratinas, nes jų tada niekur pasaulyje nebuvo. Visos ano meto pasaulio mokyklos buvo surištos su bažnyčia — filosofijos bei teologijos kursai prie katedrų ar popiežių aktais įkurti universitetai — tad jos paruošdavo ir kunigus, ir kurių tarpą patekdavo taip pat daug ir privačiai pasirušusių, svarbiausia, išmokusių liturgijos. Tai ir buvo minėtas vikaro tipas. O dvasinėm seminarijom pradžia davė tik Tridento Bažnyčios suvažiavimas, po kurio netrukus pirmoji seminarija atsirado ir Vilniuje.

Kokia tvarka būdavo atliekamos pamaldos katalikų bažnyčiose Lietuvoje iki 16 amž., bėdros, niekas nėra tyrinėjęs ir brūkneriški apibendrinti teigimai vargu ar gali būti priimti. Daug tiksliau būtų pasakyti, kad nežinome, galime tik samprotuoti.

A. Šapoka.
(Bus daugiau)

Tėvai Saleziečiai Sudburio lietuvių tarpe pagerbtuvių metu. Viduryje iš kairės kun. dr. J. Zeliauskas, Saleziečių gimnazijos Italijoje direktorius, kun. A. Sabas, Sofija Rakštienė, uoli gimnazijai remti būrelis vadovė, ir kun. A. Sabaliauskas.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Lituanistikos Instituto prezidentas dr. P. Jonikas. Rinkimai vyko korespondenciniu būdu. Iš 37 balsavusių už jį pasisakė 25. Rinkimų komisiją sudarė A. Plateris, A. Balūnas, J. Kutra.

Vasario 16 gimnazijos direktoriaus A. Giedraitis nuo š. m. birželio 1 d. išėjo vieną mėnesį atostogų, o nuo liepos 1 d. visai pasitraukia iš eitujų pareigų. Atostogų metu jį pavaduoja vyr. mokyto. S. Antanaitis.

Jaunas menininkas Račkus, atvykęs į Paryžių iš Kanados keltai menisį pagilinti studijas meno srityje, gegužės mėn. turėjo parodą salėje "Foyer des Artistes". Atsiliepimai apie jo tapybą gana puikius. Jis gegužės 12 d. vėl išvyko į Kanadą tikėdamas po metų grįžti.

Dail. J. Bistrickas, gyvenęs Sydneyje, Australijoje, buvo sunkiai sužeistas. Jis važiuo motociklu ir ant jo užlėkė sunkvežimis.

Lietuvius — filmų artistas. Gimes Joniškėje Laurynas Skinkys, D. Britanijoje filmose žinomas kaip Laurence Harvey, ligi šiol vaidino jau 14 filmų ir ne-

trukus pasirodys britų-italų studijose filmoj "Romeo ir Julijs". Baigęs britų Karalinę Dramos Meno Akademiją, dirbo Manchesterio teatre, kol buvo pastebėtas filmų agentų ir 1948 m. pasirodė savo pirmojo filmo. Jo nuotraukas dažnai galima matyti britų žurnaluose arba televizijoje.

Pabaltiečiai — muzikalių žmonių. Tokia antraštė Montrealio "Star" birželio 12 d. numeryje išsidėjo straipsnis, išgirdamas pabaltiečius, kaip muzikalius žmones. Suminėjęs pabaltiečių tautinį meną, operas, konservatorijas ir kit. institucijas tėvynėse, autorius Ralph Moore pereina prie išeivių meninių pastangų Montrealyje. Smulkiau aprašo estų chorą ir jo dirigentą Adolf Scheller, bet daugiausiai vietos skiria Montrealio lietuvių pianistui Kaziui Smilgevičiui. Esą, jis dabar dirba biuro darbu ir bando užmiršti apie savo Kauno konservatorijos diplomą ir piano mokytojo darbą Klaipėdos muzikos mokykloje. Tačiau atliekamu nuo darbo laiku vis dėlto nepamiršta piano praktikos, ir tikisi, kad gaves pilietybę, galės gauti darbą savo profesijoje kurioje nors Kanados konservatorijoje.

Paryžius. Krašto Valdyba jau gavo iš "Eglutės" administracijos atsakymą, kad skaitlingų seimų vaikūčiai bus aprūpinti laikraščiais. BALFO pirmininkas kan. Končius viešėdamas Paryžiuje dar išrašė šešioms seimoms "Eglutę", kurios nebuvo patekusios į sąrašą. Kr. Valdyba labai prašo, kad šeimos šių vaikams skiriamą lietuvišką žodį tinkamai panaudotų lietuvišbės ugdymui.

Vila Zelinis liet. katalikų bažnyčia dekoruojama iš vidaus. Darbus apsiėmė padaryti dail. Antanas Navickas, jau pasižymėjęs bažnyčių dekoratoriumi Sao Paulo state. Jisai yra jau išdekoravęs tris bažnyčias ir dar gauna užsakymų. Brazilų spauda apie jį, kaip bažnyčių dekoratorių, atsiliepia palankiai. Navickas ne tik dekoruoja, bet ir nupiešia religinio turinio paveikslus bei nupildo skulptūras.

41 socialinė savaitė organizuojama liepos 20-25 d.d. Rennes mieste, kuri šiais metais nagrinės temą: "Valdžios ir valstybingumo krizė".

40 milijonų religiniais filmams

Plačioj visuomenėj vis daugiau pasisekimo randa religinio turinio filmai. Hollywoodas, turėjęs labai didelį pasisekimą su "The Robe", yra pasirodęs duoti visą eilę naujų religinių filmų. Yra jau ruošiami: "The Egyptian", "Ten Commandments", "Joseph and his Brethren", "The Prodigal", "The Big Fisherman", "Ben Hur" ir kt. Labiausiai vertas dėmesio šios rūšies filmas bus garsiojo rašytojo Fulton Oursler "The Greatest Story

Ever Told", gyvai vaizduojąs Kristaus gyvenimą. Jo pagaminimas užtruko dvejetą metų. Minėtų filmų gamyba kainuos apie 40 mil. dolerių.

Studentai tremtiniai Ispanijoje

Jau septinti metai kaip Madridė gyvuoja šv. Jokūbo Apašt. Kolegija, kurioje nemokamai yra išlaikomi studentai tremtiniai iš sovietų užimtų kraštų. Šiuo metu ten yra: 2 gūdai, 21 kroatas, 3 čekai, 6 kiniečiai, 12 slovakių, 12 slovėnų, 16 vengrų, 22 lenkai, 5 rumunai, 1 serbas, 26 ukrainiečiai, (be to, 10 ispanų). Jie visi studijuoja įvairiose augst. mokyklose ir ruošiasi savo kraštų atstatymui. Be pilno išlaikymo, kolegija dar duoda lėšų smulkiosioms išlaidoms. Lietuvių nei kitų pabaltiečių nėra. Daugumas jų išvyko į Ameriką, kitomis gi galimybėmis, matyt, mažiau rūpinamasi. Lietuviai studentai buvo užmezgę ryšius su minėta kolegija, tačiau ilgai užtrūkę formalumai neleido laiku pasinaudoti Ispanijos svetingumu.

Redakcijai prisiūsta

Tėvų Kelias, 1954 m. balandžio mėn., Nr. 4 (56), 1087-1106 psl.

Technikos Zdis, 1954 m. balandis, Nr. 2 (31), 28 psl.

Saleziečių Balsas, Marijos Metai 1954 Nr. 1 (13), 32 psl.

Santarvė, Rezistencinis visuomeninis ir kultūros reikalų žurnalas, 1954 m. birželis, Nr. 6 (17), 165-212 psl.

Bulletin for Members of "Lithuania" Philatelic Society, May 1954, Nr. 7.

"Lietuvių Dienos", birželio numeris. Šiame numeryje duodamas pasikalbėjimas su Amerikos Lietuvių Bendruomenės pirmininku prel. J. Balkūnu. Rašo: dr. M. Brakas, dr. P. V. Raulinaitis, dr. P. Daužvardis, kan. M. Vaitkus, M. Katiliškis, A. Rannit ir kiti. Telpa virš 50 nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo. Kiekviename numery yra angliškioji dalis, paraši po višomis nuotraukomis duodami abiemis kalbomis. Metinė prenuerata \$4 visame pasaulyje. Administracijos adresas: "Lietuvių Dienos", 9204 So. Broadway, Los Angeles 3, Calif. U.S.A.

"Lietuvių Dienas" galima užsisakyti Kanadoje ar išgauti pavieniais numeriais pas šiuos platintojus: Bedford, P.Q. — V. Brilvic; Edmonton, Alta. — V. Taraskevicius; Hamilton, Ont. — J. Pleinys, E. Gumbelevicius; Montreal, Que. — P. Rudinskis, J. Parrojas; London, Ont. — K. Kudukis; St. Catharines, Ont. — V. Mockus; Sudbury, Ont. — V. Montvilas; Ottawa, Ont. — A. Paskevicius; Port Colborne, Ont. — J. Skaitystis; Toronto, Ont. — V. Aušrotas, J. Mažeika, A. Kuolas, J. Smolskis, A. Bajorinas ir "Tev. Ziburio" knygynas; Windsor, Ont. — O. Ražauskienė; Winnipeg, Man. — S. Bujokas.

C.C.M.

PIRMASIS KANADIEČIŲ

Pasirinkimas

Dviračių važinėjimo sąlygos Kanadoje yra gana skirtingos. Nuotoliai yra dideli, klimatas kartais staiga pasikeičia, o be to, ir keliai kitoki.

Bet, nežinint kokios sąlygos, su C.C.M. dviračiu visuomet puikiai važiuosi. Mažiau reikalauja jėgos, patogesnis, ilgiau išlaiko ir operavimas kainuoja visai nebrangiai, nes C.C.M. dviračiai pagaminti Kanadoje ir specialiai pritaikinti šio krašto sąlygoms.

C.C.M. yra aprūpinti garsiu "Hercules"

Coaster stabdžiu, kuriuo greitai galima sustabdyti. Yra modelių su įvairiais greičio prietaisais ir rankiniais stabdžiais, jei tik tai pageidaujama.

Apsilankyk pirmiausia pas C.C.M. pardavėją. Nesvarbu kokios rūšies norėtum dviratį, jį rasi C.C.M. krautuvėje, ir Jūs įsitikinsite, jog dviratininkai, teišūs, tvirtindami, kad C.C.M. dviračiai yra geriausi Kanadoje.

CYCSONIC PAGALBINIS PRIETAISAS — stiprus, telpas vienoje dėžutėje, be vienių ir su šratais — padeda lengviau sukli pedalus.

SUPER-JĖGOS RATAI — trigubai sunitiuti rėmai, chromo plokštelės, nerūdijanti plieno stipinai.

C.C.M. "HERCULES" COASTER STABDŽIAI — lengvas stabdymas, veikia staigiai ir saugiai.

ZVILGA VISĄ AMŽIŲ — padengtas specialiais geležies dažais tris kartus. Grožūs apvedžiojimai.

GERO CHROMO nikelio plokštelės gamina jau virš 20 metų.

DUNLOP TIRES — geriausios pasaulyje dviračių padangos.

PIRK KANADOJE GAMINTAS PREKES, TAD KANADIEČIAI TURĖS DAUGIAU DARBO.

C.C.M. tarnyba ir dalys gaunamos virš 3000 C.C.M. parduotuvių visoje Kanadoje.

DVIRAČIŲ, VEŽIMELIŲ, TRIRAČIŲ IR KT. ŽAISLŲ GAMINTOJAI NUO 1899 METŲ.

B. SERGAUTIS

REAL ESTATE & GENERAL INSUR. BROKER
870 College St., (tarp Ossington ir Dovercourt)
Telef.: OL 6381, OL 6382, KE 7593

\$1.500 įmokėti. Bloor - Dundas, atskiras, 6 kamb., mūrinis, 2 virt., garažų vieta, be mokių. Kaina \$8.800.

\$2.000 įmokėti. Bloor - Shaw, atskiras, 6 kamb., mūrinis, 2 mod. virtuvės, ramioji ir grožio vieta. Garažas. Kaina \$12.000.

\$2.500 įmokėti. Bloor - Fairview, puikioji vieta, puikus namelis. 6 k., moderni virtuvė. Vienai šeimai gyventi ir džiaugtis. Be mokių. Kaina \$11.900.

\$3.000 įmokėti. Labai mažas įmokėjimas už tokį namą. Bloor - Concorde, atskiras, mūrinis, 8 kamb., 2 virtuvės, 2 mod. vonios. Didelis kiemas, arti susisiek. Lengva išnuomoti kambarius. Kaina apie \$16.000.

\$3.000 įmokėti. Bloor - Hillview. A-t skiras, nelygių plytų, 6 kamb., 2 mod. virtuvės, dvigubas garažas, vandeniu - alyva apšild. Kaina \$14.500.

\$3.000 įmokėti. Winona Drive, mūrinis, 6 kamb., vand. - anglis apšild. be mokių. Kaina \$12.000.

\$4.500 įmokėti. Indian Grove - Bloor.

Atskiras, mūrinis, 8 did. kamb., veranda, vandeniu - anglis apšild. garažas. Kaina \$16.000.

Krautuvas su namais:
Margaretta - Bloor. Maisto krautuvas, atskiras gerų plytų namas, 8 kamb., 2 mod. virt., didelis kiemas, 2 garažai. Krautuvas su visais įrengimais. Įmokėti \$8.900, kaina apie \$23.000.

Dundas St., prie lietuvių bažnyčios. Tuščia krautuvas, visam kam tinkanti: bižnui, siuvalkai, kirpyklai, valykai, maisto produktų ir tt., be to, 5 kamb. mūrinis namas, alyva apšild. Įmokėti \$3.300, kaina \$13.300.

Ossington - Dundas, prie Lietuvių Namų. Maisto krautuvas su moderniais įrengimais, 8 kamb., žmona ar vyras būdamas namuose vien tik iš krautuvas uždirba \$70-90 į savaitę. Jokio didelio igudimo nereikia. Kambariai dideli ir šviesūs, didelis rūšis ir kiemas, dvigubas garažas. Kodėl nepradėti gyventi iš bižnio be jokios rizikos? Įmokėti už viską tik \$5.000. Kaina \$17.800 - \$18.000.

Be šių nuosavybių mes turime didelį pasirinkimą įvairių kainų, įvairių įmokėjimų ir įvairiose miesto dalyse visokių namų ir verslomonių. Tamstoms mielai padarysime, suteiksime sąžiningai visas informacijas ir patarimus tinkamoms sąlygoms paskolų įmokėjime, mokių užtraukime, visokių išmokų apdraudimuose.

S. Jucevičius, J. Kaškelis, P. Krilavičius
A. Marcis, B. Marius-Marijošius, A. Peleckis

NAUJAI ATIDARYTAS SKYRIUS:

B. SERGAUTIS REAL ESTATE

107 Orchard Beech, Keswick, prie Simcoe ežero,

Telefonas Roches Point 184 M.

Cia yra ypaci didelis pasirinkimas ūkių, vilų, sklypų

prie ežero kranto ir apylinkė.

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes; sudaranti paskolas; velti suteikianti informacijas apie parduodamus namus, paskolas, bižnius ir tt.

BIURAI:

2390 Bloor Street West, Toronto

863 Bloor Street West, Toronto

575 Queen Street West, Toronto

1294 King Street East, Hamilton

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškite mane!

B. KRONAS

R. TESLIA

REAL ESTATE AND INSURANCE

1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO

Telefonas: 9-3558

J. J. ELLIS

REAL ESTATE

1072 BLOOR STREET WEST - TORONTO - TEL. ME. 2471

Sąžiningu ir maloniu patarimu visų tautų klientams mūsų firma yra įsigijusi gerą vardą Toronto visuomenėje ir sparčiai auga bei plečiasi, atidarydama vis naujus skyrius. Šiuo metu pas mus dirba virš 100 įvairių tautų agentų. Į dieną gauname apie 60 naujų namų parduodimų. Tai faktas, kad pas mus ir jų pasirinkimas tikrai didelis. Štai tik keletas pavyzdžių:

KING ST. - PARKDALE. \$15.900, įmokėti \$3.500-\$4.000, 8 did. kambarių, square plano, labai geras, tikro mūro namas. Vandeniui - alyva šildomas, gražus iš vidaus ir lauko. Vieta graži - įvažiavimas. Namas duoda labai daug pajamų. Skambinti P. Malisaukus, OL 6321.

NEEPAWA - RONCESVALLES AVE. \$19.900, įmokėti \$6.000. Gražus presuotų plytų mūro, 9 didelių ir neapdorotų gražių kambarių namas. Vandeniui - alyva šildomas, sunkioji elektros įranga, į kainą įeina daug baldų, kaimai ir užuolaidos. Platus įvažiavimas - garažas. Skambinti P. Malisaukus, OL 6321.

INDIAN GROVE - HIGH PARK. Įmokėti \$3.500, kaina \$13.900, 6 gražių kambarių per 2 augštus, gero mūro namas. Alyva šildomas, naujos kietmedžio grindys, naujai dekoruotas iš vidaus ir lauko. Moderni didelė virtuvė - didelis, gražus kiemas, garažas. Geriausias pirkiny! Skambinti P. Malisaukus, OL 6321.

EMERSON - BLOOR. \$14.500, įmokėti apie \$4.000, atskiras, 6 k., šurkščių plytų namas, alyva šildomas, kietmedžio grindys, trys garažai. Skambinti P. Kerberis, ME 2471.

DELAWARE AVE. \$15.500, įmokėti apie \$4.000, atskiras, 7 kamb., mūrinis namas, kietmedžio grindys, puikus didelis kiemas, užėmimas tuojau. Skambinti P. Kerberis, ME 2471.

WESTMORELAND AVE. \$15.000, įmokėti \$4.500, 8 didelių kamb. pusiau atskiras mūrinis namas, kietmedžio grindys, kvadratinis planas, dvigubas garažas, didelis kiemas. Skambinti P. Kerberis, ME 2471.

WOODSIDE - HIGH PARK. \$21.000. Labai gražus atskiras, 10 kamb., puikių plytų namas, puikus kietmedžio grindys, karštu vandeniu

alyva šildomas, trys virtuvės, rūsy galima įrengti 3-jų kambarių butą, labai didelis kiemas, geri mokių bei maži mokių. Labai pajamingas ir tikrai puikus pirkiny. Skambinti P. Kerberis, ME 2471.

SHAW - DUNDAS. \$17.500, įmokėti \$6.000, duplexas, 10 kamb. per du augštus, vandeniu šildomas, 2 virtuvės, 2 vonios, dvigubas garažas, labai geras išmokėjimo sąlygos. Galima tuojau užimti. Skambinti P. Grybas, ME 2471.

DELAWARE - BLOOR. \$19.900, įmokėti \$7.000. Visai atskiras, 8 nepereinami kamb. namas, vandeniu šildomas, 2 virtuvės, 2 vonios, labai gražus namas. Skambinti P. Grybas, ME 2471.

DOVERCOURT - DAVENPORT. \$13.900, įmokėti \$3.900, 6 kamb., pusiau atskiras gero mūro namas, geras kietmedžio grindys, vieta graži, greitas užėmimas. Skambinti P. Grybas, ME 2471.

INDIAN RD. - BLOOR. \$25.000, įmokėti \$13.500, 6 k., atskiras, mūrinis namas, dviejų augštų, alyva ir vandeniu šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu, vieni mokių bei balansai. Skambinti ME 2471, J. Zemaits.

INDIAN RD. - SUNNYSIDE. \$3.500 įmokėti, pilna kaina \$14.800, 6 kambarių, pusiau atskiras, per du augštus, gerame stovyje, plytų namas, gražus įkainyje apvertas kiemas. Ideali vieta turistams maži vaikų. Skambinti ME 2471, J. Zemaits.

BELLWOODS-DUNDAS. \$3.000 įmokėti, pilna kaina \$14.500, 8 k., pusiau atskiras, gerame stovyje plytų namas. Visi kambariai apstatyti baldais, kurie įeina į kainą. Namas, kuris pats lengvai mokesi, įskaitant tris kambarius savininkui. Skambinti ME 2471, J. Zemaits.

Mann & Martel

REALTORS

1245 Bloor St. W. - Tel. OL 8481

Prie Lansdowne

Namų telefonai:

J. TAMULIONIS-OL 8074. Z. UMBRAZONAS-ME 0667

Gerai žinoma ir lietuvių išbandyta namų pirkimo - pardavimo įstaiga, įsigijusi mūsų tautiečių gerą vardą.

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Nemokamai suteikiame visas informacijas.
3. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.
4. Atliekame visas mokių operacijas.

\$1.500 įmokėti. Bloor - Lansdowne, 6 k., mūrinis, atskiras, garažų vieta, 12 metų mokių. Visa kaina tik \$9.000. Reikia "iškraptinti" nuomininkai. Skambinti Z. Umbrazūnui.

\$2.000 įmokėti. Bloor-Westmoreland. 6 k., pusiau atskiras, 3 mašinių garažų su privačiu įvažiavimu, švarus ir jaukus, visa kaina \$9.950. Skambinti Z. Umbrazūnui.

\$2.500 įmokėti. Ossington - Bloor. 8 k., mūrinis, 2 virtuvės, geri mokių. Visa kaina \$12.000. Sk. Z. Umbrazūnui.

\$3.000 įmokėti. Caledonia - St. Clair. 6 kamb., mūrinis, pusiau atskiras, modernus šildymas, dideli kamb., garažas. Viso \$12.900. Skambinti J. Tamulioniui.

\$3.500 įmokėti. Marguerette - Bloor. 7 kambarių mūrinis, pusiau atskiras, nepereinami kambariai, 2 garažai; viso apie \$12.900. Sk. Tamulioniui.

\$3.500 įmokėti. Cowen-King, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, puikus kambariai, garažas; apie \$15.000. Sk. Tamulioniui.

\$3.500 įmokėti. Bloor - Marguerette. 9 k., nepereinami, puikus mūras, atskiras, 2 mod. virtuvės, automatinis šildymas, garažų vieta. Retas pirkimas už \$15.500. Skambinti Z. Umbrazūnui.

\$4.000 įmokėti. Dunn - King, 8 kambarių mūrinis, pusiau atskiras, geri ir nepereinami kambariai, vandens - alyvos šildymas. Sk. Tamulioniui.

\$4.000 įmokėti. Bathurst - College. 8 k. ir sūles kamb., mūrinis, nepereinami kamb., alyvos šildymas, garažų vieta, geri mokių. Visa kaina \$12.800. Sk. Z. Umbrazūnui.

\$4.000 įmokėti. High Park - Roncesvalles. 9 k., mūrinis, atskiras, nepereinami k., 2 virtuvės, alyvos šildymas, garažas, vieta atskiram. Skambinti Z. Umbrazūnui.

\$4.500 įmokėti. Dovercourt - Dundas. 8 kamb. mūrinis, pusiau atskiras namas, dideli kamb., 2 modernios virtuvės, vandens - alyvos šildymas. Geras pirkiny. Skambinti J. Tamulioniui.

\$4.800 įmokėti. Bloor - Grace. 9 k. per 2 augštus, labai geras mūras, 2 vonios, 2 modernios virtuvės, atskiri įėjimai į kiekvieną augštą, vieta 3 garažams. Tuojau galima užimti. Retos vertės pirkimas. Skambinti Z. Umbrazūnui.

\$5.000 įmokėti. Bloor - Windermere. 7 k., mūrinis, atskiras, alyvos šildymas, moderni virtuvė, garažas. Skamb. Z. Umbrazūnui.

\$5.000 įmokėti. Emerson - Bloor. 8 kambarių atskiras, mūrinis namas, kvadratinė sistema, 3 modernios virtuvės, puikus namas, galimybė garažui. Sk. Tamulioniui.

\$5.600 įmokėti. Delaware - Bloor. 8 kambarių mūrinis, dideli ir nepereinami kambariai, 2 geros virtuvės, 2 garažai; Labai puikus namas; viso \$15.200. Sk. Tamulioniui.

\$6.000 įmokėti. Tyndel - King. 9 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinė sistema, 3 modernios virtuvės, vandens - alyvos šildymas, 2 garažai. Sk. Tamulioniui.

\$7.000 įmokėti. Armadale - Bloor; puikus 7 kambarių mūrinis, atskiras namas, geros grindys, puikus vidus, labai gražioji vieta; vandens alyvos šildymas; garažas; ekstra tualetas ir dušas rusų. Viso apie \$19.000. Skamb. J. Tamulioniui.

\$7.000 įmokėti. Prie naujos lietuvių bažnyčios ant College. 16 k. ir krautuvas, mūrinis, vieta keliems garažams, kelios virtuvės ir vonios. eras mokių. Dideli pajamų ir bižnio pirkiny. Skambinti Z. Umbrazūnui.

\$14.500 pilna kaina. Annette - Gilmour. 8 k., mūrinis, atskiras, 2 mod. virtuvės, garažų vieta, labai geri mokių, gal eis už \$5.000 įmokėjimą. Skambinti Z. Umbrazūnui.

\$18.500 pilna kaina. Sunnyside - High Park. 9 k., mūrinis, atskiras, 2 gražios virtuvės, vandens - alyvos šildymas, rūsy žaidimų kambarius su baru, garažas. Skambinti Z. Umbrazūnui.

A. Morkis

REAL ESTATE

1077 BLOOR ST. West (prie Dufferin)

Telefonas OL 8459

\$4.500. Bloor - Dovercourt, 9 kamb., mūrinis namas, šoninis įvažiavimas ir garažas, kaina \$16.500.

\$3.500. Dufferin - St. Clair, 6 kamb., mūrinis, atskiras namas, vandeniui - alyva šildomas, 2 garažai, pilna kaina \$13.500.

\$7.000. Bloor - Gladstone, 9 k., 2 virtuv., mūrinis, atskiras, vand. - alyvos šild., šoninis įvažiavimas, garažas, did. kiemas, pilna kaina \$21.500.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas -

Advokatas - Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM 6-4182

Toronto

Seymour Hermant

ADVOKATAS, NOTARAS

ir tt.

Suite 410

394 Bay St., Toronto, Ont.

Telef.: EM-4-9912

Vienintelis licenzijuotas

elektros kontraktorius

J. BARAKAUSKAS

Master Electrician

Atlieka visus elektros instaliacijos bei pataisymo darbus, bet kur.

Zemiausios kainos

236 HUMBERSIDE AVE.

Telef. LY 9947

Toronto

DEMESIO!

Lietuvės Elektros - Radio

Technikos

ANTANAS CEPONIS

Taisau, patikrinu, prijungiu ar

perstatau:

europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės

motorus.

Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniskus patarimus.

Skambinti telef. KE 1080

44 GYNNIE AVE., TORONTO

Mes dirbame 24 valandas

THE VICTORY FLORIST

Mūsų krautuvas dvejose vietose:

749 QUEEN ST. E.

Tel. RI 5804

576 QUEEN ST. W.

Tel. EM 3-1618

PERKANT - PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ

KREIPKITE Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL 8443 - OL 8444

Visais biznio reikalais mūsų agentai nemokamai suteiks informacijas lietuvių kalboj ir mielai Jums patarnaus pirkimo - pardavimo atveju.

Mes patarnaujame teisingai, skubiai ir savo kalboje.

\$500 - \$1.500 galite gauti per mūsų biurą tik už Jūsų parą, be žirantų, jei Jums trūksta pinigų įmokėjimui perkant namą.

Mūsų prityrę teisininkai pigiai sudaro pirkimo - pardavimo dokumentus.

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

Įmokėti \$7.000, Baby Point rajone, 7 k., naujas, moderniai įrengtas bungalovas, garažas, priv. įvažiavimas. Kaina \$17.000. Viena skola balansui. Lengvos mokių sąlygos.

Įmokėti \$6.000, Bloor - Evelyn rajone, 8 k., atskiras, vandeniu šildomas, labai gero mūro namas, 2 garažai, šoninis įvažiavimas.

\$3.000 įmokėti, Dovercourt Rd. - Dundas, 6 kamb., mūrinis, garažas, šoninis įvažiav. Kaina \$13.000.

\$3.000 įmokėti, Jane - Brookside, 6 kamb., atskiras, mūrinis, garažas. Kaina \$13.000.

Įmokėti \$25.000, Prie Simcoe ežero "General Store" su modern. įrengimais, 4 metų senumo mūrinis, 8 k., moderniai įrengtu namu, garažas, dideliu sklypu. Metinė apyvarta apie \$70-80.000. Kaina \$45.000.

\$8.000 įmokėti, Evelyn Ave., 12 k. atsk., labai gero mūro duplexas, vandeniu šild., didelis kiemas, 2 mūro garažai, privatus įvažiavimas. Kaina \$25.000.

\$8.000 įmokėti, Rusholme Rd., 13 k. per 2 augštus, atskiras duplexas, vandeniu šildomas, 2 mūro garažai, privatus įvažiavimas. Viena skola 10 metų. Kaina \$24.000.

\$10.000 įmokėti, Glenlake - Bloor, 13 k., atskiras mūr. duplexas, vandeniu šildomas, 2 garažai, privatus įvažiavimas, labai gražus ir didelis kiemas. Viena skola balansui 15 m. Kaina \$25.000.

Bungalovai. Visai nauji, modernūs pastatai Westone. Arti susisiekimo, krautuvas ir mokykla. Įmokėjimai nuo \$3.500 iki \$5.500. Kainos nuo \$13.800 - \$15.500.

\$6-7.000 įmokėti, Mavety - Annette. 9 k., atskiras, mūrinis, kvadratinis planas, alyva šildomas namas. 2 virtuvės, privatus įvažiavimas, garažas. Pilna kaina \$19.000.

\$3.000 įmokėti, Lisgar - Dundas, 8 k., pus. atskiras, mūrinis, 2 virtuvės, garažų vieta, reikalingas vidus pataisymų, užėmimas tuojau pat. Pilna kaina \$13.000.

Baby Point rajone. 7 k. atskirų plytų, atskiras namas. Kvadratinis planas, mod. virtuvė, poilsio kambarius, vand. šildomas, garažas, užėmimas tuojau. Pilna kaina \$18.000.

\$10.000 įmokėti, Lisgar - Dundas, 8 k., pus. atskiras, mūrinis, 2 virtuvės, garažų vieta, reikalingas vidus pataisymų, užėmimas tuojau pat. Pilna kaina \$13.000.

\$10.000 įmokėti, Lisgar - Dundas, 8 k., pus. atskiras, mūrinis, 2 virtuvės, garažų vieta, reikalingas vidus pataisymų, užėmimas tuojau pat. Pilna kaina \$13.000.

\$10.000 įmokėti, Lisgar - Dundas, 8 k., pus. atskiras, mūrinis, 2 virtuvės, garažų vieta, reikalingas vidus pataisymų, užėmimas tuojau pat. Pilna kaina \$13.000.

\$10.000 įmokėti, Lisgar - Dundas, 8 k., pus. atskiras, mūrinis, 2 virtuvės, garažų vieta, reikalingas vidus pataisymų, užėmimas tuojau pat. Pilna kaina \$13.000.

\$10.000 įmokėti, Lisgar - Dundas, 8 k., pus. atskiras, mūrinis, 2 virtuvės, garažų vieta, reikalingas vidus pataisymų, užėmimas tuojau pat. Pilna kaina \$13.000.

\$10.000 įmokėti, Lisgar - Dundas, 8 k., pus. atskiras, mūrinis, 2 virtuvės, garažų

INDOKINIJOS KARAS

Tas karas prasidėjo jau seniai, 1946 m. Tuo metu įvyko Potsdamo konferencija, kurioje Prancūzija nebuvo pakviesta. Konferencijos dalyviai sutarė, kad japonų kariai, esantieji prancūzų kolonijose, turi pasiduoti britams ir rėliais. Tuo metu britų kariuomenė neturėjo jokių sunkumų, nes prancūzai savo kolonijose buvo bepradėdę tvarką įvesti. Šiaurinėje Indokinijos dalyje valdė Hočimin, kuris nebuvo prancūzų mėgstamas. 1946 m. prancūzai bandė su juo visą eilę klausimų išspręsti ir tuo tikslu vedė gana ilgą derybą Paryžiuje.

Hočimin, kuris dabar yra 64 metų amžiaus, jau seniai palaikė santykius su Maskva. 1922 m. jis buvo Kominternio agentu. Tuo metu jis buvo vienas iš nedaugelio baigusiu Maskvos komunistų mokyklą, kuri vadinas Universitetas Tolimiesiems Rytams tirti. Tą mokyklą baigęs, jis nuvyko į Kantoną, Pietų Kinijoje, ir glaudžiai bendradarbiavo su vienu stambiausiu Maskvos propagandininku, Borodinu, kurio tikslas buvo sukelti revoliuciją Kinijoje. Vėlesniais metais jis buvo ištikimas Kominternio bendradarbis ir komunistinės propagandos organizatorius Azijoje. 1945 m. jis suorganizavo Šiaurės Indokinijos respubliką, kurią pavadino Vietmin.

Hočimin netrukus pradėjo karą prieš prancūzus. Hanoi ir Š. Indokinijos kitose vietose įvyko prancūzų skerdynės. Tie susidūrimai išugdė Indokinijos karą, kuris šiandien yra viso pasaulio dėmesio centre. Kiek vėliau 1949 m. prancūzai įsitikino, kad jie vieni negali atsistiprinti prieš Vietmin, kurį netrukus pradėjo remti kinai. Prancūzų vyriausybė anuomet kreipėsi į JAV, nurodyma, kad Indokinijos karas yra didelės reikšmės visam pasauliui, nes jo tikslas —

sunaikinti komunistų viešpatavimą Azijoje. Amerikiečiai buvo įtikinti prancūzų ir netrukus pradėjo visomis priemonėmis remti kovą prieš komunistus Indokinijoje. Šiuo metu amerikiečiai faktiškai apmoka arti dviejų trečdalių Indokinijos karo išlaidų. 160 milijonų amerikiečių kiekvienam asmeniui tenka po 6 dolerius karo išlaidų kasmet.

Praėjusiais metais pilietinis karas dar daugiau išsiplėtė. Daugelis ramių ūkininkų, dieną dirbančių laukuose, naktimis ėmė talkininkauti komunistams. Vietos komunistai netrukus buvo pradedti remti Kinijos komunistų.

Nors amerikiečiai žymiai padeda prancūzams Indokinijos kare, tačiau Paryžius nenori to karo paversti tarptautiniu karu. Prancūzai taip pat padarė kitą klaidą, iki šio laiko buvusį savo kolonijų nepaskelbė nepriklausomomis valstybėmis, kurios pačios būtų įpareigosios savo laisvę ginti. Amerikiečiai pakartotinai nurodė šią klaidą ir įtaigojo kuovėliausiai pradėti derybas dėl prancūzų kolonijų paskelbimo nepriklausomomis valstybėmis.

Dabartinis Indokinijos karas atsidūrė tarptautinės politikos paimavoje. Amerikiečiai siekia tą karą užbaigti ir komunistams užkirsti kelią Pietinėje Azijoje įsigalėti. Maskva siekia priešingų tikslų, nes Indokinijos karas ne vien palaiko tarptautinę įtamą, nusilpnina Prancūziją, bet taip pat teikia vilčių komunistų įtaką toje Azijos dalyje dar labiau sustiprinti. Maskva tiesiog vengia kištis į tą karą. Ji yra patenkinta, kad kinai remia Hočimin vadovaujamus komunistus. JAV užsienio reikalų ministeris Dulles aiškiai nurodė, kad kinų įsikišimas į Indokinijos karą turėtų būti sustabdytas. Tam tikslui amerikiečiai pasilieka pilną laisvę pulti jų pasirinktus taikinius.

R. M.

ORGANIZUOTAS ĮTUŽIMAS PRIEŠ VLIKĄ

VLIKo, VT ir MLT pirmininkai atliko Amerikoje daug svarbių ir reikšmingų žygių. Tuo patriotiškai nusiteikusi lietuvių visuomenė tegali tik džiaugtis, ypač po veiksmų konferencijos, grupių pasitarimų, vizito Vašingtone etc. Stiprėja VLIKas, vis daugiau matyti jo darbų, po pripažinimo Bonnoje vis didesnis kyla juo pasitikėjimas tiek tarp savųjų, tiek tarp svetimųjų. Deja, pastaruoju metu, kaip matyti iš vienos partijos ir jos satelinės spaudos, taip pat iš kitų veiksmų, prieš VLIKą, ypač po pagal visų VLIKo narių viešingą nutarimą įvykdytų jo žygių Bonnoje, norima sumobilizuoti, anuot to priežodžio, ar tik ne "visas pragaro jėgas"... Ne tik nesidžiaugiama jo laimėjimais Bonnoje, bet, priešingai,

stengiamasi jį suniekinoti, nuvertinti, apšmeižti jo vadus. Be abejoj, tas organizuotai kai kieno keliamas triukšmas tik rodo, kad yra kitų pretendentių, laikantių save vertingesniais ir tinkamesniais už VLIKą, atstovaujanti visai lietuvių tautai.

Tačiau eiliniams piliečiams atrodo keista ir nesuprantama, kad užuot pasidžiaugus, jog štai dar vienas kraštas, ir tai toks, kurio žodis ne tik dabar, o ypač ateity bus lemiamas daugeliu atvejų ar tik ne visoj Europoje, nepripažįsta Lietuvos okupacijos ir priima VLIKo atstovą, visokiais būdais mobilizuojant visus juriskus, konsultus, buv. valdininkus ir pretendentes ir ministerius ar diplomatus, VLIKo vadovai šios spaudos pradėti taip pulti ir šmeižti, kaip to, rodos, ligi šiol

dar nebūta. Ar tat tik neturi reikšti, jog ar tik nepradėjo braskėti kai kieno sostai... Kiek brutalumo parodoma kitiems ir keliamas triukšmas netikriems aktams teisinti bei valdininkų tam tikrai kasti palaikyti, o niekinamas ir deriamas visos tautos reprezentantas...

As patys asmeniškai lenkiu galvą prieš tuos buvusius paskutines Lietuvos vyriausybės narius, kurie, patys būdami tikri tos vyriausybės nariai ir turėdami gal net daugiau teisių už kitus, nesigraibsto valdžios, nesusidarinėja netikrų aktų savo "nepakeliamumui" įrodinėti, nemobilizuoja savo buvusiu valdininkų, juriskusultų arba tarptautinės teisės specialistų" tų aktų "galiojimų" praktiškai ligi amžinybės pateisinti, savęs netepindami su tėvyne Lietuva ir nedengia buvusio režimo Lietuvos valstybės vardu, nors tam turėtų gal net daugiau teisės už faktinius įgaliojimus visur kaisiojančius asmenis, bet tenkinasi kuklia eilinio piliečio ar buvusio valdininko dalia. Mirtingiesiems ir taip aišku, jog "bėdos atvejui" būtų galima prigiminti panašią "sefinių" teorijų ir surasti "argumentų" tiek ir tiek, kaip jų prisigaminę turi norį savo "amžiną testinumą" įrodinėti buvusieji kai kurių Europos kraštų monarchai, laikydami tuos kraštus lyg savo nuosavybę, kai realus gyvenimas seniai tas jų teorijas ir "nesugraunamus argumentus" yra paleidęs pro kamina...

Cia vėčiau reiktų ta proga atkreipti dėmesį į kitą dalyką: spaudoj buvo skelbiama, kad Lietuvos socialdemokratai tremty ir JAV-se įpareigojo VLIKą imtis reikalingų žygių patikrinti ir paskelbti lietuvių visuomenę, kaip yra su užblokuotu Lietuvos aukšu JAV-se, ir kaip tos sumos faktiškai išnaudojamos. Ar nesama per daug šeimyniškumo, ar yra pakankamai argumentų įrodyti, jog kalbos apie giminių samdyms etc., yra nepagrįstos — ir ar kai kieno ne per plačiai gyvenama, palyginus su kitais tremty vargstančiais mūsų tautiečiais. VLIKo kontrolė vykdo vis sutarimu, dažnai net labai priešingų partijų žmonės. Gi kokia kontrolė ir kas vykdo kitur? Šiuo metu, kai JAV lankosi VLIKo vadai, norisi dar vieną dalyką suminėti: einant kalboms apie VLIKo perkėlimą į Ameriką, kiek realus yra Seno Socialdemokrato siūlymas, kad perkeltas ten VLIKas būtų įkurdintas Lietuvos atstovybės rūmuose Vašingtone, iš kur jo veikimas būtų dar efektingesnis. Ir ką yra tuo reikalo padaręs kad ir tu pačių socialdemokratų atstovas VLIKe, jei jau pasirodė, (Nukelta 1 psl.)

— Tiek akmenų!... Tiek akmenų!... Naktiepičiai. Keistas terminas. Antononis jį sugalvojo. Dvylikta valanda nakties, kada jie tuščios bažnyčios kiurymė būvo išvertę tryliką vagonėlių pačios gamtos paauskuotų akmenų. Antononis žvilgtelėjo į laikrodį: — Palauk, tėvai! Lygiai dvylikta. Mūsų bosas juk liepė pertrauką padaryti. Juodka nusibraukė ant kaktos susirinkusį prakaitą: — Laikas būtų. Vagonėlių stumdyti sunkiau, negu dirvoną arti... — Sėsk, pavalgysim pietus. — Pietus? Vidurnaktį niekas pietų nevalgo, — suabejoja Juodka. — Mes valgysim. Kad nesimaišytų su pietumis, pavadinkime juos naktiepičiais. Ir mes būsim sotūs ir logika bus nenuskiausta... Vagonėlių pastumę po lentinio loviu, abu atsisėdus suskeldėjusios sienos paunksmėje ant storo balkio, matyt, kadais atgabento sienai paremti, bet lig šiol vis dar nepanaudoto. Atsidarė skardines dėžutes. Jų viduje buvo paruošta aukso ieškotojo užkanda: du sumuštiniai, obuoliai, gabalas vaisių pyrago ir termosio bonka, pripildyta šiltos, garuojančios kavos.

Po sunkaus darbo, kai sąnariai ima jausti nuovargį, ir pilvas neatsilieka. Per kelias minutes dėžutės liko tik trupiniai. Juodka ir trupinius suvalgė, rūpestingai juos sužėręs į kairės rankos delną. Nepatogu Dievo dovaną ant žemės išbarstyti. Antononis jautėsi per daug nuvargęs. Trupinių problemos neišsprendė. Paliko juos dėžutėje.

Karšta kava buvo atgaivinusį apsunkusius sąnarius. Visame kūne jie pajuto atgyjantį kraują. Nuovargis kapituliuavo. Dingus nuovargiui, vėl grįžo gera nuotaika. Juodka prisikimšo dar iš Lietuvos atsivežtą pyptukę, Antononis įsižiebė cigaretę. Dešimt minučių po dvyliktos. Naktis persirito į antrą pusę. (Bus daugiau)

"Išlaisvinimas" 1954 metais

Niujorko bendradarbio ALMAUS

1952 metais paskelbtosios respublikonų "išlaisvinimo" politikos dvių metų eiga liudijo Amerikos demokratijos tapatybę ir esmę. Liudijo, kad net mirtini pavojaus akivaizdoje JAV vyriausybė šventai laikėsi savosios konstitucijos ar tarytum laukė savųjų masių subrendimo, įgalinčio bolševikinės tiranijos generalinį puolimą. Vyriausybė iš savo pusės nedarė nieko šiam subrendimui paskubinti — netgi delse: savo laikų neleidė Jungtinėse Tautos kalinti TSRS tautų žudystę Katyne, tyloje apie Amerikos karių "mirties kolonų" tragediją Korėjoje iki išdrišo paskelbti prieš porą savaitių. Vyriausybės "išlaisvinimo" politika gal būtų buvusi iki šiol tuščiu burbulu, jei ne pažymėtinai Amerikos lietuvių veikla Kongrese ir Vyriausybės prieškambariuose. Juk ar ne Pijaus Grigaičio užsispyrimo dėka atsirado "Kongreso Komitetas Tyrinėti Pabaltijo Užgrobinum", vėliau tapęs Komitetu Komunistinės Agresijos tirti? Visuomenė ir jos Kongresas "išlaisvinimo" nuotakas vis ryškino, versdama persiorientuoti ir atkakliausius "containment" politikos šalininkus JAV-se ir britus. Net Texase, praėjusią savaitę, buvo vis garsiau reikalaujama nutraukti su bolševikišiais betkokius santykius. Ten kalbėjęs buvusio Prezidento Eisenhowerio Tarptautinių Santykių komisijos pegerinti Komiteto buvęs pirmininkas dr. C. Manion sakė: "mes turime užtikrinti rusus, jog mylime juos, užjaučiame, bet nutraukiame santykius su jais, iki jie laikys pas save tokią vyriausybę". Esama padėti bene tiksliausiai aptarė Miciano pabaltiečiams Detroito kalbėjęs jų atstovas Kongrese, taipgi "Kongreso Komiteto Komunistinei Agresijai Tirti" narys, Alvin C. Bentley, neseniai

pasitaisęs po sunkaus sužeidimo per puertorikiečių atentatą Kongrese. Jis nurodė, jog šio Komiteto ir paskirų narių akcijos išdavoje Kongrese greitai laiku bus balsuojama pasiūlymai: 1.) uždrausti kompartiją JAV; 2.) nutraukti diplomatinis santykius su TSRS; 3.) prašyti Jungtines Tautas pašalinti TSRS iš savo organizacijos (Dr. Manion manė, jog nutraukus santykius su TSRS, Amerika turinti prašyti Jungtines Tautas perkelti savo būstinę į "tuosius gražius pastatus, kuriuos jie turi Zėnevoje". Atstovas Bentley apgailestavo, jog Kongresui apsikrovus bilais, šitie nutarimai negalės būti praversti dar šioje sesijoje.

JAV Vyriausybė kaltinama paviršutiniškumu

Birželio 17 suėjo metai nuo sukilimo Berlyne, teroru užgnauzto bolševikų reguliarių karių menės. Vakariečiai gėdingai neigė, jog garsiai reklamuota "išlaisvinimo politika" buvusi šio sukilimo viena priežastis. Vėliau amerikiečiai net bandė įrodyti savo meilę laisvei ir teisingumui siųsdami "Care" siuntinius tiems, kurie drįso ateiti jų pasiimti, bet suteikė dar didesnę paramą pinigais Berlyniui. Bet kaip Jokūbas Kaiseris, vokiečių ministeris, pareiškė — pakietuokais ir krautuvių vitrinomis pavergtųjų neišlaisvinti. Kaiseris gal tipiškai išreiškė pavergtųjų ir vokiečių vis stiprėjančią nuomonę apie Amerikos biznierių respublikonų ligiolinę užsienio politiką. Įtakingas "Frankfurter Rundschau". Vašingtono išlaisvinimo politiką netiesioginiai vadino "psichologiskai klaidingos pagalbos programa, kurioje pergausiu pluriumpo ir neigynindamų (insubstantial) pažadų". Tuo tarpu, net ir dviems metams nuo "išlaisvinimo" praslinkus, vyriausybėje ir net Amerikos spauldoje buvo kliedima apie "išlaisvinimą taikiomis priemonėmis" (NYTimes — "...Berlyno įvykių metinės buvo diena, kurią minėjome su liūdesiu ir viltimi, kad panašūs įvykiai pasikartos ir laisvais pasaulis juos sveikins (!)... Kad revoliucijos kibirkštis taps liepsna, kuri palaikys pavergtuosiuose laisvės troškimą (!). Mes turėjome pa-

siųvesti išlaisvinimo reikalui taikingomis priemonėmis (!)...

Prezidentas vėl žada Lietuvai laisvę

Marijonos Kizytės apskrumo dėka Amerikos didžioji spauda vėl skelbė Prezidento Eisenhowerio pareiškimą, iš kurio pasaulis galėjo susidaryti įspūdį, jog Baltuosiuose Rūmuose spaudos referantai "išlaisvinimo politikos" tebesilaiko. "Frankfurter Rundschau" atvira nuomone galėjo būti ir nebūti pritaikinta Prezidento pareiškimui: "Mes esame pasiryžę ir toliau (?) daryti visa, ką tik galime, kad sudarytume pasauliui sąlygas, kuriuose tie kraštai vėl atgautų ir išlaikytų savo laisvę" (Tos sąlygos nors ir labai nemokšiskai buvo betgi galimos Gvatemaloje, bet negalėjo rimtai būti planuojamos Baltijos erdvėje nepasitarus su sąjungininkais ir nesant tikriems dėl visuotinio Kongreso pritarimo).

Anglosaksai tariasi gintis

Deja, net ne 1954 metų vasarą, šį penktadienį įvykstančiame Churchillio - Eisenhowerio, Ede - Dulles susitikime, ne "liberation", bet "containment" politika kaip manoma, bus svarstoma. Anglosaksai, sakoma, tarsis kaip perimti Indokinijos gynyimą iš ten pabėgus prancūzams, ir kas daryti su vokiečiais, kurie netekę kantrybės (net Adenaueris) pradeda vis garsiau reikauti sau suverenumo, kad galėtų patys vieni apsaugoti nuo gresiančių bolševikinių orų. Diplomatiškai buvo gaudinama, jog jie susidėsia su Maskva... Reikėjo vienu metu, kad golfa mėgstas Amerikos Prezidentas ir cigarų bei arklis, Britanijos premjeras, pramatytų jog Malenkovas-Chruščėvas "temegsta" tą patį — jų sunaikinimą. Be to, jie apsiūrėjo, jog šalia dunkso penkta galybė, kuri neabejotinai išstums Prancūziją iš pasaulio arenos, sudarydama biaurų santykį 2=2. Amerikai spirant, galutiniam ir greitesniam išsiaiškinimui britai su prancūzais prisiminė, jog Paryžius ir Londonas gali būti sunaikinti Sovietų aviacijos per kelias valandas. Bolševikai gi sekma dienį įspūdį pabrėžti skelbė savąj naujausios konstrukcijos sprautuvą, kuris-tekias du kartus greičiau nei amerikiečių. Ketvertukas susėdęs šį savaitgalį gal (Nukelta 1 psl.)

ELTOS žinios

Free Europe prezidento kvietimu URT valdytojas dr. P. Karvelis buvo nuvykęs į Frankfurtą. Ta proga prezidentas Mr. Sheppardson dr. Karveliui įteikė politinę deklaraciją ir asmenišką, kaip Baltų Tarybos gen. sekretoriui laišką, pareiškdamas Free Europe vardu, kad Pabaltijo valstybėms bus teikiama visokia parama jų kovoje už išlaisvinimą. Mr. Sheppardson deklaraciją paskelbta birželio 15 d. per reportažų minėjimą Bonnoje. Ta pačia proga dr. Karvelis su Mr. Abbey, Free Europe Citizens' Service direktorium, ir Mr. Crane, jo pavaduotoju, tarėsi aktualiais reikalais.

Federal. Vokietijos ministeris ištremtiesiems, pabėgėliams ir nukentėjusiems nuo karo, prof. Oberländer, padėkodamas URT valdytoju dr. P. Karveliui už atsiųstą sveikinimą jo išrinkimo į BHE (Bund der Heimatvertriebenen und Entrechteten) pirmininkus proga, pažymėjo, kad jo partija visai sąmoningai savo politiniu uždaviniu stato Pabaltijo valstybių įjungimą į laisvąją Europą ir įtraukia tai į savo programą. Toliau ministeris užtikrino, kad jis remis ne tik mūsų pastangas išlaisvinti, bet kad jis taip pat lietuviams padės čia siekiant susidaryti egzistenciją, o svarbiausia — pažada savo pagalbą išlaikyti ir ugdyti mūsų tautiniam savitumui.

Kaip Lietuvos atstovas prie feder. Vokiečių vyriausybės, dr. P. Karvelis turėjo pasitarimą min. Oberländerio vadovaujamoje ministerijoje su ministerialdirigentu dr. Riedel ir ministerio referentais dr. Goldschmied ir dr. Wolfrum. Visos trys Pabaltijo valstybės yra paprašytos pateikti pageidavimus, kaip jos norėtų, kad būtų tvarkomi Feder. Vokiečių respublikos jų reikalai. Sutartinai su LIT ir Vokietijos krašto valdyba artimiausiu metu bus lietuvių pageidavimai pateikti.

Kerstenas į Vokietiją žada atvykti birželio 21 d. Čia jo vadovaujamas komitetas Münchene apklausė visą eilę svarbių liudinių. Tarp jų yra ir tokie, kurie pavaizduos bolševikų elgimąsi ne tik per pirmąją bolševikų okupaciją, bet ir dabar. Klausimai

BALFas – gimnazijos globėjas

Vasario 16 gimnazijos Kuratorija birželio 13 d. pasiuntė BALFui tokį raštą: "Garbingoji BALFo Vadovybė, Vasario 16-sios Gimnazijos Kuratorija, susirinkusi aptarti gimnazijos išlaikymo ir auklėjimo reikalų, labai įvertino BALFo nuolat teikiamą paramą ir už tai pareiškia giliausią padėką.

Kuratorija nuosirdžiai prašo BALFo, kad teikiamą paramą ir toliau gimnazijai tėtų, esant ga-

limybei, ją dar labiau suintensyvinut.

Ta pačia proga prašome BALFo Vadovybės paskirti savo atstovą į Kuratoriją ir tuo sueiti į dar glaudesnį bendradarbiavimą su mūsų gimnazija".

Pasirašė:

S. Antanaitis, O. Bačkienė, T. A. Bernatoniš, Dr. A. Damijonaitis, J. Glenža, Dr. V. Literkis, A. Survila, Kun. Šimukėnas.

PASAULINIO KARO GRĖSMĖ

Sveicarų liberalų įtakingas savaitraštis "Die Weltwoche" Nr. 1070 rašo, kad jei JAV-se "ekstremistams ir šovinistams nebūtų buvęs užkirstas kelias pakliūti į valstybės departamentą, tai mes šiandien greičiausiai jau turėtume trečią pasaulinį karą arba bent mažų mažiausia būtų įsivėlta į koki nors Tolim. Rytų nuotyki". Prie tokių ramesnės linijos Valst. Departamento saugotojų savaitraštis priskiria buv. Eisenhowerio štabo viršininką gen. Bedell Smith, šiuo metu vadovaujantį Zėnevoje amerikiečių delegacijai. Nors paties Dulles konferencijoje ir nėra, tačiau faktiškai jis vistiek "tebera" Zėnevoje ir daro pats visus svarbiausius sprendimus. Apie konferenciją viską jį smulkiausiai informuoja Bedell Smith, faktiškai šis Valstybės Departamento seimininkas, ne tik artimas buv. ministerio Dean Achesono draugas, vienas iš artimiausių Eisenhowerio draugų. Nors jis laikomas demokratų šalininku, tačiau Eisenhoweris kiek galėdamas jį remia. Dar daugiau: net ir paėmę valdžią respublikonai faktiškai 400 raktinių pozicijų Valst. Departamente paliko senųjų demokratų iš Trumano ir Achesono laikų rankose.

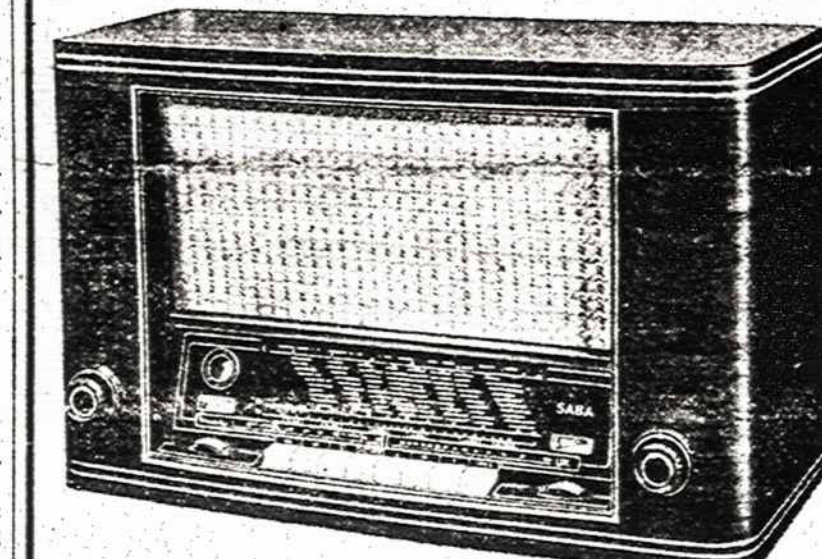
B. Smith nieko taip nemėgsta, kaip meškerioti, tačiau jį visur stato: 1945 m. gegužės 7 d. jis turėjo Reimse vadovauti karų paliaubų pasirašymui, paskiau buvo išsiustas JAV atstovu į Maskvą, dar vėliau gavo uždavi-

ni reorganizuoti ir centralizuoti visų rūšių saugumą ir sudaryti centrinę saugumo įstaigą perdavė JAV užsienio reikalų min. Dulles broliui Alanui Dulles. Deja, JAV užsienio politikoj matyti tam tikrą "ribbentropizmą" žymių. Ribbentropizmu vadina ma tokius pranešimus, kuriuose valdininkai, bijodami, kad jų neatleistų, faktiškai savo pranešimus surašo ne taip, kaip viskas yra, ką jie girdi ir patiria, bet tai, ką jų manymu augštesni pareigūnai norėtų matyti. Žymių tokio elgesio jau pasirodė pav. kad ir pranešimuose apie komunistų pajėgų stiprumą Indokinijoje, apie britų "norą" dėtis prie kuriamos pietryčių Azijos bloko etc. Faktiškoji tikrovė parodė visai ką kitą, negu buvo pranešimuose atžymėta.

— Vašingtonas. — Eleonora Rooseveltienė ruošiasi kelionei Rusijon. Liepos mėn. ji skris per Helsinkį į Maskvą. Sov. Rusijoje ketina ilgėliau pabuvoti ir paruošti eilę reportažų apie tenykštį gyvenimą "Look" žurnalui.

— Paryžius. — Buv. generolas Noguės, gyvenęs Portugalijoje kaip pabėgėlis nuo Prancūzijos teismo organų, pats grįžo tėvynei ir prisistatė teismui. Įsiai kalbinamas tėvynės išdavimu. Maroke būdamas prancūzų kariūnių pajėgų vadu 1942 m., kai sąjungininkai išsikėlė Š. Afrikoje, nesidėjo su gen. De Gaulle, oėjo iššien su admiralu J. Darlan.

Pirmą kartą Kanadoje!

Pasaulyje garsūs vokiečių "54" modelio High-Fidelity AM ir FM radijai

SABA, KOERTING, BLAUPUNKT.

Garantuojamas viso pasidėjimo trumpųjų bangų priėmimas. Specialiai pagaminti Kanadai

Atvykite, pademonstruosime veltui. Garantuoti pataisymai, atliekami apmokintų mechanikų.

ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.
926 Dundas St. W., Toronto - EM. 4-1633
(priešais šv. Jono Krikštytojo lietuvių bažnyčią)

Taip pat pas mus yra didžiausias pasirinkimas gintaro išdirbinių ir kitų dalykų bei dovanų iš Vokietijos, Šveicarijos, Švedijos, Japonijos ir kitų kraštų.

KA REIŠKIA TOTEM POLE?

Ankstyvesnieji Kanados gyventojai indėnai turėjo daugelį keistų kasdieninio gyvenimo ir religinių papročių. Vienas iš žinomiausių tikėjimų, kad kiekvieną indėnų gentį saugojanti jų nuosava dvasia, vad. "totem". Ta dvasia buvusi panaši į kurį nors žvėrį. Savo nuolankumo šioms "totem" įrodymui, kiekviena indėnų gentis iš kebrų pastatydavo augstus, net iki 90 pėdų stulpus, ant kurių buvo išpaušyta žvėries, atstovaujancio genties dvasia, veidas. Stulpai paprastai būdavo nudažyti ryškiomis spalvomis. Daugelį šių gražiai nudažytų stulpų galima pamatyti ir dabar Vakarų Kanadoje. Kiti yra saugomi Kanados muziejuose, kur galima susipažinti su senosios Kanados papročiais.

KANADOS PAPROTYS

CARLING'S

THE CARLING BREWERIES LIMITED
Waterloo Montreal Toronto Tecumseh

ADAMONIS & BUDRIŪNAS

REAL ESTATE

& BUSINESS BROKER

NAMAI PARDAVIMUI:

Verdune: Pusiau atskiras 2-jų seimų namas po 4½ ir 5 kambarius. Vakarinėje dalyje. Kaina \$16.500, įmokėti \$6.500.

Cote St. Paul: Pusiau atskiras ant Woodland St. 2-jų seimų po 4½ ir 5 kambarius. Naujas namas. Kaina \$15.500, įmokėti \$5.000.

Ville Lesalle: Pusiau atskiras 4½ ir 4½ kambarių, 2-jų seimų naujas namas su centraliniu šildymu. Kaina \$16.000, įmokėti \$6.000.

N.D.G. Doherty: St. Naujas, dviejų seimų po 5½ kambarius su centraliniu šildymu namas. Pusiau atskiras. Didelis žemės sklypas, garažas. Kaina \$22.000, įmokėti \$9.000.

Rosemount: St. Zotiuke St. 2-jų seimų po 5 kambarius su centraliniu šildymu. Naujas namas. Kaina \$16.500, įmokėti \$5.000.

3-jų seimų namas. 1 butas 5 kamb., 2 butai po 3 kambarius. Centralinis šildymas. Namas naujas. Kaina \$19.500, įmokėti \$8.000.

St. Michel: 18 Ave. netoli Belanger. 2-jų seimų po 4 kambarius pusiau atskiras namas. 3-jų metų. Kaina \$13.500, įmokėti \$6.000.

Vasarietės: Square Lake, netoli St. Agathe. 2 nauji pastatai po 4-5 kambarius ir didelis žemės sklypas, visai prie ežero ir kelio. Kaina už abu \$5.000, įmokėti \$2.500.

Zemė: Rosemount, Beaubien 5 lotai po 60 ct. kv. pėda. 42 Ave. 2 lotai už \$1.950. St. Zotiuke kampinis lotas viso 3 lotai po 80 ct. kv. pėda.

Paskolos namų statybai iš 5½% netoli užbaigimo namams ir iš 6% statybos eigoje. 50% namo vertės, gyvenamiems namams ir kitiems pastatams įvairaus dydžio.

Norėdami parduoti ar pirkti kreipkitės į pirmąją Montrealy lietuvių Real Estate Istaigą.

Mūsų tikslas — Jums padėti!

Namai — Žemė — Paskolos — Draudimas

JUMS MIELAI PADĖS AGENTAI

A. Gražys A. Skrebutėnas B. Jazokas

Telef. RA. 1-3148 Telef. PO. 6-5407 Telef. PO. 6-9041

177 SHERBROOKE ST. W. Kambarys 5. Telef. LA. 7932, LA. 9871, PO. 6-6495

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Vokiečiai gina

(Atkelta iš 2 psl.)

atreguliuojų propelerio plokštumoms kampa ir pastatai lėktuvų nosim žemyn greičiui igauti. Pasigirsta poškėjimas ir tratėjimas, bet variklis užsiveda.

Pasisekė. Nedrįsdamas keisti kuro padavimo, atsargiai pasikeičia variklio šiluminis režimas. Senatas atmetė opozicinės partijos pasiūlymą, kad JAV kariuomenė 1955 susidėtų nors iš 19 divizijų, pritarė betgi Eisenhowerio vyriausybės nusistatymui laikyti nedaugiau 17 divizijų, visą dėmesį skiriant karo aviacijai.

Admirolas Radfordas pramato liūdną ateitį

Praėjusią savaitę Quantico Marino bazėje buvo susirinkę 160 JAV Krašto apsaugos vadovų, kuriems pareikšta, jog ginklavimosi varžybose sovietai jau beveik prilyginę JAV-bėms. Idomu, jog Prezidentas šeštadienį atvykęs į jūrą po posėdžių tiesiai nudožė į golfo aikštę. Kelerą valandų prieš tai admirolas Radfordas, jungtinio štabo viršininkas, pateikė visai juoda vaizdą: kas atsitiktų, jei komunistai mui bus leista ir toliau plėstis, ir nebus imtasi tikrai dinamiškos ir reikšmingos kontra-akcijos. Kremlius kontroliuoja ištėklūs, gali mobilizuoti kariuomenę, tvarkyti finansus ir įsakinėti savo pavaldiniams kaip tinkamas, kas yra neįmanoma mūsų demokracijoje. Bolševikai šiuo metu turi pajėgas, su kuriomis gali pulti betkokia kryptimi. Jie be jokių skrupulų gali daryti viską, kad tik mums pakenktų, o mes esame pririšti. Bolševizmas nėra šios dienos tikrai karinė grėsmė; jis savo tikslo siekia diplomatiniais įėjimais, idėjomis, sabotu, pogrindžiu, pinigais ir t.t. Radfordas perspėjo, jog Ameriką neturinti kariauti su šia pausia viena, nes ji grąšina ne jai vienai bet visam laisvajam pasauliui.

Kennan nepatinka amerikiečių laikysena

Neseniai kalbėdamas viename universitete iš Maskvos išspirtas JAV ambasadorius Kennan baigė, jog milijonai amerikiečių esą "labai pavojingi, kvailai nusiteikę dėl Sovietų pajėgumo", neprašydami jokios kitos išieities kaip tik atominę karą su Maskva. Jis esąs tikras, jog yra "taikingu būdų (gal Chruščev su Malenkovu numirs, o gal jie at-

Praeikimas!

Metu nosį žemyn ir vėl greičiui padidėjus atgaunu valdymo kontrolę. Artimo miestelio namai sumirga apacioje. Oro greičio matavimo prietaisas rodo 200 mylių per valandą. Vos neličiu kai kurių augstų medžių viršūnių.

150 mylių per val. Turėčiau jau liesti žemę. 120 mylių per val. Sparnų galai palietė medžių viršūnes. Rodiklis rodo 100 mylių per val. Susidaužiu su dviem ar trimis medinėmis tvoromis. Kuolai ir šipuliai laksto į šalis. Dulks ir žemės gabalai kyla į viršų. Ištempiu diržuose, kojas jėmęs ir vairų pedalus ir laukiu. Lėktuvas paliečia žemę ir vėl paslosta. Pylimas pasirodo priekyje. Lūžis ir mirtina tyla.

Atsegu diržus ir išropoju lauk. Mano Gustavas pasirodė panašus į seną sutryptą ir sulaužytą kibirą. Tikras laužas. Išskyrus užpakalinį važiuoklės ratą nieko sveiko neliko.

Kraujas sunkėsi iš dešinės rankovės. Vertė P. Brakas.

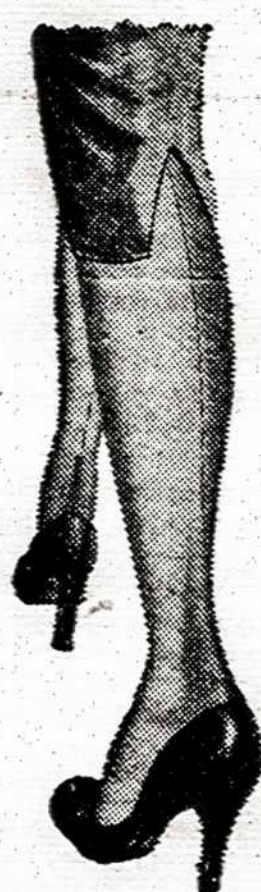
PASAULYJE GARSIOS VOKISKOS PERLON MOTERISKOS KOJINĖS.

Lietuviškos ir vokiškos patefono plokštelės.

DOVANOS su lietuviškais motyvais ir importuotos.

4711 vokiečių kosmetikos prekės.

WALTER KOPPEL
609 YONGE ST.
TORONTO
Tel. WA. 4-4596

"IŠLAISVINIMAS" 1954 METAIS

(Atkelta iš 7 psl.)

braukusias "paskutinę" pasitraukimo liniją. Jie svarstysia iš kur surinkti aštuonias divizijas reikalingas mušti Indokinijos tigrams, uodams ir bolševikų apmokytoms vietiniams. Tuo pačiu laiku Vašingtone buvo skelbiama šis paradoksas. Senatas atmetė opozicinės partijos pasiūlymą, kad JAV kariuomenė 1955 susidėtų nors iš 19 divizijų, pritarė betgi Eisenhowerio vyriausybės nusistatymui laikyti nedaugiau 17 divizijų, visą dėmesį skiriant karo aviacijai.

Admirolas Radfordas pramato liūdną ateitį

Praėjusią savaitę Quantico Marino bazėje buvo susirinkę 160 JAV Krašto apsaugos vadovų, kuriems pareikšta, jog ginklavimosi varžybose sovietai jau beveik prilyginę JAV-bėms. Idomu, jog Prezidentas šeštadienį atvykęs į jūrą po posėdžių tiesiai nudožė į golfo aikštę. Kelerą valandų prieš tai admirolas Radfordas, jungtinio štabo viršininkas, pateikė visai juoda vaizdą: kas atsitiktų, jei komunistai mui bus leista ir toliau plėstis, ir nebus imtasi tikrai dinamiškos ir reikšmingos kontra-akcijos. Kremlius kontroliuoja ištėklūs, gali mobilizuoti kariuomenę, tvarkyti finansus ir įsakinėti savo pavaldiniams kaip tinkamas, kas yra neįmanoma mūsų demokracijoje. Bolševikai šiuo metu turi pajėgas, su kuriomis gali pulti betkokia kryptimi. Jie be jokių skrupulų gali daryti viską, kad tik mums pakenktų, o mes esame pririšti. Bolševizmas nėra šios dienos tikrai karinė grėsmė; jis savo tikslo siekia diplomatiniais įėjimais, idėjomis, sabotu, pogrindžiu, pinigais ir t.t. Radfordas perspėjo, jog Ameriką neturinti kariauti su šia pausia viena, nes ji grąšina ne jai vienai bet visam laisvajam pasauliui.

Kennan nepatinka amerikiečių laikysena

Neseniai kalbėdamas viename universitete iš Maskvos išspirtas JAV ambasadorius Kennan baigė, jog milijonai amerikiečių esą "labai pavojingi, kvailai nusiteikę dėl Sovietų pajėgumo", neprašydami jokios kitos išieities kaip tik atominę karą su Maskva. Jis esąs tikras, jog yra "taikingu būdų (gal Chruščev su Malenkovu numirs, o gal jie at-

sivers?) pasaulyje įgyvendinti taiką.

"Politinės asmenybės"

ir visuomenė

Simtmečių jubilėjus švenčiančios, tiek daug Lietuvai nusipelnusios politinės partijos, kaip girdėjos ir matės neseniai jų suvažiavimuose, neturi narių ir jaunimo. Jos laikosi "asmenybės", kurių vidurkis sukasi apie 67 metus. Kiti — nei svetimtams rodyti, nei saviems pasitikėti. Taip yra pas krikščionių demokratų (šie jau net Jaunimo komisiją įstegė), socialdemokratų, liaudininkų ir kt. Tautininkai — tai Nepriklausomybės vaikų valdininkijos amžius. Gal daugiausiai jaunimo, praėjusią savaitę, matėsi pas Fronto Bičiulius, kurių būstinė šią problemą ankčiausiai buvo pramąčiusi. Amerikoje rūpinamasi jau ne nuo šiandien dėl šios prarajos, kuri nuo lietuviškosios veiklos atstūmė senosios išeivijos jaunimą, o dabar taip gambiai stumia net patriotiškiausią nusiteikusių naujakurius. Vargu, ar kokiomis reformomis galėtų būti, dabartinėmis sąlygomis, atnaujinti ir tikrai sustiprintas VL IKas, Lietuvos Laisvės Komiteto tarnautojų būrys, bet yra manancija, jog Amerikos lietuvių Taryba, jei ji nuosirdžiai tiki savaisiais idealais, turėtų pagalvoti apie "susidemokratinimą" kurio stoka jai neseniai prikišo LOKO pirmininkas Prelatas Balkūnas. JAV tieurajamasi, kodėl ALTaryba valdosi partijų diktatūros principu? Štai Amerikos estai, savajai Amerikos Estų Tarybai išrinkti, kaip dera subrendusiai ir kultūringai tautai, pasakbė visuotinius rinkimus. Sudarytas centrinis rinkimų komitetas, turįs 21 skyrių. Visi balsuojantys pasirašo "Garbės liudymą", jog balsuoja tik kartą ir turi 21 metus amžiaus. Užtenka 25 parašų, kad asmuo galėtų būti pasiūlytas kandidatui, kurių pas estus susidarė 65. Šie kandidatai skirstomi į keturias grupes: 1.) Tautinės (Vasar); 2.) Nepriklausomybės (Perandi); 3.) Jaunimo-Skaute (Michelson) ir 4.) individualus. Balsuoja estai uoliai, kartu sumokėdami mokesčių, ir ikišiol nepasitaikė jokių nesuspriamtų. (Juk tas pats yra PLB-nėje. Red.)

Dėmesio televizijai

Šeštadienį vakare Maskvos ra-

dijas aiškino, koks nepaprastas sovietinis išradimas esąs televizija, koks reikšmingas ir galin-gas. Nurodė, jog Pabaltijo rajone jau baigiama statyti centrinė televizijos stotis Rygoje, ir jau projektuojama Vilniuje — sako, kaip bus gera, kada visa Tarybų Sąjunga apjungs spalvotą "Sovietviziją". (Baisu — Orwelio romanas "1984 metai" bus greičiau įgyvendintas nei rašytojas spėjo).

JAV televizija greitai išsiplėtė — yra pakankamai ir jaunos energijos kurti ir tobulinti šią tik ką gimusią perdavimo priemonę. Praėjusią savaitę "Eurovizija" sujungė tikraisiais ryšiais aštuonias Europos šalis: Britaniją, Prancūziją, Vokietiją, Šveicariją, Italiją, Belgiją, Olandiją ir Daniją. Pirmąją dieną, per muitines ir policijas, per Alpes televizija perdavė milijonams europiečių Sv. Tėvo palaiminimą, o kitą dieną žavėjo gėlių šventę, pertransliuojama iš Šveicarijos. Trečią dieną milijonai europiečių turėjo progos susipažinti su Sv. Petro bazilika Romoje, kuri ta proga buvo tapusi TV studija. Prieš dvejus metus Lietuvos Laisvės Komiteta tada dar "Panalės" spaudos konferencijose lietuvių laikraštininkas užsiminė apie būtiną reikala paruošti specialius filmus televizijai apie Lietuvą, pasinaudojant Amerikoje esančiomis apžvalgomis. Buvo lyg ir susidomėta. Perna ten "buvo iškoma būdų" televizijai paruošti ištrauką iš Daumanto "Partizanai anapus Geležinės Uždangos".

Niujorkas. — Tailandu vyriausybė kreipėsi į Saugumo Tarybą, prašydama siųsti stebėtojus į Indokinijos pasienį, bet sovietinis veto sutrukdė. Dabar Tailandas kreipis į JT pilnates posėdį, kur nėra veto.

Organizuotas įtužimas

(Atkelta iš 7 psl.)

kad nieko nėra padarę kiti. Gi pačiam VLIKui palinkėtetas, turįs 21 skyrių. Visi balsuojantys pasirašo "Garbės liudymą", jog balsuoja tik kartą ir turi 21 metus amžiaus. Užtenka 25 parašų, kad asmuo galėtų būti pasiūlytas kandidatui, kurių pas estus susidarė 65. Šie kandidatai skirstomi į keturias grupes: 1.) Tautinės (Vasar); 2.) Nepriklausomybės (Perandi); 3.) Jaunimo-Skaute (Michelson) ir 4.) individualus. Balsuoja estai uoliai, kartu sumokėdami mokesčių, ir ikišiol nepasitaikė jokių nesuspriamtų. (Juk tas pats yra PLB-nėje. Red.)

Dėmesio televizijai

Šeštadienį vakare Maskvos ra-

Dar apie VLIKo atstovo paskyrimą

Pastaruoju metu buvo paskleista gandy, kad esą, vokiečiai demontavę žinią apie VLIKo delegatą prie feder. Vokiečių vyriausybės paskyrimą ir priėmimą. Šie gandai nėra tikri. Tokio

vokiečių demontavimo nebuvo paskelbta. Čia dedame ištais oficialios vokiečių telegramų agentūros DPA tuo reikalu paskelbtą oficialų pranešimą:

"Bonna, 1954. 5. 18. Paskirtas egzistinis lietuvių atstovas. Vyriausiasis lietuvių išlaisvinti Komitetas paskyrė ministerį dr. P. Karvelį delegatu prie Vokiečių federalinės vyriausybės. Ta proga lietuvių žinių tarnyba ELTA antradienį priminė, kad VL IKas jau 1950 m. kancleriui Adenaueriui įteiktame memorandumė pareiškė pageidavimą, jog Federalinė Vokiečių Respublika nepripažintų Sovietų Sąjungos prievartą įvykdyto Lietuvos inkorporavimo ir jį laikytų niekingu. Kaip pranešama iš užsienio reikalų ministerijos (Auswärtiges Amt), užsienio reikalų ministerija ir federalinė vidaus reikalų ministerija savo ligišiolinė administracinę praktiką tebeilaiko Pabaltijo valstybės teisine prasme ir toliau egzistuojančiomis, ir pagal tai lietuvių, estai ir latviai traktuojami kaip tokie, bet ne kaip Sovietų piliečiai. ELTA."

A. S. NORRINGTON REAL ESTATE

1177 BLOOR STREET WEST - TORONTO - TEL. LL. 3102
(tarp Dufferin ir Lansdowne)

Tarpininkaujame pardavime ir pirkime įvairių nekilnojamojo nuosavybės ne tik Toronto mieste ir priemiesių rajonuose, bet ir visoj Ontario provincijoje.

\$3.000 įmokėti — Bloor - Brock, 6 kambarių, plytinis namas, moderni virtuvė, 2 garažai, geras parkinys.

\$4.000 įmokėti — Bloor - Symington, 6 kambarių mūrinis namas su krautuve, 4 garažai, proga galvojančiams apie prekybą, nebrangiai parduodamas.

\$4.500 įmokėti — Bloor - Indian Rd., 8 kambarių, gerų plytų namas, vidus gražiai užlaikytas, jokių margočių nėra.

\$5.000 įmokėti — Bloor - Runnymede, 7 kamb., gražus plytinis namas, dideli kambariai, gražus sodelis, garažas, reta proga.

\$6.000 įmokėti — Bloor - Quebec, 9 kambarių, gerų plytų namas, išilginių koridorių sistema, 2 virtuvės, 2 vonios, garažas, vertas dėmesio.

\$7.000 įmokėti — Parkdale, 12 didelių kambarių, mūrinis triplexas, 3 virtuvės, 3 vonios, didelės pajamos, pigiai parduodamas.

\$8.000 įmokėti — St. Clair - Westmont, 10 didelių kambarių, gerų plytų namas, prysakys toštytų akmenų, 2 virtuvės, 2 vonios, vandens - alyvos šildymas, 2 garažai, poliginis nebrangus tame rajone.

TURIME DAUG KRAUTUVIŲ!

Kasdien gauname naujų pasiūlymų, todėl patariame paskambinti ir pranešti ko ieškote pirkti, arba ką turite parduoti, kuriame rajone ir už kokią kainą.

Teisingai patarnaus ir sėdėrio reikalus sutvarkys

Ap. Sakevičius - Sakus

Išsigos telefonas LL. 3102, namų telefonas LL. 0656

Būsime patenkinti

"SALADA" TEA

DEŽUTESE arba MAISELIUOSE — tai yra PUIKIAUSIA KANADOS ARBATA

Kanadoje mes džiaugiamės LAISVAIS RINKIMAIŠ

Ko daugybė žmonių pasaulyje neturi, mes Kanadoje galime balsuoti kaip norime ir už ką norime. Laisvi rinkimai yra viena iš didžiausių demokratinų tautų teisių. Branginkime visuomet šią teisę.

O'Keefe's

O'KEEFE'S BREWING COMPANY LIMITED

LIETUVIŠKA VYRŲ KIRPYKLA

"WALTER BARBER SHOP"

Anksčiau buvusį Ossington Ave., prie Lietuvių Namų dabar PERSIKELĘ į 874 COLLEGE ST., tarp Ossington ir Dovercourt Rd. Veikia nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro, išskyrus pirmadienius. Savininkas V. LASTAUSKAS 874 COLLEGE STREET. TORONTO

Dar ne vėlu įsigyti tabako ūki šių metų sezonui.

Pirkimo ir informacijų reikalais kreipkitės į mūsų atstovą **ANTANAS ARIMAS** R.R. 1 Vienna, Ont. Tel. Port Burwell 5 Ring 12.

FREEMAN & NEWTON

GENERAL INSURANCE AND REAL ESTATE 33 Robinson St. Telefonas 1666. Simcoe, Ontario

ISIGYKITE DABAR! SUTAUPYSITE \$\$\$

Alyvos krosnys sumažintomis kainomis

SPECIALUS PASIŪLYMAS LIETUVIAMS:

* FAIRBANKS-MORSE
* FESS
* GILBARCO
* AERO

Anksčiau Dabar
\$395.00 \$315.00

* TERRY
* CHATKO
* TORRIDHEAT

Anksčiau Dabar
\$365.00 \$300.00

• Iškaitant pilną instaliaciją su kontrolės įtaisais ir 200 galionų alyvos tanku, • Garantuojama 1 metams, • Alyvos sutartis su Imperial Oil, Rogers, Fueloil Ltd. ir kt. kompanijomis, • Mažos įmokėjimas ir išsimokėti per 2 metus.

TAIP PAT ĮRENGIAME: naujas krosnis, ventiliaciją ir vandens šildymo įrengimus.

GARNEY & COMPANY

(Latvių kompanija, dirbanti virš 18 metų Toronte)

15 BARTON AVE., Toronto. - Telefonas ME. 2554

V. VASIS

Real Estate and Business Broker
872 BLOOR STREET WEST (prie Ossington Ave.)
Telefonas ME. 4605
PARDUODAMA:

1. Jane - Bloor, 6 kamb., atskiras mūrinis, 2 metų senumo. Soninis įvažiav. ir garažas. Įmokėti \$2.000
2. High Park - Geoffrey, 6 didelių k., mūrinis. Didelis kiemas ir garažas. Įmokėti \$3.900.
3. Bloor - Pacific, 8 kamb., 2 augštų, gero mūro. 2 modern. virtuvės ir labai didelis kiemas. Įmokėti \$5.000.
4. Indian Rd. - Grenadier Rd. 10 didelių kamb., mūrinis, atskiras. Modernios virtuvės. Vandenio ir alyvos šildymas. Didelis kiemas. Privatus įvažiavimas ir garažas. Įmokėti \$5-6.000.
5. Rusholme Rd. virš College. 14 didelių kamb., 3 atskiri butai, atskiras mūrinis, vandeniu apšildomas. Did. kiemas, du mūriniai garažai, privatus įvažiav. Įmokėti \$4.000. Geras pirkimas.
6. Crawford - Dundas, 10 didelių k., mūrinis, atskiras, alyva šildomas su garažu. Gerų pajamų namas. Įmokėti \$5-6.000.
7. Brock - Dundas, 9 didelių kamb., 2 atskiri butai, mūrinis, vandeniu alyva apšildomas. Įmokėti \$4.000.
8. Bloor prie High Park, 4 did. krovinių, 4 did. po 5 kamb. butai, apie 14 metų senumo, metinės pajamos virš \$10.000. Geras pirkimas.

Kreiptis tel. ME. 4605

J. K. BALSYS V. VASIS (Vasiliauskas)

Lietuvis siuvėjas

K. ARDAVIČIUS

2102 DUNDAS ST. W., Toronto - Telefonas KE. 2220
Siuvų vyriškus ir moteriškus rūbus (pagal išmatavimą)

Vasarai artėjant parduodami šaldytuvai pigiomis kainomis

7 kub. pėdų šaldytuvas su \$165
5 metų garantija tik.....

Turime ir kitų šaldytuvų didžiausią pasirinkimą. Pasakykite firmą ir dydį — mes parūpinsime pigiausią kainą ir geromis išsinokėjimo sąlygomis. Prieš perkant visada pasiteiraukite

"MOHAWK FURNITURE"

2448 DANFORTH AVE., TORONTO - TEL. OX. 4444

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA

turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai

1203 DUNDAS STREET WEST. TORONTO

GERIAU PAS LIETUVI, NEGU SVETIMTAUTI

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas. PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST. TEL. Junction 4773
1½ Block South of St. Clair Namų tel. CE. 1-3444
TORONTO, ONT. Sav. G. KERAITIS

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ

Siuvėjas

A. BERESNEVIČIUS
Didelis pasirinkimas importuotų medžiagų moterų ir vyrų kostiumams ir palatams. Užsakymus atlieku žemiausiomis kainomis.
1004 DUNDAS ST. W. TORONTO
Tel. LL. 3222.

DAŽAI IR SIENOMS

POPIERIS!

Vaškas, šepčiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

DĖMESIO!

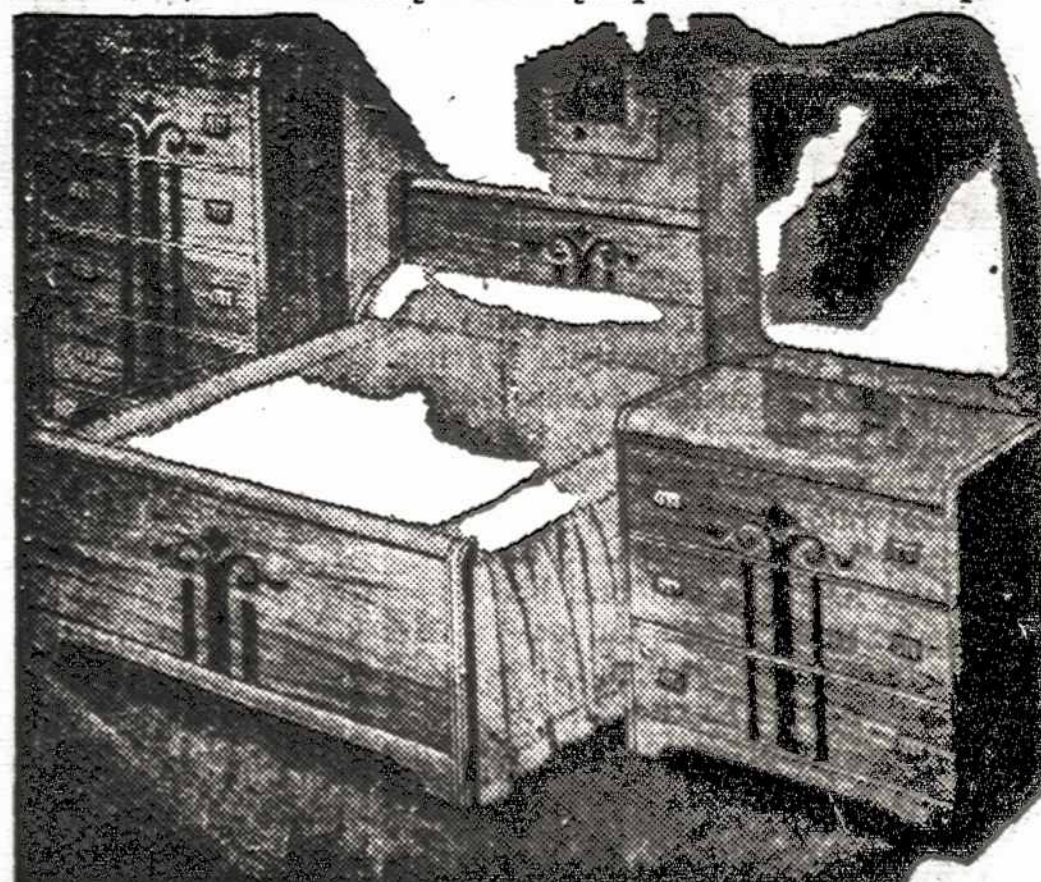
DĖMESIO!

VALGYKLOJE "BALTIC"

870 DUNDAS STREET WEST. TORONTO, ONT.

Valgiai gaminami pagal lietuvių skonį iš šviežių produktų.
Gaminio pristatymas vietoje. Sav. V. ir J. Ivonouskas.

\$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirkis nemaziau kaip už \$50

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiaisiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb. lempos su gautuvais ir Chenille lovos užtiesalas. Speciali žema kaina \$125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. Duodamos lengvos išsinokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaikymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

COLLIS FURNITURE COMPANY

439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

.. ŠYPSĖNOS ..

Prancūziška strategija

Napoleonas apžiūrėjo vieną šaunų karių pulką. Rankas sukryžiuojo užpakaly, galvą palenkęs, idėmiai stebėjo kareivių aprangą. Staiga sustojo prie vieno ir tarė:

— Kodėl gi tavo batų priešakis blizgė blizga, o užkulniai purvini?

Kareivis, iš greitumo nesuskubęs gerai nusivalyti batų, čia pat pasiteisino:

— Dėlto, Sire, kad aš valiau tikrai priešakį. Užkulniai nesvarbu — prancūzų kareivis jų niekad nerodo priešams.

Samojingas ūkininkas

Vasarotojas, pamatęs ūkininką, bevargstantį su savo užsispyrusiu asilu, šūkteli:

— El, žmogau, parduok tą asilą! Kiek nori?

Ūkininkas, pabraukęs per ūsus, atšovė:

— Prieš pirkdamas mano asilą turėtum pasiklausti savo tėvus, ar jie išgalės maitinti du asilus.

Užstatas ir antstatas

— Kas yra užstatas?

— Tai tam tikra garantija, apsauga.

— Ar galiu sakyti, kad mano skėtis yra užstatas?

— O, ne! Tai yra antstatas!

.. SPORTAS ..

Futbolo, tvarkaraštis

Sporto klubas "Vytis" praneša, kad paskutinės I-jo rato pirmenybių rungtynės su kanadiečių Vikings komanda įvyks birželio 27 d. 2 val. p.p. Withrow aikštėje (pasiekama Harbord tramvajumi ir rytais).

II ratas prasidės šia tvarka: liepos 2 d. 7 v. Greenwood aikštė su Vikings; liepos 9 d. 7 v. Earlscourt aikštė su 7000 Club.

Zaidynės Vancouveryje. Britų imperijos 5 sporto šventė, įvykstanti liepos 30 d., žada patiekti didelę sportinio susidomėjimo ir dalyvių pajėgumo demonstraciją. Pasiruošimai vyksta visu tempu kaip rengėjų taip ir dalyvių stovyklose. Zaidynės praveisti buvo numatyta išleisti pusantro milijono dolerių, bet jau dabar jos pasiekė iki \$2½ mil.

Skaito, tai būsimosios iškilmingiausios zaidynės, kurios žada sutraukti kelis šimtus tūkstančių žiūrovų iš Kanados ir JAV. O juk tai didelis dalykas, ypač Vancouverio prekybininkams bei visam miestui. Didesnei zaidynių reikšmei bei reklamai, šventėje dalyvauti ir ją atidaryti yra pakviestas karalienės vyras princas Philip, Edinburgo kunigaikštis, ir Anglijos krašto apsaugos ministeris, buv. Kanados Generalinis gubernatorius Lordas Aleksanderis.

Nemažiau svarbos teikiama ir pačioms varžyboms. Turbūt, bene didžiausia reklama ir rezultatų staismenų tikimasi iš dalyvaujančio stebuklingojo vienos

mylios bėgiko anglo R. Bannisterio, kuris neseniai viso pasaulio nusteibimui sutriuškino 4 min. ribą vienos mylios bėgime. Daugelis spekuliuoja kad ir ši kartą jis turės gerą progą savo sugebėjimą pakartoti ir net pagerinti, nes turės pakankamai gerų konkurentų, kurie taipgi jau kuris laikas kėsinaisi tą užburta 4 min. ribą peržengti — tai australas John Landy ir neozelandietis M. Halberg. Jeigu spekuliuoti dar daugiau, atrodo, kad dar didesniais šio bėgimo pajėvairinimui bei didesnei konkurencijai ar nebus pakviestas ir garsusis amerikietis bėgikas Santee.

Kaip registracija rodo, būsią apie 1000 vien dalyvių iš įvairių britų imperijos kolonijų; jau vien tai sudarys nepaprastą iškilmingumą. Šios zaidynės apima įvairiausias sporto šakas, galima sakyti tai savos rūšies mažoji olimpiada, išskyrus žiemos sportą.

Irgi problema

Australų vyriausybės nuosavybėje esą geležinkeliai tropinėje Queensland srityje ir vagonus įtaisė oro šildymo aparatus. Reakcija atėjo iš įvairaus rango stočių personalo, kurie savo noru prašo, kad ir mažesnio atlyginimo, bet skirti juos konduktoriams ir tuos moderniai įruoštus traukinius. Konduktoriai, beto, gauna ir po gražią naują uniformą.

F. N. PREBBLE

REALTOR

DIDŽIAUSIAS NAMU PASIRINKIMAS

JEIGU NORITE PIRKTI ARBA PARDUOTI NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, MES PRAŠOME PASKAMBINTI MUMS

OL. 5176 - OL. 1793

1061 BLOOR ST. W.

J. RUKŠA

PERKANT: Be jokio įsipareigojimo iš jūsų pusės, mes jums parodysime namus jūsų pageidaujame rajone.

PARUDODANT: Patarimai, nuosavybių įkainavimas, paskolų (morgičių) sudarymas. Taip pat suteikiame paskolas, jūsų įmokėjimui padidinti.

Dėmesio!

Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 Havelock, Toronto. Telef. OL. 6123
ANT. JUOZAPAITIS

EAST - WEST VERTIMU BIURAS
L. URBAT — PRISIEKUSI VERTEJA

Notaro patvirtinti įvairių dokumentų vertimai, imigracijos ir pilietybės reikalais susirašėjimai atliekami pigiai ir skubiai.
46 ACORN AVE. - Tel. GE. 2521 arba BE. 1-4872
(pagal susitarimą)

SVARA - GYVENIMO PAGRINDAS!!

Valymas rūbų naujaisiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama. Pasimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeningą apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557

30 metų valymo patirtimas

Dr. S. F. TOMANEK

Dantistas - Chirurgas

PRANEŠA

atidaręs bendrosios dantų gydymo praktikos kabinetą.

Physicians' and Surgeons' Building, 2nd Floor,
86 BLOOR ST. WEST,
Toronto, Ont.

Priima pagal susitarimą — pirmadieniais - šeštadieniais.

Kabineto telef. WA. 2-5366

Namų telef. WA. 4-7824

GEORGE BEN, B.A.

teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.

1147 Dundas St. W., Toronto
Telef.: OL. 8431 ir OL. 8432.

1613 BLOOR ST. WEST

Tel. LO. 6480

VYRŲ, MOTERŲ ir VAIKŲ RŪBŲ

Lietuviams nuolaida.

Sav. P. BAIKAUSKIENE

Daug vyrų

Iš Canberos, Australijoje, atėjusi statistika sako, kad didžiulėje šiaurinėje Australijos teritorijoje kiekvienam šimtui moterų tenka 154,47 vyrų. Pačioje sostinėje ši proporcija 100 mot. lygi 134,57 vyrų. Turėtų būti tikras rojus moterims.

Sulaikyti paprasę globos

Kom. Lenkijos laivas "Darbas" pereitų metų spalio mėn. buvo sulaikytas nacionalistinės Kinijos karo laivų, nes plaukė su Rumunijos naftos kroviniu į komunistinę Kiniją, į Šanchajų.

Laivo iguloje būta 17 kinų ir 30 lenkų. Kinai buvo sumiti, o lenkai palikti internuoti laive. Dėl to buvo daug triukšmo. Lenkija buvo įteikus protesto notą net JAV, bet jos notą atmetė, kaip ne tuo adresu pasiųsta. Iš Lenkijos buvo pasiųsta daugybė protesto raštų įvairioms tarptautinėms organizacijoms ir tt.

Pastaruoju metu visi 30 lenkų jūrininkų paprasę nacionalistų kinų globos — politinių pabėgėlių teisių. Kinai betgi patenkino tik 10 jų prašymą, o 20 nepriėmė.

Dantistė

NINA ČERNAVSKIS, med. dent. D.D.S.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 2-9 val. vak.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9-5 val. po pietų.
660 BROADVIEW AVE., TORONTO. TEL. RI. 4643

Dr. M. Arštikaitytė

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

Pritaiko akinius

167 College (kampus McCaul)

Kabineto Nr. 9

Toronto

Priima tik susitarus.

Skambinti vakarais

telefonu WA. 3-5555.

Dr. Sylvia UZANS

Vaikų ir odos ligos

Darbo valandos: 5-7 pp., šeštadieniais 12-1 pp.

52 Linsmore Crs., Toronto

(netoli Danforth Ave.)

Tel. GL. 2892.

Dr. A. Ratnow

L.M.C.C.

Dirbęs Europoje ir Kanados ligoninėse. Vidaus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. WA. 1-6708

Dr. K. Žymantienė

GYDYTOJA ir CHIRURGĖ

KAMPAS BLOOR ir BROCK AVE., TORONTO

(lėjimas iš 613 Brock Ave.)

Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1-4 ir nuo 5-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-3 val. p.p., kitu laiku pagal susitarimą.

Telefonas OL. 6851

Dr. J. SEGAMOGAS

chirurginė ir bendroji praktika.

4906 WELLINGTON, VERDUN. P.Q.

Val.: 11-12, 2-4, 6-9, šeštadieniais 11-1 ar pagal susitarimą.

Tel. Office: YO. 3611

Namų: PO. 6-9964.

Dr. John REKAI

Chirurgas ir akušeris

Dr. Paul REKAI

Vidaus ligų specialistas, X RAY (Rentgenas)

219 St. Clair Ave. W., Toronto

Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. MICHAEL BALKANY

MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS

Gimymo pagalba

202 St. Clair Ave., Toronto

(prie Avenue Rd.)

Priėmimai pagal telefoninį susitarimą

WA. 1-9632 ir HU. 8-7841

Dr. F. Tickett

Gydytojas ir chirurgas

Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų

11 Gore Vale Ave. Toronto

Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN

DANTISTAS

838 Dundas St. W. Toronto

kampus Euclid Ave.

Priima vakarais pagal susitarimą.

Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas

M. STEFANUK (optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga

BATHURST MEDICAL BUILDING

312 Bathurst St. Telef. EM. 6-3733

(at Dundas)

DANTISTAS

Dr. ELIAS WACHNA

Priėmimo val.: 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.

336 Bathurst St. Toronto

Tel. EM. 4-6515

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširte akių nervus, kurie dažniau sukelia galvos skaudėjimą ir nerimumą. Kalba slavų kalbomis.

470 College St. W. Toronto

Telef. WA. 1-3924

Dr. WILLIAM J. ZINCHESE

B.A., M.D., L.M.C.C.

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Priėmimo val.: 2-4, 30 ir 7-9 val. pp.

336 Bathurst St. Toronto

Telef. EM. 8-1344

Dr. Aleksas Valadka

1081 BLOOR ST. W.

(prie Dufferin)

KABINETAS UŽDARYT

